

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 4. maja 1897.

Treść: № 108. Przepis wykonawczy do ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich (Rozdział IV.)

108.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220),

o podatkach osobistych bezpośrednich.

Rozdział IV, o podatku osobisto-dochodowym i podatku pensyjnym od wyższych plac służbowych.

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 24. kwietnia 1897.)

Część I.

Obowiązek podatkowy, dochód, zeznanie podatkowe, stopa podatkowa.

Oddział I.

Obowiązek podatkowy.

Artykuł 1.

Obowiązek podatkowy a w szczególności ze względem na przynależność do państwa i zamieszkanie.

(§. 153.)

1. Na czele §. 153 znajduje się ważne postanowienie, że podatki osobisto-dochodowemu podlegają tylko osoby fizyczne. Jedyny wyjątek od tej zasady podaje ustęp ostatni tego paragrafu, traktujący o masach spadkowych leżących. (Porównaj §. 229.)

2. Inne postanowienia §. 153go ograniczają obowiązek podatkowy względem na przynależność do państwa, zamieszkanie (artykuł 36) a w niektórych przypadkach względem na miejsce, w którym znajdują się źródła dochodu, lub do którego dochód jest sprowadzany.

Wyrażenia „Nie będący obywatelami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych“, „poza obrębem obszaru, na którym ustawa niniejsza obowiązuje“ itp., odnoszą się także do obywateli a względnie do obszaru krajów korony węgierskiej.

Przy stosowaniu postanowień §. 153go należy mieć ciągle na uwadze te zarządzenia, które Ministerstwo skarbu w myśl §. 285 ogłosi w Dzienniku ustaw państwa gwoili przestrzegania wzajemności lub zapobiegania podwójnym opodatkowaniom.

Pod względem objętości dochodu podlegającego podatkowi, rozróżnia ustawa następujące przypadki pod l. 3 aż do 6 omówione:

3. Podlega podatkowi cały dochód, t. j. gdziekolwiek zarabiany i dokądkolwiek sprowadzany; w tej objętości cięży obowiązek podatkowy na obywatelach królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, o ile mieszkają w tych krajach (§. 153, l. 1 a).

4. Podlega podatkowi dochód nabywany w tutejszych krajach lub — nabywany wprawdzie w innych krajach — ale do tutejszych krajów sprowadzany; w tej rozciągłości cięży obowiązek podatkowy na osobach nie przynależących do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, o ile osoby te mieszkają w krajach tutejszych, albo przebywają tu dla zarobku albo w ogóle dłużej niż rok (§. 153, l. 2 a).

Jednakże w przypadkach tych dochód płynący z zagranicy jest wolny od podatku, jeżeli będzie udowodnione, że już za granicą podlega podatkowi dochodowemu lub innemu tego rodzaju. Podatki, ciężące tylko na poszczególnych gałęziach dochodu, nie biorą się zwyczajnie za podatki tego rodzaju.

Rzeczywiste opodatkowanie za granicą, jego rodzaj i rozciągłość winien podatnik udowodnić.

Gdyby powstała wątpliwość, czy istniejące rzeczywiste opodatkowanie zagraniczne odpowiada warunkom §. 153, l. 2 a, zgłosić się należy jak najszybciej do Ministerstwa skarbu po polecenie.

Komisji szacunkowej wolno przy rozkładaniu podatku pominąć tymczasowo dochód za granicą opodatkowany z zastrzeżeniem poddania go później według okoliczności opodatkowaniu.

Zastrzega się wydanie poleceń osobnych w myśl §. 285; postanawia się jednak już teraz, że obywatele węgierscy, mający w krajach tutejszych posady przy dworze, w wspólnych Ministerstwach lub w wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej, tudzież w królewsko węgierskim Ministerstwie przy Najwyższym dworze w Wiedniu, albo służący w wojsku wspólnem lub w marynarce wojennej, nie mają aż do dalszego zarządzenia podlegać podatkowi osobisto-dochodowemu co do dochodu płynącego im z Węgier.

5. Podlega podatkowi dochód czerpany z obszaru ważności ustawy niniejszej; w tej rozciągłości obowiązek podatkowy ciąży na obywatelach królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jeżeli nie mieszkają w tych krajach (§. 153, l. 1 b).

6. Podlega podatkowi dochód ze źródeł wliczonych szczegółowo w §. 153, l. 2 b; w tej rozciągłości obowiązek ciąży na osobach nie przynależących do tych krajów, jeżeli tu nie mieszkają i albo w ogóle nie przebywają tutaj, albo przebywają nie dla zarobku i nie dłużej jak rok.

Przeto co do tych uprawnionych do pobierania podlega opodatkowaniu dochód:

- a) z realności tutejszo-krajowych, bez względu, czy pobierany jest na podstawie prawa własności, czy na podstawie prawa użytkowania;
- b) z należności, które na tutejszo-krajowych realnościach są zahipotekowane;
- c) z majątku przywiązanego do tych krajów węzłem powierniczym, przymusem zachowywania lub jakimibądź innemi przepisami prawnymi, bez względu, czy dochód ten czerpią na podstawie prawa własności, czy na podstawie prawa użytkowania;
- d) z przedsiębiorstw zarobkowych lub zatrudnień zyskowych w tutejszych krajach wykonywanych powszechnemu podatkowi zarob-

kowemu według rozdziału I. podlegających, albo też od niego uwolnionych. Okoliczności, podług których decyduje się o tem, czy przedsiębiorstwo jest w krajach tutejszych wykonywane, wymienione są mianowicie w artykule 7, II, B, l. 2 przepisu wykonawczego do rozdziału I.;

- e) z uczestnictwa w przedsiębiorstwach tego rodzaju. Za takie uczestnictwo nie należy uważać posiadania akcji, akcji udziałowych i tym podobnych papierów wartościowych; lecz jest niemi udział z wkładką majątkową w przedsiębiorstwie tutejszo-krajowem, naprzykład jako komandytysta lub jako cichy spółnik;
- f) z płac służbowych i emerytur, gdy je wypłacają tutejszo-krajowe kasy państwa, lecz nie wtedy, gdy płace tego rodzaju wypłacają kasy gminne lub inne związki publiczne albo kasy osób prywatnych.

7. O ile już sam pobyt w krajach tutejszych, choćby nie uzasadniał zamieszkania, jest podstawą obowiązku podatkowego, nie stanowi to żadnej różnicy, czy dotyczący przebywa w jednym miejscu czy po kolei w rozmaitych miejscach.

Gdy pobyt ma na celu zarobek, czas trwania pobytu nie ma żadnego znaczenia.

8. Obowiązku podatkowego nie uchyla to, że pobyt obrany dowodnie dla zarobku po rozpoczęciu się onegoż, lub pobyt obrany bez zamiaru zarabiania po przeszło jednorocznem trwaniu przerywa się przemijającą nieobecnością.

9. Gdy Władze podatkowe spostrzegą, że z zastosowania postanowień powyższych w związku z opodatkowaniem zagranicznym wynika naruszenie wzajemności lub powstają inne niewłaściwości, mianowicie podwójne opodatkowania, wolno im w myśl §. 285 podać wnioski tyczące się zarządzenia, do Władzy skarbowej krajowej, która w tym względzie zdać ma sprawę Ministerstwu skarbu.

10. Nakoniec co się tyczy postępowania z podatnikami, którzy stale przebywają poza obrębem obszaru ważności tej ustawy odsyła się do §. 265.

Artykuł 2.

Uwolnienia.

(§§. 154 i 155).

I. 1. Uwolnienia wyliczone w §. 154, l. 1, 2 i 5 nie wymagają dalszego objaśnienia.

Gdyby co do uwolnień wyliczonych pod l. 3 i 4 a opierających się na zasadach międzynarodowych, zachodziła wątpliwość, postarać się należy o polecenie Ministerstwa skarbu.

2. Co do uwolnienia wzmiankowanego w §. 154, l. 6 dodaje się: Za równych rachmistrzom oddziałowym uważani być mają urzędnicy komisaryatu marynarki do oddziałów wojskowych wcieleni i do utrzymywania rachunków przeznaczeni, dopóki są tam wcieleni. Za równych osobom w czynnej służbie zostającym, tej kategorii, która w §. 154, l. 6 jest oznaczona, uważać należy oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów oddziałowych i kapelanów) na emeryturze będących i umieszczonych na posadach z naddatkami aż do wysokości swoich plac aktywalnych. Do plac w czynnej służbie wojskowych, uwolnionych od podatku, zaliczają się w myśl §. 5go ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, także płace wojskowych powołanych do ćwiczeń orężnych.

3. Co do przepisane pod l. 7 uwolnienia plac służbowych wojskowych podczas trwania uruchomienia, nadmienia się, że na równi ze stosunkiem uruchomienia zostaje zabranie na c. i k. okręty wojenne. Za uwolnione w myśl §. 154, l. 7 uważać należy także wszystkie te płace, które osoby uwolnione w myśl §. 154, l. 6 pobierają w razie uruchomienia (zabrania na c. i k. okręty wojenne) z etatu wojskowego ponad płace służbowe należące się im w czasie pokoju.

✓ Nakoniec należą tutaj także płace, które z tego powodu wydawane są pozostającym rodzinom z etatu wojskowego.

II. 1. Nadto uwolnione są od podatku osobistodochodowego osoby, których dochód całkowity, za rok obliczony, nie przenosi kwoty 600 zł. (§. 155).

Kto naprzykład w czasie od 1. października aż do 31. grudnia otrzymał tytułem płacy 200 zł., nie jest wolny od podatku, ponieważ 200 zł. za trzy miesiące odpowiadają 800 zł. dochodu za rok obliczonego.

2. Stosując to postanowienie, uwzględniać należy dochód całkowity (z wyjątkiem plac w §. 154, l. 2 aż do 5 i 7 wymienionych), a więc także dochód zagraniczny, nie podlegający podatkowi (§. 153). Stosownie do §. 155, ustęp 2, wszystkie osoby nie zamieszkałe w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, tak będące jak i nie będące obywatelami austriackimi, mają udowodnić, że całkowity ich dochód łącznie z tym, który według ustawy niniejszej podatkowi nie podlega, nie przewyższa 600 zł., w przeciwnym razie komisya ma niezwłocznie nałożyć podatek.

3. Przy ocenianiu tego uwolnienia stosują się postanowienia §. 156go, dotyczące się obliczenia dochodu według kwoty z roku poprzedniego lub według pewnej średniej kwoty. Stosownie do §. 156, ustęp 5, lit. a) przy pierwszorazowym rozkładzie

uwolniony będzie od podatku naprzykład ziemiano, który w r. 1896 miał 500 zł. a w r. 1897 650 zł. dochodu, ponieważ średnia (575 zł.) nie przenosi 600 zł. Przy wymierzaniu podatku za r. 1899 byłby on także jeszcze wolny od podatku, gdyby w r. 1898 dochód wynosił tylko 650 zł.; gdyby zaś dochód jego przerosł 650 zł., podlegałby podatkowi za rok 1899. Przeciwnie ten, którego dochód wynosiłby w r. 1896 810 zł., w r. 1897 500 zł., w r. 1898 500 zł., podlegałby podatkowi tak za rok 1898 jak i za rok 1899.

4. Przy obliczaniu dochodu uwzględniać należy potrącenia w §. 173 przewidziane.

5. W myśl §. 174 także osoby, których dochód przenosi 600 zł., mogą być w pewnych okolicznościach uwolnione od podatku.

6. Od plac służbowych osób, w służbie rządowej już czynnie posady zajmujących, które pobierając nie więcej jak 630 zł., są według dotychczasowych ustaw podatkowych całkiem uwolnione od podatku, podatek osobistodochodowy gdyby się należał, nie ma być pobierany, dopóki płaca nie przekroczy wymiaru wyżej oznaczonego (artykuł XVII postanowień wprowadzających). Przepisy szczegółowe, co do wykonania tego postanowienia, podane są niżej w artykule 80.

Oddział II.

Dochód.

I. Zasady ogólne.

Artykuł 3.

Opodatkowanie gospodarstwa domowego i wspólnych dochodów.

(§§. 157, 158 i 173.)

I. 1. Do dochodu tych podatników, którzy stoją na czele gospodarstwa domowego, doliczać należy, z zastrzeżeniem potrąceń, o których mówi się w artykule 35, dochód członków tego gospodarstwa.

Pobocznych krewnych głowy gospodarstwa, jakoto rodzeństwa, kuzynów itp., tudzież osób przyjętych do czynności służbowych w gospodarstwie z pensją lub zarobkiem (sług, czeladzi), jakoteż stołowników, odnajemców mieszkania i nocujących, nie dolicza się do członków gospodarstwa.

2. Jako członków gospodarstwa domowego bierze się więc w szczególności na uwagę małżonkę, tudzież zaopatrywanych przez podatnika rodziców, dzieci i wnuków łącznie z pasierbami i wy-

chowańcami, teściami i zięciami onegoż a mianowicie dzieci małoletnie i wnuków także wtedy, gdy dla wychowania, wykształcenia lub z innych podobnych powodów umieszczone są czasowo za domem. Oznaczonych tutaj członków rodziny uważa się za zostających pod pieczęią głowy gospodarstwa domowego wtedy, gdy zostają pod jego władzą ojcowską lub na jego utrzymaniu.

3. Przeto uczestnictwo pełnoletnich dzieci, wnuków, zięciów, tudzież rodziców, dziadostwa i teściów w mieszkaniu i stole nie uważa się za zaopatrywanie przez głowę gospodarstwa domowego, jeżeli za to płacone mu jest wynagrodzenie stosunkom odpowiednie.

Dla uniknięcia podwójnych opodatkowań nie trzeba nigdy doliczać do dochodu głowy gospodarstwa domowego, dochodu członków gospodarstwa domowego z plac służbowych i zarobkowych, więcej jak 600 zł. wynoszącego a podlegającego potrąceniu podatkowemu przez służbodawcę.

4. Dalszy wyjątek od prawidła pod l. 1 i 2 podanego zachodzi wtedy, gdy jest udowodnione, że dochód członków gospodarstwa domowego nie wpływa do wspólnego gospodarstwa.

5. Wyjątek ten ma miejsce tylko wtedy, gdy co do majątku małżonki lub członków rodziny powyżej wymienionych, rozrządzanie nim zostało prawnie odjęte tak głowie rodziny jak i tym osobom, podczas gdy opodatkowanie ma być wspólne.

Gdy wzmiankowany wyjątek zachodzi, naprzykład, gdy małżonka lub dziecko zostają pod inną opieką lub kuratelą a nie głowy gospodarstwa domowego, lub podlegają konkursowi do majątku itp., dochód tych osób doliczać należy do dochodu głowy gospodarstwa domowego tylko o tyle, o ile oddawany jest na wspólne gospodarstwo domowe, podczas gdy nie doliczaną część dochodu dotyczących osób poddać należy opodatkowaniu według okoliczności osobno, a w tym celu według okoliczności albo owe osoby, albo ich zastępcy prawni wnieść mają osobne zeznania.

6. Dochód małżonki nie żyjącej z małżonkiem w wspólnym gospodarstwie domowym, jakoteż tych członków rodziny, którzy nie zostają pod pieczęią głowy rodziny, poddać należy w całości opodatkowaniu oddzielnie.

7. Jeżeli na zasadzie tego zarządzenia żądane jest oddzielne opodatkowanie obojga małżonków, natenczas, z wyjątkiem rozdziału co do stołu i łoża, udowodnić należy, że istniejący rozwód jest trwały.

8. Te kwoty, które jedno z małżonków daje drugiemu nie żyjącemu z niem w wspólnym gospodarstwie,

tudzież te, które rodzice dają dzieciom nie żyjącym z niemi w wspólnym gospodarstwie, wliczać należy w dochód opodatkowany odbiorców tylko wtedy, gdy użyczenia te opierają się na osobnym tytule prawnym. Tylko w tym ostatnim przypadku uważać należy użyczenie to przy obliczaniu podległego opodatkowaniu dochodu obowiązane go za pozycę potrącalną w myśl §. 160, l. 6. (Prw. artykuł 7).

II. 1. Z dochodu, który kilka osób nabywają wspólnie, jeżeli osoby te nie stanowią wspólnego gospodarstwa domowego w myśl punktu I, część przypadającą na każdego z osobna uczestnika wspólnego dochodu uważać należy za dochód podlegający opodatkowaniu, naprzykład, gdy chodzi o jawnych spółników handlowych.

Jeżeli udziałów nie można stwierdzić, przyjąć należy podział na równe części.

2. Te same zasady stosować należy, gdy członkowie korporacji zaopatrywani są z wspólnego dochodu a oznaczone części takowego nie są im wydzielane jako dochód własny, jak w klasztorach, kapitułach kolegialnych itd.

Artykuł 4.

Zeznanie dochodu.

(§. 159.)

Do objaśnienia o dochodzie podanego w §. 159 dodać należy co następuje:

1. Za dochody i wydatki w duchu §. 159go uważać należy całkowite dochody i wydatki okresu stanowczego (art. 10 i 11) bez względu na to, czy wpłynęły a względnie zostały zapłacone w gotówce czy drogą rozliczenia się, lub też czy zalegają.

2. Wygrane losowe, loteryjne i w grze używane stanowią dochód podlegający opodatkowaniu.

3. Dochody z darowizn i innych użyczeń nieodpłatnych nie są w ogólności całkiem wyłączone od doliczania do dochodu, wyłącza się je tylko wtedy, gdy są nadzwyczajnymi dochodami z takich źródeł. Jeżeli zaś dochody takie powtarzają się z mniejszą lub większą regularnością, należy je doliczać do dochodu.

Tu należą między innymi podarki, które otrzymują duchowni z powodu sprawowania swego urzędu, — podarki i remuneracye, jakie urzędnicy, oficyaliści, rządcy, dyrektorowie dostają od służbodawców, portyerzy, słudzy hotelowi, kelnerzy kasowi itp. od publiczności. (Prw. także art. 24, l. 3).

4. Zyski na sprzedaży przedmiotów majątku (gruntów, budynków, fabryk, papierów wartościowych itp.), doliczać należy do dochodu tylko w takim razie, jeżeli sprzedaż nastąpiła w obrocie przedsiębiorstwa zarobkowego lub w wykonaniu interesu spekulacyjnego.

Oznaczone są więc tutaj dwa przypadki, w których zyski tego rodzaju należy doliczać do dochodu:

- a) gdy zysk osiągnięty jest w obrocie przedsiębiorstwa zarobkowego, na przykład przez spekulantów budowlanych, bankierów itp.;
- b) pominiawszy trwały obrót takich przedsiębiorstw wtedy, gdy, choćby tylko w jednym przypadku, zysk osiągnięty został w wykonaniu interesu spekulacyjnego.

Czy sprzedaż nastąpiła w wykonaniu interesu spekulacyjnego, oceniać należy według odnośnych okoliczności poszczególnego przypadku. Rodzaj sprzedanego przedmiotu wartościowego, stosunki, w których nabycie i sprzedaż nastąpiła, czas trwania posiadania i sposób gospodarki w ciągu tego czasu dostarczają wskazówek do osądzenia, czy przy nabywaniu miano głównie na celu ciągle użytkowanie z posiadaniem połączone a tem samem trwałą lokację części majątku, czyli też zysk osiągnąć się mający przez oczekiwane podwyższenie się wartości kapitałowej. Tylko w tym ostatnim przypadku późniejsza odprzedaż byłaby wykonaniem interesu spekulacyjnego. Za spekulację nie należy na przykład uważać już tego, gdy ziemianin korzystając z pomyslnego zbiegu okoliczności sprzeda swoją posiadłość gruntową, na której przez lat wiele gospodarował, ale będzie spekulacją na przykład to, gdy ktoś w pobliżu wielkiego miasta, ze względu na jego rozszerzanie się, lub ze względu na oczekiwaną budowę kolei żelaznej itp. nabyty grunt nie niosący intraty lub przez teraźniejszego posiadacza tylko tymczasowo do celów rolniczych używany, odprzeda dlatego, ponieważ zyskał na wartości jako plac pod budowę. (Prw. artykuł 21, l. 6 i artykuł 27, l. 9).

5. Wartość pieniężną bezpłatnego mieszkania czy to we własnym czy w cudzym domu, jakoteż wartość pieniężną pobieranych płodów, oznaczać należy podług zwykłych cen miejscowych, o ile w dalszych artykułach nie jest podane odmienne postanowienie.

Artykuł 5.

Potrącenia (§§. 160 aż do 162): Koszta obrotu.

1. Już §. 159 zawiera prawidło, że dla obliczenia dochodu potrącić należy z wpływów wydatki łożone na uzyskanie, zabezpieczenie i konserwację

tych dochodów, jakoteż odsetki od długów, także o ile nie należą do tych wydatków.

Paragrafy 160 aż do 162 zawierają jedynie objaśnienie tego ogólnego postanowienia, są w nich bowiem wyraźnie wyliczone najważniejsze wydatki, kwalifikujące się do potrącenia a zarazem (§. 162) podane są pewne wydatki łożone nie na uzyskanie, zabezpieczenie i konserwację dochodów i przeto nie kwalifikujące się do potrącenia. Kwalifikację do potrącenia wszelkich innych wydatków prócz wymienionych wyraźnie w tych paragrafach lub omawianych w artykułach 12 aż do 28 oceniać należy w każdym z osobna przypadku według §. 159.

2. Z dochodów potrącają się najprzód wydatki łożone na uzyskanie, zabezpieczenie i zatrzymanie dochodu, w szczególności zaś wydatki administracyjne, obrotowe i koszta konserwacji, — nie potrącają się zaś koszta nabycia lub powiększenia źródła dochodu (§. 162, l. 1).

Kwalifikują się do potrącenia tylko koszta rzeczywiście wyłożone, nie zaś takie, których podatnik oszczędził sobie tym sposobem, że sam pracował, lub że członkowie jego rodziny lub trzecie osoby (wolontaryusze itp.) pracowali bezpłatnie.

Natomiast co do wydatków rzeczywiście poniesionych tego rodzaju, który pod l. 2 jest wzmiankowany, nie trzeba badać, czy wydatek w tej wysokości był potrzebny.

3. Z §. 162, l. 4 wynika nadto, że wyżywienie członków rodziny zatrudnianych trwale we własnym przedsiębiorstwie, zaś czać należy do kosztów obrotu. Tu jednak zważać należy, że tylko zatrudnianie ich w przedsiębiorstwie, to jest w gospodarstwie rolnem i leśnem lub w przemyśle, nie zaś w gospodarstwie domowem i tylko trwałe zatrudnianie, nie zaś pomaganie przy sposobności, usprawiedliwia potrącenie wyżywienia z dochodu.

4. Tak jak koszta obrotowe, można potrącać także straty obrotowe. Ustawa przeciwstawia w §. 162, l. 2 stratom obrotowym te straty, które dotyczą jedynie ściągnięciu majątku; co do tych ostatnich obacz artykuł 9, l. 2.

Straty w przedsiębiorstwie powstają na przykład przez zanik lub zepsucie się produktów i towarów, przez zgnięcie lub zepsucie się narzędzi (np. u restauratorów); przez niemożność ściągnięcia pretensji pochodzących z ruchu przedsiębiorstwa; przez zużycie się lub zgnięcie materiału ruchu lub zmniejszenie się wartości onegoż w skutek zatarzałości w obec postępów techniki; lub w skutek jakichkolwiek innych okoliczności z ruchem w związku będących.

W razie zmniejszenia się wartości, bierze się na uwagę jako stratę pewnego roku tylko stratę w obec wartości dotyczącego przedmiotu na początku roku.

5. Pod nazwą odpisania pojawiają się po części straty rzeczywiście poniesione, ksiązkowo przewidziane (naprzykład pretensye, które stały się nieściągalnymi, straty poniesione w skutek zbyt drogiego nabycia przedmiotów majątku), po części ksiązkowe odpisania wartości, uczynione przez ostrożność z powodu przewidywania strat.

Odpisania pierwszego rodzaju oceniać należy według przepisów podanych wyżej pod l. 4 a względnie w artykule 9, l. 2; stosowność wysokości odpisania tego rodzaju oceniać należy jedynie podług tego, czy odpowiadają wysokości straty rzeczywiście poniesionej.

Co do odpisania drugiego rodzaju, które uskuteczniają się podług kwot średnich na doświadczeniu opartych, ocenić, czy podano je w stosownej wysokości, jest zadaniem biegłych, którzy ją mają oszacować.

Zastrzeżone w §. 160, l. 1, ustęp 3 badanie przez biegłych, czy wysokość poczynionych odpisania jest stosowna, nie ma odbywać się zawsze, lecz ograniczyć je należy do takich przypadków, w którychby powstały ważne wątpliwości, czy wysokość odpisania przez podatnika poczynionych jest stosowna. (Prw. artykuł 20, l. 7.)

Postanowienie powyższe nie stoi na przeszkodzie wezwaniu podatnika, żeby podał wysokość poczynionych odpisania; dla uniknięcia dalszych badań pod tym względem, podatnik dobrze uczyni, jeżeli kwotę odpisania wykaże sam w zeznaniu na trzeciej stronie.

6. W ustawie są nakoniec przywiedzione jako dozwolone pożyczki potrącalne w szczególności także wydatki na utrzymanie i odbudowanie budynków i wszelkich innych budowli, tudzież na utrzymanie i uzupełnienie żywego i martwego inwentarza w gospodarstwie.

7. Z natury rzeczy wynika, że postanowień powyżej objaśnionych (l. 2 aż do 6) nie można nadużywać do potrącania kilka razy tego samego wydatku, naprzykład raz jako odpisanie a potem powtórnie jako wydatek na odbudowanie budynku; albo jako stratę obrotową i jako odpisanie; albo pod tym samym tytułem lub pod rozmaitemi tytułami kilkakrotnie w rozmaitych latach (prw. artykuł 8, l. 4).

Podatnicy nie wstawiający odpisania w rachunku, mogą więc wydatki na przywrócenie przedmiotów

do dawnego stanu potrącać z ograniczeniem pod l. 4, ustęp 1 omówionem. Co do tych podatników, którzy korzystają z ustawowego upoważnienia do zaliczania odpisania, jeżeli oprócz tego zaliczają wydatki na przywrócenie przedmiotów do dawnego stanu, potrzeba będzie zbadać, czy wydatki te nie służą do tego samego celu, który został już uwzględniony przez odliczenie odpisania.

Jeżeli naprzykład co do pewnych machin, ze względu na postępy techniczne, oprócz kosztów konserwacji i reparacji potrącono rocznie dziesięć procentów wartości jako odpisanie od dochodu, to w takim razie, gdyby po dziesięciu latach sprawienie nowych machin było rzeczywiście potrzebne, podatek nie może wydatków na to odliczyć powtórnie od swoich dochodów.

8. Nadto przy stosowaniu §. 160, l. 1, ustęp 2, mieć należy na uwadze także postanowienie §. 162, ustęp 1, że sumy użyte na ulepszenie i pomnożenie majątku, jakoto na nowe lokacje kapitału, na wystawienie nowych budynków lub na wykonanie innych nowych budowli, na urządzenia do rozszerzenia przedsiębiorstwa, jakoteż na ulepszenia, których nie można uważać za wydatki niezbędne w dobru gospodarstwie i dające pokryć się dochodami obrotowymi, nie kwalifikują się do potrącenia.

Jeżeli więc odbudowanie budynków, wymiana machin itp. służy za powód do nowych wkładów lub powiększenia przedsiębiorstwa, nie można pozwolić na potrącenie wszystkich wydatków, lecz tylko ich części potrzebnej do utrzymania dotychczasowego stanu majątku. Ostrożności tej nie należy jednak posuwać za daleko i nie trzeba wzbraniać podatnikowi potrąceń dla tego, ponieważ na miejsce zburzonej stajni postawiono nową, na taką samą ilość bydła ale lepszej konstrukcyi albo na miejsce przestarzałej maszyny kupiono nową tego samego rodzaju i tej samej skuteczności ale nowszego systemu. Natomiast nie możnaby w pełnym wymiarze uwzględniać kosztów budowy stajni na większą ilość bydła lub kosztów zaprowadzenia siły pary na miejsce siły wodnej itp.

Artykuł 6.

Potrącenia (ciąg dalszy): **premie asekuracyjne. Podatki.**

(§. 160, l. 2 aż do 5.)

Co do premii asekuracyjnych trzymać się należy następujących zasad: .

- a) Premie asekuracyjne za ubezpieczenie od szkód wszelkiego rodzaju kwalifikujące się do potrącenia.
- b) Również są wydatkami policzalnymi premie asekuracyjne płacone za ubezpieczenie podatnika na wypadek śmierci lub dożycia, o ile nie przenoszą kwoty 100 zł. rocznie
- c) Jeżeli także małżonka i dzieci podatnika są ubezpieczone, suma wszystkich tych premii asekuracyjnych, którą wolno potrącić, wynosić może 200 zł.

W granicach pod lit. b) a względnie c) oznaczonych, wolno potrącać premie płacone za kapitał ubezpieczony na wypadek śmierci lub dożycia do pewnego czasokresu lub za rentę w takich samych okolicznościach ubezpieczoną.

- d) Premie asekuracyjne obliczać należy podług wymiaru z roku poprzedzającego rok podatkowy, lecz z potrąceniem zwrotów (dywidend, bonus) ubezpieczonemu wypłaconych lub dopisanych w tym roku w stosunku do premii przeszłorocznej.
- e) Premii tontinowych i półtontinowych (ubezpieczenia z gromadzeniem zysku dla całych grup ubezpieczonych) nie wolno potrącać. Zakaz ten nie rozciąga się jednak na ubezpieczenia z udziałem w zysku indywidualnie dopisywać się mającym, do których stosuje się postanowienie punktu d).
- f) Jeżeli premie, które podatnik płaci, przenoszą kwotę 100 zł. a względnie 200 zł., odliczyć należy 100 zł. a względnie 200 zł.
- g) W zeznaniu podatkowym podać należy oprócz kwoty premii także zakład ubezpieczenia, jakoteż numer policy a na żądanie podatnik ma złożyć policę i ostatni kwit na premię.
- h) Czy zakład ubezpieczenia nosi wyraźnie tę nazwę, czy używa innego oznaczenia, jak np. fundusz emerytalny, stowarzyszenie itp. nie stanowi to żadnej różnicy.

2. Do potrącenia kwalifikują się nadto opłaty do kas ubezpieczenia na wypadek choroby, przynajmniej dla starców, inwalidów, do kas wdowich, sierocych, emerytalnych lub do zakładów tego rodzaju, o ile na zasadzie ustawy, statutu lub kontraktu podatnik jest obowiązany przystąpić do zakładu jako ubezpieczony i wносить te opłaty, jakoż wnosi je rzeczywiście.

Opłaty, które podatnik uiszcza na ubezpieczenie osób zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie gospodarczem (artykuł 5, l. 3) biorą się w rachubę jako koszta obrotowe; natomiast nie stanowią pozycji potrącalnej opłaty, które uiszcza na ubezpie-

czenie osób zatrudnianych w gospodarstwie domowym.

3. Kwalifikują się do potrącenia podatki bezpośrednie z należyciami pobocznymi przez podatnika opłacane z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, dodatki do podatków bezpośrednich, podatki krajowe, powiatowe, gminne i wszelkie inne podatki lub zastępujące takowe opłaty konkurencyjne na cele publiczne, ciężary patronatu, tudzież te opłaty pośrednie, które zaliczać należy do wydatków przedsiębiorstwa.

Takę służbową uważać należy za pozycję, którą potrąca się od dochodu.

Dodatki do czynszu, to jest dokomorne i szkolne potrącają się z dochodu najemcy, lecz nie potrąca się czynszu za własne mieszkanie (§. 162, l. 4). Dla wynajemcy dokomorne nie jest w ogóle częścią jego dochodu, ponieważ pobiera je dla gminy. Jeżeli właściciel domu wymówił sobie czynsze łącznie z dokomornem i w tej kwocie wziął je za podstawę swego zeznania, może dokomorne wniesione do kasy policzyć jako wydatek, najemca zaś może policzyć jako wydatek część czynszu równą tej kwocie.

Są potrącalnymi opłaty konkurencyjne i ciężary patronatu, tudzież to, co za takowe na mocy ugody ma być świadczone, lecz nie można potrącać darów ofiarowanych na cele publiczne i żadnych nadań.

Artykuł 7.

Potrącenia (ciąg dalszy): odsetki i ciężary.

(§. 160, l. 6.)

Według §. 160, l. 6, są pozycjami potrącalnymi odsetki od długów przedsiębiorstwa i prywatnych, jakoteż wszelkie inne ciężary na szczególnych tytułach prawnych oparte a trwale zmniejszające dochód; wszystkie jednak tylko w takim razie, jeżeli mogą być wiarogodnie udowodnione.

I. 1. Wolno potrącać tylko odsetki, a nie spłaty kapitału, przeto co do rat ryczałtowych tylko kwoty odsetek w nich zawarte (prw. odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału trzeciego).

2. Jako ciężary trwale obciążające dochód biorą się na uwagę: wymowy, renty dożywotnie, renty, które podatnik zapewnił krewnym nie będąc prawnie obowiązany do ich utrzymywania, albo dawnym służącym itp.

Ażeby kwalifikacja do potrącenia ciężarów tego rodzaju była uzasadniona, powinien istnieć tytuł prawny z prawa prywatnego (kontrakt, ugoda itp.) i tenże powinien być szczególnie, to jest powinien przechodzić ogólny ustawowy obo-

wiązek żywienia; nadto ciężar tak uzasadniony powinien być trwały. Przeto sumy ugodne, zapłacone na mocy kontraktu lub układu zamiast trwałych świadczeń, nie będą potrącalnemi.

Nie kwalifikują się do potrącenia dary, wsparcia lub inne użyczenia dobrowolne, jakoteż świadczenia czynione na podstawie ogólnego ustawowego obowiązku żywienia a te ostatnie nawet i wtedy, gdy są uznane kontraktowo lub postanowione przez sąd.

3. Te kwoty, które jedno z małżonków daje drugiemu nie żyjącemu z nim w wspólnem gospodarstwie, tudzież te, które rodzice dają dzieciom nie żyjącym z nimi w wspólnem gospodarstwie (ale prw. także artykuł 3, l. 1. 7 i 8), uważa się tylko w takim razie za pozycyę potrącalną, jeżeli polegają na osobnym tytule prawnym. Kwoty takie wliczać należy według §. 157, ustęp 5, w opodatkowany dochód odbiorców.

Odsetki i ciężary w mowie będące można potrącać tylko w kwotach odnoszących się do stanowczego przeciągu czasu (artykuł 10 i 11) nie łącznie z zaległościami z lat poprzednich.

II. Wszystkie te pozycyę potrącalne powinny być wiarogodnie udowodnione. Do tego celu, z zastrzeżeniem wyjątku poniżej wzmiankowanego, potrzeba wymienić wierzyciela i podać miejsce jego zamieszkania a na żądanie komisji lub jej przewodniczącego pokazać dokumenta dłużne.

Co do długów przedsiębiorstwa, wynikających jedynie z obrotu, jakoto niezapłaconych długów towarowych, długów na rachunku bieżącym itp. nie trzeba ani pokazywać korespondencyi kupieckich, ani wymieniać indywidualnie wierzycieli; dostatecznem jest dołączenie wyciągów z ksiąg, których wiarogodność komisya ma sama osądzić.

Artykuł 8.

Potrącenia (ciąg dalszy): ograniczenie poli- czalności. Sposób obrachunku.

1. Wszystkie potrącenia w artykułach 5 aż do 7 wyliczone, są tylko o tyle dozwolone, o ile nie ciężą na źródłach dochodu nie podlegających podatki osobisto dochodowemu. Przeto naprzykład koszta gospodarstwa dóbr ziemskich za granicą leżących, z których intrata nie jest wliczona w dochód podlegający podatki (§. 153, l. 2, b), lub renta na takich dobrach ciężąca, nie może być potrącana z dochodu podlegającego podatki w krajach tutejszych.

Co do tych dochodów, które z obszaru ważności ustawy niniejszej dokądinąd są wyprowadzane (§. 153, l. 1, b i l. 2, b), dozwolone są tylko potrącenia ciężące na tych źródłach lub polegające na długach na rzecz tego zarobku zaciągniętych.

Odliczenia jednak nie uzasadnia już to, że osobisty oprocentowany dług podatnika zaciągnięty jest jako hipoteka do księgi gruntowej, lecz dług i odsetki powinny zostawać w rzeczywistym ekonomicznym związku z tutejszo-krajowem źródłem dochodu. Ten przypadek zachodzi naprzykład wtedy, gdy dotyczący dług został dowodnie objęty przy nabyciu gruntu albo zaciągnięty został na nabycie lub ulepszenie gruntu.

2. Potrącenia, tyżące się zarazem dochodu opodatkowanego i dochodu uwolnionego wziąć należy w rachubę przy obliczaniu dochodu opodatkowanego tylko w kwocie odpowiedniej stosunkowi dochodu opodatkowanego do całkowitego dochodu.

3. Z potrąceń w §. 160 wyliczonych, premie asekuracyjne pod l. 3 wymienione, opłaty do kas ubezpieczenia i zaopatrzenia pod l. 4 wzmiankowane, niektóre podatki i pobory, o których mówi się pod l. 5, nakoniec odsetki od długów prywatnych i wszelkie inne ciężary pod l. 6 przywiedzione, nie są zawisłe od poszczególnych gałęzi dochodu i dlatego podatnik winien zawsze wykazywać je osobno.

4. Inne pozycyę potrącalne zostają w ścisłym związku z poszczególnymi gałęziami dochodu i podatnikowi wolno w swoim wykazie albo potrącić je niezwłocznie z poszczególnych gałęzi dochodu (§. 163 i n.), albo zeznać poszczególne gałęzie dochodu bez potrącenia tych pozycy i potrącenia przytoczyć osobno. Rozumie się samo przez się, że nie wolno odliczać dwa razy.

Tak naprzykład zeznawszy intratę z domu czynszowego z potrąceniem podatku i premii asekuracyjnych, nie można potem policzyć między potrąceniami powtórnie podatku i premii asekuracyjnych.

Artykuł 9.

Pozycyę nie kwalifikujące się do potrącenia.

(§. 162.)

1. Najważniejsze pozycyę nie kwalifikujące się do potrącenia, wyliczone są w §. 162. Co się tyczy wzbronionego w §. 162, l. 1 potrącenia wydatków na lokacyę kapitału, na nowe wkłady i amortyzacyę długów, obacz wyżej artykuł 5, l. 4 i n.

2. Za straty, które dotyczą jedynie iściznę majątku i przeto nie mogą być potrącane z dochodów, biorą się na uwagę między innymi: strata lub uszkodzenie źródła dochodu, zmniejszenie się wartości przedmiotu majątku w skutek okoliczności nie mających związku z używaniem onegoż dla osiągnięcia dochodu, straty majątkowe poniesione w skutek nabycia przedmiotów majątku za cenę przewyższającą ich wartość rzeczywistą; straty na wierzytelnościach stanowiących kapitał zakładowy podatnika; stracone schedy, wkłady w przedsiębiorstwa; straty wszelkiego rodzaju w częściach majątku, które w ogóle nie służą do uzyskiwania dochodu, np. w sprzętach pokojowych itp.

3. W szczególności nadmienić jeszcze wypada, że nie można potrącać kosztów gospodarstwa domowego i utrzymywania sług, tudzież odsetek od własnego kapitału podatnika (§. 162, l. 3 i 4), ponieważ podatnicy obliczając intratę ze swego przemysłu bardzo często potrącają obie te grupy wydatków.

Artykuł 10.

Okresy stanowe dla podstawy opodatkowania.

(§. 156.)

1. Podatek osobisto-dochodowy wymierza się corocznie a to zawsze od dochodu rocznego.

2. Ustawa rozróżnia:

Dochody stałe (trwałe), które albo ze względu na akty prawne służące im za podstawę, albo w skutek istotnych stosunków nie podlegają znacznym zmianom co do wielkości lub tylko wyjątkowo się zmieniają, a co do których ze względu na istotę źródła dochodu nie zachodzi obawa strat obrotowych; — i dochody co do wielkości nie oznaczone lub chwijne (zmienne), to jest takie, którym nie służą znamiona powyżej oznaczone.

3. Dochodami stałymi są na przykład: pensje zapewnione podług stóp dziennych, miesięcznych lub rocznych lub jakichkolwiek innych, odsetki w oznaczonej wysokości zapewnione, czynsze dzierżawne, dochód z kuponów odsetkowych itp. Dochody takie poddawać należy opodatkowaniu w tej kwocie, której dosięgły rzeczywiście w ostatnim roku przed rokiem podatkowym.

Dochodami zmiennymi są: intraty z przedsiębiorstw rolniczych, z handlu i przemysłu, udziały gwareckie, dywidendy od akcyj, tantiemy, zapłaty a mianowicie podług czasu, od sztuki lub ugodowe.

Dochody takie poddawać należy opodatkowaniu w sumie średniej z ostatnich trzech lat rok podatkowy poprzedzających.

4. Jeżeli zamknięcia bilansowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, może na jego życzenie nastąpić obliczenie według lat gospodarki (bilansowych). Gdy podatnik raz wybór uczyni, to w latach następnych może nastąpić zmiana w sposobie obliczania tylko wtedy, jeżeli będą poczynione starania, żeby przez to nie odpadł całkiem z podstawy opodatkowania, lub nie był w nią podwójnie wliczony żaden peryod opodatkowania. Podobną ostrożność należy zachować, gdy doznają zmiany peryody bilansowe podatnika.

5. Przy obliczaniu kwoty średniej lata brane na uwagę stanowią o tyle całość, że straty jednego roku, potrącają się z zysków innych lat.

6. Jeżeli dochód obliczony być ma podług średniej miary z kilku lat, w takim razie zarówno zeznanie jak i oszacowanie można odnieść bezpośrednio do sumy średniej bez przytaczania oddzielnie poszczególnych lat do obliczenia średniej sumy wziętych. Komisya ma jednak prawo wejść w oznaczenie dochodu poszczególnych lat; podatnik jest w tym razie obowiązany na żądanie Władzy podatkowej, komisji lub jej przewodniczącego podać dochód każdego z osobna roku wziętego do obliczenia sumy średniej.

7. Jeżeli dochody, które według średniej miary mają być obliczone, zeznaje podatnik w jednej kwocie, bez bliższego objaśnienia, Władza podatkowa, jakoteż komisya ma prawo uważać tę kwotę za średnią. Tak samo oszacowania uczynione bez szczegółowych objaśnień uważać należy za oszacowanie średniego dochodu.

8. Gdyby zachodziła wątpliwość, czy dochody z pewnego oznaczonego źródła uważać należy za stałe czy za chwijne, baczycy należy w szczególności na to, żeby przez użycie niewłaściwego zamiast właściwego sposobu postępowania nie wyrządono podatnikowi krzywdy a skarbowi szkody.

9. W pierwszych latach rozkładu według ustawy niniejszej zachodzą następujące wyjątki od tego obliczania dochodów nieoznaczonych lub chwijnych:

a) Dochody z posiadłości gruntowej i z posiadanych budynków, o ile w ogóle należą do dochodów chwijnych, poddać należy opodatkowaniu przy pierwszym rozkładaniu podatków według ustawy niniejszej, według średniej z ostatnich lat dwóch;

b) wszelkie inne dochody tego rodzaju liczyć należy przy pierwszorazowym rozkładzie według ustawy niniejszej w kwocie, którą rzeczywiście wynosiły w roku bezpośrednio poprzedzającym, przy drugim zaś rozkładzie według średniej z ostatnich dwóch lat.

10. W pierwszych latach opodatkowania zmiennych dochodów baczycy należy na to, żeby w skutek obliczania sumy podstawowej opodatkowania według średniej miary dochodu z lat poprzednich nie poddano opodatkowaniu ogółem większego dochodu niż podatnik rzeczywiście pobierał.

11. Z wydatkami kwalifikującymi się do potrącenia, postępować należy pod względem podanych zasad tak samo jak z dochodami, na których ciężar, jeżeli zaś są niezawisłe od oznaczonych dochodów, w sposób podobny do przepisanej pod l. 1 aż do 10.

12. Wysokość dochodu obliczona w myśl powyższych postanowień, a względnie według postanowień następującego artykułu, rozstrzyga także dopiero o tem, czy może nastąpić uwolnienie na zasadzie §. 155 z powodu, że dochód nie przenosi 600 zł, rocznie.

Artykuł 11.

Postanowienia szczególne co do przypadków, w których dochody nie istniały przez cały okres stanowczy.

1. Jeżeli dochody stałe nie istniały jeszcze przez cały rok, obliczyć należy ich sumę roczną podług średniej kwoty okresu ich istnienia, lub w razie potrzeby wstawić przypuszczalną sumę roczną.

Jeżeli naprzykład pensya od 1. października aż do 31. grudnia wynosiła 500 zł., przyjmując należy dochód roczny w sumie 2000 zł.; jeżeli kontraktem było wymówione, że podatnik nie będzie pobierał pensyi przez dwa miesiące letnie, przyjmując należy dochód tylko w sumie 1666 zł. 67 c.

2. Jeżeli dochody nie oznaczone lub chwiejne nie trwały jeszcze trzy lata, albo, w pierwszym roku rozkładu według ustawy niniejszej, nie trwały jeszcze przez czas w artykule 10, l. 9 oznaczony, obliczyć je należy podług średniej kwoty okresu ich istnienia, lub w razie potrzeby wstawić przypuszczalną sumę roczną.

Tak naprzykład, jeżeli w ciągu trzechmiesięcznego obrotu w przedsiębiorstwie handlowem (od 1. października aż do 31. grudnia) osiągnięto 500 zł., przyjmując należy — z zastrzeżeniem uwzględnienia szczególnych stosunków, gdyby zachodziły —

że dochód roczny wynosi 2000 zł. Lecz jeżeli taki sam stosunek okaże się w gospodarstwie rolnem, objętem dnia 1. października, a z okoliczności wynika, że w innych częściach roku intrata nie będzie taka sama, przyjmując należy prawdopodobną intratę roczną: jeżeli więc w danym przykładzie wszystkie plody zebrano i sprzedano w ostatnim kwartale, słusznie przyjmując można, że prawdopodobna intrata całoroczna wynosi 500 zł.

3. Czas trwania dochodów podatnikowi podlegających, oceniać należy co do każdego źródła dochodu osobno. Jeżeli więc naprzykład ktoś posiada rozmaite dobra ziemskie lub przedsiębiorstwa przez czas nie równie długi, w takim razie co do każdego z osobna z tych dóbr lub przedsiębiorstw podać należy oddzielnie według powyższych postanowień okres stanowczy do opodatkowania odpowiednich dochodów. W podobny sposób postąpić należy, gdy ktoś pobiera kilka pensyi itp.

4. Jeżeli co do pewnego źródła dochodu zajdzie taka zmiana jego charakteru, że dochody z niego nabywane są w warunkach istotnie innych niż przedtem i ze względu na to, muszą być uważane za nowe dochody, postąpić należy z nimi według liczby 1, a względnie 2 niniejszego artykułu. Tak naprzykład, gdy przemysł rękodzielniczy zamieni się w fabryczny lub drobna sprzedaż na potrzebę lokalną w wielki handel wywozowy.

5. Jak nabycie nowego źródła dochodu, oceniać należy także te przypadki, w których stałe płace służbowe zmieniają się w skutek posunięcia na wyższy stopień lub zmiany miejsca służby albo w skutek przeniesienia funkcjonaryuszów na emeryturę.

Za podstawę opodatkowania na rok następujący wziąć więc należy kwotę roczną nowych plac służbowych.

2. Postanowienia szczególne.

Artykuł 12.

Uwaga wstępna.

W §§. 163 aż do 171 podaje ustawa przepisy szczególne co do obliczania dochodu z posiadłości gruntowej, z budynków, z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych, z plac służbowych i zarobniczych, tudzież emerytur, nakoniec z majątku w kapitałach. W istocie rzeczy są one jedynie wynikami zasad ogólnych, zawartych w §§. 159 aż do 162. Przeto też przepisy §§. 163 i n. należy wyklądać a gdzie to w przypadku szczególnym jest potrzebne uzupełniać całkiem na podstawie zasad w artykułach 4 aż do 11 rozwiniętych.

Zresztą §§. 163 aż do 171 nie wyczerpują bynajmniej w sposób szczegółowy wszelkich możliwych gałęzi dochodu podatkowi podlegających; gdyby więc zdarzyły się gałęzie dochodu nie należące do rodzajów rozstrząsanych szczegółowo w wzmiankowanych paragrafach, postąpić należy z nimi według prawideł ogólnych przewidzianych w §§. 159 aż do 161. Ma się rozumieć, że w szczególnym przypadku można także odpowiednio zastosować przepisy szczególne, tyżące się gałęzi dochodu najpodobniejszej do jego istoty.

Nakoniec należy jeszcze nadmienić, że chociaż poszczególne gałęzie dochodu brane są osobno na uwagę, dochód ogólny opodatkowuje się według ustawy jako całość w tem rozumieniu, że strata, którą przyniesie jedno źródło dochodów, potrąca się z zysku osiągniętego w innym źródle.

a) Dochód z posiadłości gruntowej.

(§§. 163 i 166.)

Artykuł 13.

Wstęp; Dochód z posiadłości gruntowych nie puszczonych w dzierżawę.

1. Dochód z posiadłości gruntowej obejmuje intraty z wszystkich gruntów, będących własnością podatnika, lub z których tenże czerpie dochód w skutek uprawnień jakiegokolwiek rodzaju, naprzykład z prawa używania przychodów, z służącego mu prawa użytkowania majątku duchownego itp.

Poniżej mówi się w szczególności o dochodzie z posiadłości gruntowej, w której sam posiadacz gospodaruje.

Dochód wydzierżawiającego z posiadłości gruntowej puszczonej w dzierżawę, jakoteż dzierżawcy z dzierżawy omawiane są w artykule 17.

II. 1. Przy obliczaniu dochodu z posiadłości nie puszczonych w dzierżawę, brać należy za podstawę obliczenia dochodu intratę czystą przez własną gospodarkę rzeczywiście uzyskaną według średniej z trzech, na rok 1898 według średniej z lat dwóch.

2. Czysta intrata z posiadłości gruntowej obejmuje intratę gospodarską z całego przedsiębiorstwa rolnego i leśnego, jakoteż przychody z innych gałęzi produkcji i praw z posiadłością gruntową połączonych (prawa rybołówstwa, prawa polowania, puszczania w najem źródeł, siły wodnej itd.) a z tych ostatnich nawet wtedy, gdy te przedsiębiorstwa poboczne i użytki są uwolnione od podatku zarobkowego lub od podatku rentowego.

3. Jeżeli w związku z używaniem gruntów do gospodarstwa rolnego i leśnego utrzymywane są w ruchu także gorzelnie, browary, fabryki skrobi, młyny, cegielnie, tartaki i inne wiejskie gałęzie fabrykacji, w takim razie przy obliczaniu czystej intraty można ogół przemysłów uważać za całość. Nie można jednak zasłaniać tym sposobem prawdziwej wysokości dochodu. Gdy dochód z gałęzi fabrykacji tego rodzaju zeznaje się łącznie z dochodem z przedsiębiorstwa rolnego i leśnego, nie można nigdy płodów surowych i wyrobów z jednej gałęzi do drugiej wziętych, umieszczać z ceną zbytu na przychód, ani w drugiej z wartością nabycia na wydatek.

4. Gdy zaś dochodu z przedsiębiorstw tego rodzaju nie zeznaje się jako całość, baczycь należy na to, żeby podane wartości zbytu a względnie nabycia ze sobą się zgadzały.

5. Gdy zaś przedsiębiorstwa przemysłowe tego rodzaju, który w ustępach poprzedzających jest oznaczony, nie zostają w bezpośrednim związku z przedsiębiorstwem rolnem lub leśnem, intratę z nich obliczać należy według postanowień tyżących się dochodu z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień (§. 165). Postanowienia powyższej l. 4 stosować należy także i w tym przypadku.

6. Toż samo rozumie się o obliczaniu dochodu z piaskarni, kopalni gliny i glinki, łomów kamienia, łupku, wapna i kredy, z torfiarni i innych podobnych przedsiębiorstw, co do których przychody czerpie się z substancji ziemi.

Artykuł 14.

Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków.

I. O ile podatnik jest w ogóle obowiązany wnieść zeznanie (§§. 202, 204), winien w niem podać intratę z gruntu tylko sumarycznie. Jeżeli jednak posiada więcej dóbr, podać ma intratę każdego z osobna dóbr (prw. także artykuł 11, l. 3).

Zresztą wolno podatnikowi zeznać intratę czystą ze swoich dóbr szczegółowo, a w tym celu dołączyć ma — co do każdego z osobna dóbr — bliższe szczegóły, tyżące się dochodów i wydatków; co do większych posiadłości byłoby to zawsze pożądane dla zapobieżenia późniejszym badaniom i zapytaniom.

W tym ostatnim przypadku właściwe obliczenie czystej intraty powinno być wykonane w następujący sposób:

4. Na dochód wpisać należy:

1. Cenę otrzymaną za wszystkie płody sprzedane za gotówkę lub na kredyt ze wszystkich gałęzi gospodarstwa, jakoteż za pożyczenie siły pociągowej i innych środków gospodarczych.

2. Wartość pieniężną wszystkich plodów zużytych na potrzeby domowe posiadacza, na utrzymanie członków jego rodziny jakoteż sług trzymanych nie dla zatrudniania ich w przedsiębiorstwie rolniczym, lub w ogóle na ich użytek lub dla ich przyjemności; tu należy mianowicie także ekspensziemiopłodów na wyżywienie czeladzi trzymanej do usług osobistych, na utrzymanie koni zbytowych itp.

Płody gospodarstwa rolnego i leśnego, spożyte we własnym gospodarstwie domowym podatnika, można resztą policzyć ryczałtowo w słusznej średniej ilości, jeżeli nie ma osobnych zapisków w tym względzie.

Wartości plodów spotrzebowanych w przedsiębiorstwie rolniczym a nie w gospodarstwie domowym, naprzykład spotrzebowanej paszy własnej produkcji, nie trzeba wstawiać w rachunku ani na przychód ani na wydatek.

3. Wartość najmu budynków, które właściciel i członkowie jego rodziny sami zamieszkują, lub których używają do prowadzenia gospodarstwa domowego (prw. niżej art. 19).⁴

4. Wartość pieniężną z użytkowania jakich praw na cudzych gruntach (służebności, praw poboru wody, praw rybołówstwa itp.).

5. Według okoliczności wartość pieniężną zapasu plodów gospodarskich z końcem peryodu gospodarstwa istniejących, o ile takowe przeznaczone są do zbycia drogą sprzedaży lub na spożycie w gospodarstwie domowym (prw. niżej E).

B. Natomiast można zawsze potrącać wszelkie koszta gospodarki.

Tutaj należą:

1. Konserwacja budynków gospodarskich, mieszkań dla wyrobników i innych budowli, które albo są używane w gospodarstwie albo je zabezpieczają, jakoto grobli, murów, płotów, dróg, mostów, studzien, wodociągów, słuz, zakładów nawodnienia i odprowadzenia wody itp.

2. Utrzymanie inwentarza gospodarskiego żywego i martwego.

3. Ubezpieczenie budynków gospodarskich, inwentarza żywego i martwego, zapasów plodów gospodarskich, jakoteż plodów polnych i ogrodowych jeszcze nie zebranych — lecz nie sprzętów gospo-

darstwa domowego — od pożaru, gradobicia i innych klęsk. Wydatki na ubezpieczenie sprzętów gospodarstwa domowego są wprawdzie według §. 160, l. 2 także wydatkami kwalifikującymi się do potrącania, lecz policzyć je należy jako potrącenia szczególne, nie zaś jako koszta gospodarki; gdyby jednak obliczenie premii przypadających za jedno lub drugie ubezpieczenie połączone było z trudnościami, pozwala się na łączne wstawienie ich między kosztami gospodarki pod warunkiem, żeby odnośnego wydatku nie wstawiono między potrąceniami szczególnymi.

4. Opalenie i oświetlanie lokali gospodarskich, lecz nie lokali w gospodarstwie domowym używanych.

5. Nasiona, szczepy, paszę i nawóz, płody surowe lub wszelkie inne materiały, które dokupione zostały na bieżące potrzeby przedsiębiorstwa gospodarszego i przemysłów pobocznych.

6. Pensye, płace, emerytury i wszelkie inne należności służbowe łącznie z podatkiem osobistodochodowym i pensyjnym, jeżeli służbodawca wziął go na siebie itp. co do wszystkich osób przyjętych do prac w przedsiębiorstwie gospodarczem — nie zaś do gospodarstwa domowego lub do usług osobistych — tudzież wyżywienie członków rodziny, trwale zatrudnianych we własnym przedsiębiorstwie gospodarczem.

7. Opłaty do kas chorych i do kas zaopatrzenia na starość itp. jakie właściciel płaci za osoby przyjęte do prac w przedsiębiorstwie gospodarczem.

8. Podatek gruntowy i budynkowy z dodatkami i poborami wszelkiego rodzaju (prw. artykuł 6), jakoteż podatek zarobkowy z dodatkami od przedsiębiorstw przemysłowych (artykuł 13), z gospodarstwem rolnem i leśnem połączonych, nakoniec podatki pośrednie (od cukru, od wódki itp.), o ile takowe przedstawiają się jako ciężary przedsiębiorstwa — jak się samo przez się rozumie z uwzględnieniem przepisów w artykule 8 podanych.

C. O ile należy potrącać wydatki na nowe budynki, na odbudowanie lub rozszerzenie budynków i zakładów pod B, l. 1 wyliczonych lub na pomnożenie i polepszenie inwentarza a nakoniec odpisanie z powodu zużycia się budynków, machin, narzędzi itp. w przedsiębiorstwie gospodarskiem potrzebnych objaśnione jest w artykule 5.

D. O ile materiały na wydatki pod B, l. 1 i 2 oznaczone, lub przedmioty pod B, l. 5 oznaczone albo emolumenta potrzebne dla czeladzi itp., wzięte są z plodów własnego gospodarstwa, wartość ich można policzyć jako wydatek tylko w takim razie, jeżeli policzona została także w dziale dochodów.

E. Dalszą pozycyę potrącalną stanowi według okoliczności wartość pieniężna zapasów tego rodzaju, który pod *A*, l. 5 jest oznaczony, objętych z poprzedniego peryodu gospodarstwa na terażniejszy; lecz w tych przedsiębiorstwach, w których stan zapasów z końcem poszczególnych lat gospodarki nie zwykły podlegać istotnym zmianom, można opuszczać ich wartość pieniężną tak w dziale dochodów jak i w dziale wydatków.

F. Co się tyczy potrącania odsetek od długów i trwałych ciężarów, odsyła się do artykułu 7 i 8.

II. Według jakich zasad komisye szacunkowe mają postępować przy szacowaniu czystej intraty i o ile w szczególności mają uwzględnić czystą intratę katastralną, rozstrząsa się w artykule 55.

Artykuł 15.

Uwagi szczególne co do gospodarstwa leśnego.

Przy obliczaniu podległego opodatkowaniu dochodu z lasów postępować należy w sposób następujący:

1. Na dochód wpisać należy:

Sumę otrzymaną w prawidłowym okresie za płody leśne wszelkiego rodzaju, jakoteż odpłatę otrzymaną za odstąpienie trzecim prawa użytkowania lasów.

2. Na wydatek wpisać należy:

Koszta kultury leśnej, ochrony lasu, zarządu lasu, wyrębu, przyrządzenia i wyprowadzenia drzew, tudzież koszta konserwacyi budowli (leśniczówek, mostów, dróg).

3. Nie liczy się wyników wyrębów nadzwyczajnych przechodzących zakres prawidłowego użytkowania, o ile stanowią realizacyę kapitału zakładowego a nie są tylko ściąganiem plonów gospodarstwa leśnego zgromadzonych w poprzednich latach.

Postanowienie to nie stoi jednak na przeszkodzie poczytaniu według okoliczności (prw. artykuł 4, l. 4) dochodu z wyrębu pierwszego rodzaju za zysk z interesu spekulacyjnego, zeznaniu go i opodatkowaniu jako taki zysk.

Koszta zalesienia wolno liczyć tylko o tyle, o ile chodzi o konserwacyę iścizny lasu, nie zaś o zalesienie nowych dotychczas nagich powierzchni celem rozszerzenia obszaru leśnego.

Artykuł 16.

Budowiska itp.

Grunta nie służące do celów rolniczych, lecz używane jako budowiska, jako place do obrabiania

drzewa, składy drewn, żużli, rumowiska itp., lub których sam właściciel używa do jakichkolwiek innych celów przemysłowych (do ogrodnictwa sztucznego lub handlowego) należy uwzględniać przy obliczaniu dochodu z przedsiębiorstw, do których służą.

Dzielnice i ogrody domowe bierze się w rachubę przy szacowaniu dochodu z budynków, do których należą.

Artykuł 17.

Posiadłość gruntowa wypuszczona w dzierżawę.

(§. 163, ustęp 2.)

I. Dochód wydzierżawiającego.

Co do posiadłości gruntowej wypuszczonej w dzierżawę lub co do wypuszczenia w dzierżawę praw z posiadłością gruntową połączonych (prawa polowania, prawa rybolostwa), dochodami wydzierżawiającego są:

1. Czynnosc dzierżawny rzeczywiście osiągnięty;

2. wartość pieniężna świadczeń pobocznych w naturze i jakichkolwiek innych na rzecz wydzierżawiającego, jeżeli dzierżawca jest do nich obowiązany, tudzież użytków wydzierżawiającemu zastrzeżonych.

Z tego potrącić należy:

1. Ciężary potrącalne, kontraktem zostawione wydzierżawiającemu;

2. darowane części czynszu dzierżawnego z powodu klęsk żywiołowych, nieurodzaju itp., o ile takowe nie były wzięte w rachubę już przy obliczaniu „czynszu dzierżawnego rzeczywiście odebranego“;

3. równoważnik zużycia przedmiotu dzierżawy (prw. wyżej artykuł 5), o ileby dzierżawca nie był obowiązany ponosić ten ciężar (jak np. gdy jest odpowiedzialny za „inventarz żelazny“).

Z powodu, że przy wykazywaniu tych pozycji potrącalnych mogłyby być popełniane nadużycia, zostawiono w ostatnim ustępie §. 163 komisjom szacunkowym zupełną wolność sądu pod tym względem.

II. Dochód dzierżawcy.

Dochód dzierżawcy jest w §. 165 zaliczony do dochodu przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień samoistnych, przeto mówi się o nim w artykułach 20 aż do 22. Jednakże według wzoru zeznania dochód ten zeznawca należy razem z dochodem z posiadłości gruntowej.

§. 166 zawiera co do tego dochodu następujące szczególne postanowienie: „Do dzierżaw rolnych stosują się odpowiednio postanowienia zawarte w §. 163, ustęp 1. Co do wszelkich dzierżaw potrącać należy zapłacony czynsz dzierżawny, łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych na dzierżawcę włożonych a po wyłączeniu takiej kwoty, jaka przypada na mieszkanie przez dzierżawcę lub jego rodzinę używane“.

b) Dochód z budynków.

(§. 164).

Artykuł 18.

Czynsz najmu, czynsz dzierżawny, komorne itp.

1. Za dochód uważa się cały odebrany czynsz najmu łącznie z odpłatą za ruchomości, jeżeli były i były także wynajęte, za dziedziczne, place na składy, ogrody domowe itd. i łącznie z czynszami bramnymi, jeżeli istniały i wynagrodzeniem za używanie gazociągów, wodociągów, wind itp. przez posiadacza domu zaprowadzonych i utrzymywanych.

Do czynszu najmu doliczyć należy wartość pieniężną świadczeń pobocznych ciężących na najemcy na korzyść wynajemcy, jakoteż użytkownika wynajemcy zastrzeżone; stracić należy z niego ciężary kontraktem temu ostatniemu zostawione a kwalifikujące się do potrącenia.

Czynsze nieściągalne nie stanowią zaiste dochodu; lecz podatnik winien niewątpliwie wykazać, że czynsz był nie ściągalny.

Czynsze najmu, jako dochód stały, wstawić należy zwyczajnie w kwocie poprzedniego roku użytkanej.

Postanowienia podane wyżej w ustępach 1 aż do 4 stosują się także do budynków i części budynków puszczonech w najem lub w ogóle danych odpłatnie w używanie.

2. Z intraty czynszowej brutto potrącić należy podobnie w kwocie wydanej w roku poprzednim:

- a) Wydatki rzeczywiste (nie te, które potrącano przy wymierzaniu podatku czynszowego) na utrzymanie w dobrym stanie i reparację łącznie z wydatkami na konserwację ogrodu, ruchomości, gazociągów i wodociągów, zakładów ogrzewczych, wind itd. puszczonech zarazem w najem; natomiast nie kwalifikują się do potrącenia wydatki na jakoweś przebudowanie, wybudowanie lub lepsze zaopatrzenie budynku albo na założenie i utrzymanie ogrodu domowego, służącego dla przyjemności posiadacza

lub na sprawienie nowych sprzętów albo na zaprowadzenie urządzeń w rodzaju oznaczonych powyżej;

- b) stosowną stopę procentową kosztów budowy za zużycie budynku.

Pozycje potrącalne a) i b) oceniać należy z uwzględnieniem postanowień zawartych w artykule 5.

O ile potrzebna jest decyzja co do procentów na zużycie, oznaczać należy takowe ze względu na stan budowy, wiek budynku i jego rentowność (z porównaniem kosztów budowy lub kosztów nabycia z intratą czynszową);

- c) koszta ubezpieczenia budynku lub poszczególnych części lub przynależności budynku od pożaru lub innych klęsk;

- d) podatek budynkowy z dodatkami (obacz wyżej artykuł 6);

- e) wynagrodzenie administratora domu i stróża;

- f) co do potrącania odsetek od długów hipotecznych i od wszelkich innych ciężarów opartych na szczególnych tytułach prawnych a na budynku ciężących, odsyła się do artykułu 7 i 8

Artykuł 19.

Budynki nie puszczone w najem.

1. Nie bierze się w rachubę osobnego dochodu z budynków lub części budynków, których właściciel używa wyłącznie do gospodarstwa rolnego i leśnego lub do celów przemysłowych, na bezpłatne mieszkania dla robotników i sług, na stodoły, stajnie dla bydła użytkowego i pociągowego, na składy, śpichlerze, na lokale fabryczne i machinowe, na gospody i szynkownie, lecz natomiast przy obliczaniu dochodu z tych źródeł należy mieć odpowiedni wzgląd na większą intratność przedsiębiorstw rolniczych, leśnych lub przemysłowych, wynikającą z użycia owych budynków.

W takich okolicznościach wydatki wyszczególnione w artykule 18, l. 2 a) aż do f) mogą być uważane za pozycje potrącalne dotyczącego przedsiębiorstwa rolnego i leśnego lub przemysłowego.

2. Budynki na cele nauki, wychowania, dobroczynności i zarządu publicznego przeznaczone, nie puszczone w najem lub w inny sposób odpłatnie oddane, o ile z powodu tego przeznaczenia uwolnione są od podatku budynkowego, pomijają się przy stwierdzaniu dochodu podlegającego opodatkowaniu, to jest dochód z tych budynków nie dolicza się do dochodów i wydatki na te budynki poniesione nie stanowią pozycyi potrącalnej.

3. Za dochód z budynków lub części budynków przez właściciela domu i członków jego gospodarstwa domowego zamieszkiwanych lub w inny sposób a nie w ten, który pod. 1 i 2 jest oznaczony, używanych, albo też innym osobom bezpłatnie do używania zostawionych, uważa się czystą wartość użytkową, jaką budynek lub części onegoż przedstawiają ze względu na ich jakość i położenie, na stosunki najmu, obrotu i zamieszkania domu, miejsca lub okolicy i ze względu na czas ich rzeczywistego używania.

Oceniając wartość użytkową, uwzględniać należy dziedzicze, stajnie, ogrody domowe, parki i wszelkie inne przydatki do budynku należące.

Wartość użytkową ocenia się przez porównanie z rzeczywistą intratą czynszową z domów lub mieszkań podobnej jakości w tem samym miejscu lub w bliższej okolicy.

4. Od takich budynków, które ani nie są pущzone w najem, ani w inny sposób dane w używanie odpłatne, ani przez samego właściciela używane, ani trzecim osobom bezpłatnie dane w używanie, nie trzeba liczyć dochodu. Zarazem nie wolno też co do takich budynków potrącać żadnych wydatków ani odpisać (prw. artykuł 8, l. 1).

e) Dochód z przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień samoistnych.

(§. 165.)

Artykuł 20.

Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków.

1. Dochód roczny z przedsiębiorstw przemysłowych i zatrudnień samoistnych, przez które w szczególności rozumieją się wszelkie, podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegające przemysły i zatrudnienia, licząc do nich także dzierżawy przemysłowe i rolnicze, oblicza się w ten sposób, że z dochodów potrąca się wszelkie wydatki obrotowe w rozmiarze oznaczonym w §§. 160 aż do 162 (obacz wyżej artykuły 5 aż do 8).

2. Dochody tego rodzaju obliczać należy w myśl §. 156, ustęp 5 b) przy pierwszym rozkładzie na zasadzie ustawy niniejszej, według kwoty z roku bezpośrednio poprzedzającego, przy drugim rozkładzie według średniej z ostatnich lat dwóch, na przyszłość według średniej z trzech lat.

3. Do dochodów należą w szczególności:

a) Wynagrodzenia, prowizye, odsetki lub jakiegokolwiek inne świadczenia wzajemne umówione lub przyznane za świadczenia handlowe lub przemysłowe;

b) cena otrzymana za wszystkie towary i wyroby sprzedane za gotówkę lub na kredyt;

c) wartość pieniężna wyrobów i towarów wziętych z przedsiębiorstwa na użycie lub spożycie przez podatnika, jego rodzinę, tudzież jego sług nie do ruchu przedsiębiorstwa trzymanych i wszelkich innych domowników;

d) wartość pieniężna zapasów i wyrobów znajdujących się z końcem peryodu (prw. niżej l. 4 l);

4. Jako koszta obrotowe można potrącać:

a) Koszta konserwacji i przywrócenia do dawnego stanu — nie zaś nowej budowy lub rozszerzenia — budynku służącego do wykonywania przedsiębiorstwa i wszelkich innych zakładów, jakoteż konserwacji i uzupełnienia — nie powiększenia — żywego i martwego inwentarza;

b) stosowną stopę procentową wartości użytkowej lub ceny kupna na zużycie się budynku, machin, narzędzi itp.

Zresztą pod względem potrącania kosztów obrotowych, tudzież strat w przedsiębiorstwie uwzględniać należy postanowienia podane w artykule 5;

c) koszta ubezpieczenia przedmiotów pod a) oznaczonych;

d) czynsz dzierżawy i najmu za grunta, budynki i sprzęty dzierżawione i najęte do wykonywania przemysłu;

e) wydatki na opalanie i oświetlanie potrzebne w przedsiębiorstwie — nie w mieszkaniu;

f) koszta nabycia zakupionych materiałów surowych i pomocniczych, tudzież towarów i wszelkich innych przedmiotów do ruchu przedsiębiorstwa potrzebnych;

g) pensye, jeżeli zaś służbodawca wziął na siebie podatek osobisto-dochodowy i pensyjny itp., łącznie z nim, a względnie płace zatrudnianych w przedsiębiorstwie urzędników, ofycjalistów, czeladników, pomocników, parobków, sług itd.; wartość pieniężną wyżywienia, jeżeli jest dawane i wszelkie inne świadczenia w naturze, o ile używa się do tego plodów wziętych z przedsiębiorstwa, można zapisywać na wydatek tylko w takim razie, jeżeli wydane płody lub towary były policzone także w dziale dochodów;

h) opłaty, które przedsiębiorca wnosi za osoby pracujące u niego do kas chorych i zaopatrzenia, tudzież te kwoty zaopatrzenia, które wypłaca stale dawnym funkcyonaryuszom;

- i) podatek zarobkowy powszechny z dodatkami, podatek gruntowy i budynkowy z dodatkami od gruntów i budynków w przedsiębiorstwie używanych, jakoteż podatki pośrednie w przedsiębiorstwie opłacane (stęple, akcyzę, cła, podatek osobny od wyszynku i drobnej sprzedaży napojów wysokokowych pędzonych itd.);
- k) odsetki od długów przedsiębiorstwa, prw. wyżej artykuł 7 i 8;
- l) wartość pieniężną zapasów tego rodzaju, który oznaczony jest pod l. 3 d) objętych z poprzedniego okresu gospodarczego na terazniejszego.

Co do przedsiębiorstw nie utrzymujących ksiąg handlowych, a w których stan zapasów z końcem pojedynczych lat gospodarki nie zwykł podlegać znacznym zmianom, można nieuwzględniać ich wartości pieniężnej tak w dziale dochodów jak i w dziale wydatków.

5. Natomiast nie kwalifikują się do potrącenia w szczególności odsetki od własnego kapitału podatnika włożonego w przedsiębiorstwo, tudzież wydatki na jego i jego rodziny utrzymanie.

Jak się samo przez się rozumie także opodatkowana wartość czynszowa budynków i części składowych budynków do wykonywania przedsiębiorstwa używanych, z których dochodu także nie bierze się w rachubę (prw. artykuł 19, l. 1) nie kwalifikuje się do potrącenia.

6. Jeżeli podatnik utrzymuje książki handlowe (artykuł 28 i n. kodeksu handlowego), za podstawę do obliczenia zysku powinien wziąć zaniknięcia książkowe prawidłowych lat czynności razem z wygotowaniami według przepisu bilansami. Jeżeli zaś podatnik nie trzyma się w prowadzeniu ksiąg zasad powyżej pod l. 1 aż do 5 przywiedzionych, w takim razie dla obliczenia zysku podlegającego opodatkowaniu należy bilanse odpowiednio tym przepisom sprostować; w szczególności, jeżeli odsetki od własnego kapitału w przedsiębiorstwo włożonego lub wydatki, których nie wolno potrącać, jak wydatki na potrzeby gospodarstwa domowego, odliczono od zysku, w takim razie kwoty odpowiednie należy znowu doliczyć do zysku bilansowego.

7. Zresztą obliczać należy czysty zysk według tych zasad, jakich porządny kupiec zwykł się trzymać. W szczególności tyczy się to tak wzrostu kapitału zakładowego, jak i regularnych corocznych odpisań z stosownem uwzględnianiem zmniejszania się wartości i zużywania się budynków, machin i przyrządów.

Pod względem oceniania wartości części majątku i wierzytelności przy spisaniu inwentarza i pod względem miary odpisań w ogóle dopuszczal-

nych, decyduje więc przepis artykułu 31 kodeksu handlowego, zwyczaj kupiecki a w granicach temi prawami zakreślonych, własne uznanie podatnika. Zasady więc, jakich tenże trzyma się przy prowadzeniu swoich ksiąg, pozostają stanowczemi także do obliczania dochodu podlegającego opodatkowaniu, o ile niewłaściwa wysokość odpisania w poszczególnym przypadku nie przewyższa oczywiście miary zwyczajem powszechnym wskazanej lub istotnymi szczególnymi stosunkami usprawiedliwionej lub co gorsza nie zdradza zamiaru sztucznego obniżenia czystego zysku.

Według tych samych zasad postępować należy co do odpisywania na niepewne wierzytelności, jakoteż co do sum odłożonych na wyrównanie prawdopodobnych pod tym względem strat.

8. Zysk osiągnięty przez jawną spółkę handlową lub przez grono osób uprawiających wspólnie to samo zyskowe przedsiębiorstwo lub zatrudnienie stwierdzać należy według prawideł wyżej podanych i doliczać poszczególnym uczestnikom w stosunku ich udziałów.

Artykuł 21.

Uwagi szczególne co do pojedynczych gałęzi zarobku.

1. Prawidła przepisane w artykule 20 służą do obliczenia dochodu z wszelkich samoistnych, stałych lub przypadkowych przedsiębiorstw i zatrudnień, bez względu czy podlegają czy nie podlegają ustawie przemysłowej, a więc w szczególności także z dzierżaw rolniczych, z górnictwa, z advokatury, notaryatu, praktyki lekarskiej, wynajmu pokoi itd. Również obojętną jest rzeczą pod tym względem, czy przedsiębiorstwa takie podlegają podatkowi zarobkowemu powszechnemu lub czy mu nie podlegają, jak np. nie przemysłowe trudnienie się interesami spekulacyjnymi, lub przedsiębiorstwa stosownie do §§. 6 i 7 uwolnione.

2. Też same prawidła stosują się w szczególności także do stałych lub przypadkowych przedsiębiorstw lub zatrudnień, które polegają na bezpośredniem wykonywaniu praw autorskich, wynalazków, przywilejów itd. przez samychże autorów, wynalazców lub przez te osoby, które nabyły od nich wykonywanie tych praw; nadto do autorów, wynalazców itd. nawet wtedy, gdy odstępowanie takich praw trzecim osobom (nakładcy itp.) wykonywają jako zatrudnienie zysk na celu mające, lub przy sposobności spieniężają swoje świadczenia tego rodzaju; nadto do dochodu z prac piśmienniczych lub artystycznych osiąganego nie w taki sposób, jaki tutaj jest oznaczony.

W przypadkach, w których spieniężanie praw autorskich, przywilejów itp., czy to przez autorów, wynalazców itp., czy też przez osoby, które nabyły od nich te prawa, okazuje się słabem, zyskowym zatrudnieniem, doliczać należy do tego dochodu także dochód z płac bieżących, tantiem itp.; we wszystkich innych przypadkach a w szczególności, gdy dziedzice autora lub trzecie osoby, nie czyniąc zyskowego zatrudnienia z wykonywania takich praw, pobierają takie płace bieżące, postępować należy z niemi jak z dochodem, który niesie majątek w kapitałach.

3. Co do dzierżaw rolnych i leśnych, dochód z przedsiębiorstwa rolnego i leśnego należy obliczyć według przepisów podanych w artykułach 13 aż do 15 i stracić z niego zapłacony czynsz dzierżawny łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych, jakieby na dzierżawcy ciążyły.

Przytem jednak wyłączyć należy z czynszu dzierżawnego kwotę przypadającą na mieszkanie używane przez dzierżawcę lub jego rodzinę i kwoty tej nie należy potrącać.

4. Przy obliczaniu dochodu z kopalni dozwolone jest potrącanie następujących pozycji:

- a) daniny kopalniane;
- b) odpisanie odpowiadające stosownemu uwzględnieniu strat w iścieźnie z ruchu wynikających;
- c) koszta obrotowe i straty obrotowe (dopłaty), jednak tylko o tyle, o ile takowe nie tyczą się rozszerzenia ruchu lub jakichś ulepszeń, lecz wydatków, które były potrzebne celem utrzymania odbudowy i dalszego ruchu w dotychczasowym rozmiarze.

Dochód z udziałów gwareckich (kuksów) zeznawać należy i obliczać jak dochód z majątku w kapitałach (prw. artykuł 27, l. 4).

5. Co do tak zwanych zawodów wyzwolonych adwokatów, notaryusów, lekarzy, artystów, uczonych, następujące wydatki zaliczają się do kosztów zatrudnienia:

- a) na utrzymanie — lecz nie także na pierwsze urządzenie — biur, kancelaryi, pokoi ordynacyjnych, operacyjnych, pracowni itp.;
- b) na opłacenie współpracowników, pomocników lub sług przyjętych do celów zawodowych;
- c) na zakup materiałów potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych, jakoteż na utrzymanie w dobrym stanie i uzupełnianie, lecz nie na pierwsze zakupno, potrzebnych przyborów; nadto koszta powozów w wykonywaniu zawodu używanych, koszta utrzymywanej korespondencji itp.;
- d) na ubezpieczenie przedmiotów pod a) i c) wzmiankowanych; nakoniec

e) odpowiednie potrącenie na zużycie tych przedmiotów, o ile nie zostały już uwzględnione, koszta utrzymania w dobrym stanie i uzupełnienia a w szczególności materiałów i przyborów.

6. Za dochód z interesów spekulacyjnych (artykuł 4, l. 4) uważać należy osiągnięty rzeczywiste zysk z interesów zawartych w celach spekulacyjnych i z uczestnictwa w takich interesach po straceniu strat, gdyby je poniesiono.

Samo podniesienie się wartości przedmiotów spekulacji (naprzykład podniesienie się wartości obiegowej), nie stanowi dochodu i nawzajem zmniejszenie się wartości nie stanowi dopuszczalnej pozycji potrącalnej.

Artykuł 22.

Przedsiębiorstwo po części zagraniczne.

Jeżeli podatnik pobiera dochód z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych lub zatrudnień, które po części w obszarze ważności tej ustawy, po części poza jego obrębem są wykonywane i jeżeli w myśl §. 153, l. 1 b, l. 2 a lub b ma być stwierdzony dochód w tych krajach nabywany, natenczas dla obliczenia dochodu w tych krajach osiąganego, zastosować należy do przedsiębiorstw tutejszo-krajowych przepisy podane w artykule 20 i 21.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo według tego nie podlegające podatkowi, zostaje z podlegającym podatkowi w takim związku, że oddzielne obliczenie zysku nie da się wykonać, obliczyć należy zysk z całego przedsiębiorstwa i według słusznego uznania rozłożyć na rozmaite obszary.

W takim razie uwzględniać należy stosownie do szczególnych okoliczności pojedynczych przypadków stosunek, w jakim zakłady przemysłowe przyczyniają się do osiągnięcia całego zysku, stosunki rozmiarów przedsiębiorstwa i poszczególne koszta obrotowe, wartość i ilość produkcji, obdytu itd. (prw. także §§. 88, 89 i 90 ustawy).

- d) Dochód z płac służbowych i zarobkowych tudzież emerytur.

(§§. 167 i 168.)

Artykuł 23.

Wstęp. Płace stałe.

Dochód stanowią wszelkie pożytki, jakie podatnik ma ze swego stosunku służbowego, ze swego stanowiska zawodowego albo ze względu na takowe, to jest całe świadczenie wzajemne onemuż za jego czynność wyraźnie lub milcząco zapewnione lub

rzeczywiście nadane, tudzież użyczenia, jakie trzecie osoby świadczą mu ze względu na jego stanowisko.

W szczególności dochód ten obejmuje :

1. Pensye, dodatki osobiste, dodatki służbowe, remuneracye i wszelkie inne należitości pod jakąkolwiek nazwą istniejące, z góry ustanowione (stałe) w pieniądżach lub w naturze, pobierane przez urzędników, oficyalistów i sług państwa, korporacyi i zakładów publicznych, jakoteż wszelkich stowarzyszeń i towarzystw; nakoniec przez urzędników i sług prywatnych wszelkiego rodzaju. Tu należą c. i k. urzędnicy nadworni i rządowi, wojskowi i marynarscy, urzędnicy c. k. obrony krajowej, tudzież c. k. urzędnicy i oficyaliści rządowi, krajowi, gminni, zakładowi, oficyaliści prywatni jakiegokolwiek nazwy a więc urzędnicy prywatni, pomocnicy, robotnicy, słudzy, służący itd.

Rzeczony płace służbowe liczyć należy jako dochód bez względu, czy zapewnione są w oznaczonych stopach rocznych lub miesięcznych, czy według innych skal jakiegobądź rodzaju.

Nie czyni to żadnej różnicy, pod jaką nazwą płaca jest udzielana (pensya, remuneracya, kwaterowe, zapłata, czesne), również nie czyni różnicy, czy płaca jest czy nie jest policzalna do emerytury. Tylko wynagrodzenia za wydatki służbowe nie stanowią części dochodu (ob. niżej artykuł 25).

2. Dopłaty wyznaczone na utrzymanie księdom świeckim i członkom regularnym zakonów (§. 158, ustęp 2) ze skarbu państwa, z funduszków publicznych lub od gmin, mianowicie uzupełnienia kongruy.

Dochód duchownych z gruntów i budynków kościelnych oceniać należy w myśl artykułów 12go i 19go.

3. Emerytury i płace na zaopatrzenie, jakie pobierają osoby wymienione, tudzież oficerowie i szeregowcy po czasowem lub stałem przeniesieniu w stan spoczynku lub po wystąpieniu z innych przyczyn z czynnej służby, również płace tego rodzaju, jakie wdowy i sieroty po rzeczonych osobach pobierają od służbodawcy albo też z fundusów i kas, do których służbodawcy wnoszą dopłaty.

Dochody oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów wojskowych i kapelanów) zostających na urlopie z placą poczekalną, nie zaliczają się do rzędu tych, które tutaj są wyszczególnione.

4. Oprócz świadczeń pieniężnych w gotówce, uwzględnić należy także wartość dochodów w naturze jeżeli są, tudzież wartość najmu bezpłatnego mieszkania. Co do podległego podatkowi dochodu urzędników państwa, nie należy liczyć mieszkań służbowych lub gruntów w używanie oddanych, za które czynsz potrąca się z pensyi itp. i nawzajem tego potrącenia z pensyi na czynsz najmu lub dzierżawy nie uważa się za pozycję wydatkową.

Co do tych urzędników państwa, którzy nie dostają wprawdzie mieszkania w naturze, lecz pobierają kwaterowe z góry oznaczone, to kwaterowe uważa się za wartość mieszkania w naturze. We wszystkich innych przypadkach wartość mieszkania w naturze obliczać należy według postanowień artykułu 4, l. 5. Do urzędników wojskowych, urzędników marynarki i obrony krajowej stosuje się to tylko o tyle, o ile wyznaczone mieszkanie w naturze jest takim, jakie się im według przepisu należy.

Gdzie jednak wyznaczone zostało mieszkanie w naturze nie dorównyujące temu, jakie się należy, za wartość jego, uważa się tylko tę część kwaterowego, która nie jest wypłacana dotyczącej osobie płacę miesięczną pobierającej.

5. Płace powyżej oznaczone preliminarować należy zwyczajnie w wymiarze osiągniętym rzeczywiście w roku bezpośrednio poprzednim. Gdyby zaś zaszła zmiana w ciągu roku, nowe płace służbowe podwyższone lub niższe uważać się ma za nowe źródło dochodów i zeznawać je należy w kwocie całorocznej (prw. artykuł 11. l. 5).

Artykuł 24.

Płace zmienne.

1. Płace zmienne obejmują wszelkie inne przytki przynależące się osobom, w artykule 23, l. 1 i 2 wymienionym, na zasadzie ich stosunku służbowego lub stanowiska zawodowego, lub korzyści przypadające im ze względu na to stanowisko, jak tantiemy, taksy obecności, czesne, taksy egzaminacyjne, opłaty stuły, zapłaty czasowe, ugodowe i od sztuki, prowizye itp.

2. Tu należą także korzyści poboczne, jak kolidy lub gratyfikacye noworoczne itp. nie polegające wprawdzie na wyraźnej umowie, lecz które służbodawcy zwykli i bez umowy udzielać lub przyzwalać oficyalistom.

3. Nadto należą tu użyczenia, które osoby rzeczony dostają ze względu na swoje stanowisko od trzecich osób, bez względu, czy użyczenia te mają także charakter nadań lub podarków dobrowolnych; w szczególności:

- a) dochód duchownych z opłat stuły i stypendyi mszalnych — co do których jednak mieć należy na względzie także postanowienia §§. 202, ustęp 5 i 206 — i z innych darów, jakie duchowni ze względu na swój urząd dostają itd.;
- b) dochód, który pewni oficyaliści lub słudzy publiczni i prywatni (jakoto słudzy szkolni, portyerzy, stróże domowi, kelnerzy itp.) mają z podarków otrzymywanych nie od służbodawcy, lecz od innych osób a to za usługi lub ze zwyczaju przy pewnych sposobnościach.

4. Co do czesnego, taks od egzaminów i promocyi pozwala się aż do dalszego zarządzenia i dopóki dotyczący podatnicy nie będą sprzeciwiali się temu, żeby jak dotychczas dochody te opodatkowane były w sumie, jaką w roku szkolnym przyniosły.

Gdyby w sposobie obliczania zaszła zmiana, stosować należy odpowiednio postanowienia artykułu 10, l. 4.

5. Co się tyczy tantiem członków Rady zawodowej, obacz niżej artykuł 28, l. 2.

Artykuł 25.

Wynagrodzenia za wydatki służbowe.

1. Wynagrodzenia za wydatki służbowe nie stanowią dochodu podlegającego opodatkowaniu.

O ile należności służbowe przeznaczone są w części na pokrywanie wydatków jakich służba wymaga, potrącać należy z sumy onychże wydatków służbowy rzeczywiście pokrywany.

O ile dodatki z powodu urzędowania, ryczałty na koszta podróży, dyety i tym podobne należności urzędników rządowych mają być uważane jak wynagrodzenia za wydatki służbowe, postanowione będzie drogą rozporządzenia (§. 168).

2. W wykonaniu częściowem tego postanowienia rozporządza się co do dyet i kosztów podróży, ryczałtów na podróże, należności za zastępstwo i co do wozowego urzędników dworu i państwa, że należności te nie mają być do dochodu doliczane i wydatek na te podróże, zastępstwa itp. rzeczywiście poniesiony nie ma też być jako pozycya potrącalna odliczany.

3. Do dodatków funkcyjnych urzędników państwa wydane będą osobne pozwolenie.

4. Osoby nie zostające w służbie dworu i państwa, jeżeli roszczą sobie prawo, żeby wynagrodzenie, które otrzymywały za wydatki służbowe, zostało uwolnione od podatku, winny na żądanie udowodnić, że całej kwoty wynagrodzenia a względnie jakiej części użyły na wydatki z ich czynnościami służbowemi połączone.

Artykuł 26.

Pozycye potrącalne.

Podatnicy mogą policzyć jako pozycye potrącalne:

a) Podatek pensyjny od wyższych płac służbowych łącznie z dodatkami, jeśli je mają, takse służbową (takse od charakteru, takse urlopową), jakoteż stępel od kwitów do płacy;

b) kwoty roczne na cele emerytalne, jakie czynni urzędnicy państwa (nauczyciele w służbie państwa) płacą do skarbu państwa na zasadzie §. 15 ustawy z dnia 14. maja 1896 Dz. u. p. Nr. 74;

c) wydatki wyliczone w §. 160, l. 3, 4 i 6, na ubezpieczenie, do kas zaopatrzenia i procenta od długów prywatnych pod warunkami tamże podanymi;

d) wydatki poniesione za służbodawcę, których wynagrodzenie zawarte jest we wzajemnem świadczeniu udzielonem za objętą czynność; tu należą naprzykład: wydatki na oświetlenie lub na pewne materiały pomocnicze dostarczane przez pomocników przemysłowych, na kupno pewnych przedmiotów, których dostarczają kelnerzy itp.

e) Dochód z majątku w kapitałach.

(§§. 169, 170 i 171.)

Artykuł 27.

Blizsze oznaczenie dochodów i wydatków.

I. Dochód z majątku w kapitałach obejmuje wszelkie przychody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych, nie objęte żadnym z innych rodzajów dochodu a mianowicie bez różnicy, czy przychody te podlegają podatkowi rentowemu, czy też są od niego uwolnione, czy były czy nie były uwolnione od podatku dochodowego III. klasy; również nie stanowi różnicy, czy dłużnikom według dawniejszych ustaw służyło prawo potrącania a względnie, czy stosownie do artykułu II, ustęp 3 ustawy jeszcze obecnie służy lub nie.

II. Do dochodu z majątku w kapitałach należą w szczególności:

1. Odsetki i renty od obligacyi państwa, funduszków publicznych i od obligacyi stanowych, od obligacyi funduszków propinacyjnych krajowych, od pożyczek krajowych, powiatowych i gminnych, bez względu na to, czy te odsetki i renty podlegają podatkowi rentowemu, czy też są od niego uwolnione. Przeto w szczególności należą tutaj odsetki i renty obligacyi powszechnego długu państwa, jakoteż odsetki od obligacyi państwa, funduszków publicznych i od obligacyi stanowych, od pożyczek krajowych, powiatowych, gminnych i wszelkich innych, które na zasadzie osobnych ustaw używają przedmiotowego uwolnienia od podatku.

2. Odsetki od wszelkich innych pod jakąkolwiek nazwą istniejących publicznych lub prywatnych, stwierdzonych piśmiennie lub nie stwierdzonych, zabezpieczonych lub nie zabezpieczonych pożyczek, wierzytelności, listów zastawnych, pożyczek hipo-

tecznych, pożyczek na prosty oblig, na weksel; również od reszt ceny kupna, od należności na rachunku bieżącym, od kaucyi, depozytów, kwitów kasowych, wkładek oszczędności, wkładek w kasach oszczędności itp. bez wyjątku, a więc w szczególności bez różnicy, czy te odsetki i renty podlegają podatkowi rentowemu a względnie, czy podlegały dotychczasowemu podatkowi dochodowemu III. klasy czy nie. W przyszłości więc zeznawać się będzie w szczególności także odsetki od hipotek na budynkach i gruntach podlegających podatkowi i od pretensyi do kupców i przemysłowców.

3. Zyski eskomptowe zastępujące miejsce odsetek.

4. Odsetki i dywidendy od wszelkiego rodzaju akcji, akcji pierwszeństwa, prorytetów wszelkiego rodzaju, od udziałów w interesach, udziałów w stowarzyszeniach, udziałów gwareckich itp. a mianowicie od papierów krajowych i zagranicznych tego rodzaju, licząc do nich także akcje, akcje pierwszorzędne i prorytety takich przedsiębiorstw, które uwolnione są od podatku zarobkowego.

5. Czysze dzierżawne od puszczonej w dzierżawę przemysłów, uprawnień przemysłowych i innych przedmiotów nie podlegających ani podatkowi gruntowemu, ani podatkowi budynkowemu. O czynszach dzierżawnych od przedmiotów podlegających podatkowi gruntowemu i budynkowemu, mówi się w postanowieniach o dochodzie z puszczonej w dzierżawę posiadłości gruntowej (artykuł 17) i budynkowej (artykuł 18).

6. Renty wszelkiego rodzaju z jednym wyjątkiem tych, które stanowią wprost zapłatę za wyświadczone usługi, jakoteż emerytur i zaopatrzeń w artykule 23, punkt 3 oznaczonych, a więc:

- a) Renty (renty dziedziczne, czasowe, dożywotnie), jakie na podstawie pewnych wkładek wypłacają zakłady ubezpieczenia i zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju lub które polegają na darowiznie, fundacyi lub rozporządzeniu ostatniej woli, albo na kupnie renty;
- b) renty z tytułu odkupu i wynagrodzenia, świadczenia tytułem odstępnego i dożywocia, dochody z praw użytkowania, służebności, jak używania przychodów i prawa mieszkania z ciężarów gruntowych i podobnych uprawnień;
- c) udziały, które posiadacze przedsiębiorstw kar telem obwarowanych pobierają wtedy, gdy ruch swego przedsiębiorstwa wstrzymują lub ograniczają;
- d) wszelkie inne bieżące wypłaty, świadczenia i wsparcia, o ile dawca zobowiązał się ważnie do ich wypłacania, albo też jest do tego na mocy ustawy lub wyroku sądowego obowiązany, jak świadczenia na potrzeby życia, apanteże itp.;

- e) dochody bieżące za zaniechanie lub dozwoleń wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, praw autorskich, scenicznych i wszelkich innych itp. — co do tych ostatnich jednak z ograniczeniem w myśl artykułu 21, l. 2.

Za bieżące uważa się każde świadczenie powtarzające się peryodycznie, chociażby z góry ograniczone było do oznaczonego przeciągu czasu.

Wsparę lub innych użyczeń, których wypłacanie w ogólności lub których kwota zależy od dobrej woli dawcy, nie dolicza się do dochodu, chociażby powtarzały się co jakiś czas, lecz nie regularnie (§. 159, ustęp 2); toż samo rozumie się o takichże świadczeniach rodziców dzieciom, lub jednego z małżonków drugiemu, które polegają na ustawowym obowiązku dostarczania na potrzeby życia (prw. artykuł 7, I, l. 2).

III. 1. Odsetki i renty powyżej pod II, l. 1 aż do 6 przywiedzone, uważają się z zachowaniem zasad w artykule 10 przepisanych, zwyczajnie za stałe; jako dochody zmienne biorą się w szczególności na uwagę:

- a) odsetki od wierzycielności na rachunku bieżącym, kwitów depozytowych i kasowych;
- b) zyski eskomptowe;
- c) odsetki i dywidendy od akcji, akcji pierwszeństwa, udziałów górniczych, udziałów w interesach i w stowarzyszeniach;
- d) płace za zaniechanie lub za odstąpienie wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, o ile takowe stanowią krotną część odpowiednich dochodów;
- e) wygrane losowe loteryjne i w grze uzyskane.

2. Odsetki i renty doliczać należy do dochodu w kwocie rzeczywiście otrzymanej (§. 156); kwoty nie odebrane (jako odroczone, darowane) lub nieściągalne tego rodzaju, nie stanowią więc części dochodu; natomiast odsetki dopłacone na korzyść w stosunkach z interesów, należy doliczyć; również kwoty na rachunek lat poprzednich później odebrane, które z powodu odroczenia lub mniemanej nieściągalności w swoim czasie nie były opodatkowane, należy doliczać do dochodu a to do dochodu tego roku, w którym zostały odebrane.

Podatnik utrzymujący, że nie odebrał rent lub odsetek, które były mu zapewnione, winien udowodnić tę okoliczność.

3. Co do dochodu z papierów pomijać należy podniesienie się lub zmniejszenie wartości obiegowej; ale trzeba doliczać do dochodu zyski osiągnięte rzeczywiście na uskutecznionej w celu h spekulacyjnych sprzedaży papierów wartościowych, pretensyi,

rent itp. po strąceniu strat, jeżeli je na interesach tego rodzaju poniesiono.

4. Co do rat ryczałtowych, częścią składową dochodu jest tylko kwota odsetek w racie ryczałtowej zawarta. (Prw. odnośne postanowienia Przepisu wykonawczego do rozdziału III).

5. Odsetki zawarte w wierzytelnościach kapitałowych nieoprocentowanych, które jednak zwrócone być mają w sumie większej od tej, w jakiej były dane, doliczają się do dochodu tego roku, w którym je razem z kapitałem odebrano.

6. Dochody w naturze podać należy w pieniądzech według cen miejscowych.

7. Koszta zachowywania i administracji papierów wartościowych można wziąć w rachubę jako pozycję potrącalną, natomiast premie za ubezpieczenie od niebezpieczeństwa wylosowania nie są pozycją potrącalną.

8. Pozycję potrącalną stanowi także podatek rentowy przez samego podatnika ponoszony, nie zrzucony na inną osobę a względnie nie objęty przez dłużników z uwzględnieniem zakazu w artykule 8, l. 4 podanego co do podwójnego liczenia.

f) Wszelki inny dochód.

Artykuł 28.

Gałęzie dochodu o których nie mówi się szczegółowo w §§. 163 aż do 171.

1. Gałęzie dochodów omawiane szczegółowo w §§. 163 aż do 171 ustawy nie stanowią wyczerpującego szeregu wszystkich tych gałęzi dochodu, które podlegają podatkowi. Jak to już nadmieniono w artykule 12, z gałęziami dochodów pominiętymi w tych paragrafach, postępować należy według zasad ogólnych, podanych w §§. 159 aż do 161, do każdej jednak z osobna stosować należy analogicznie przepisy szczególne, wydane dla gałęzi dochodu, która się do jej właściwości najbardziej zbliża.

2. Przykład tego następczą taniemy członków rad zawiadowczych, które są wprawdzie dla odbiorców dochodem podległym podatkowi, a jednak nie należą ani do tych dochodów, o których mówi się w §. 167 ani do tych, które wyliczone są w §. 169.

3. Nadto należą tutaj także pozostałości podobne do płac służbowych i zarobniczych itp., jakie pobierają osoby nie będące urzędnikami i ofycyalistami w §. 167, l. 1 wymienionymi, jak płace opodatkowane starostów krajowych, członków wydziałów krajowych, burmistrzów itp.

4. Przy stosowaniu tego ostatniego postanowienia należy jednak mieć na względzie, że dyety i koszta podróży, wypłacane z kas publicznych jako wynagrodzenie za wydatki połączone z dopełnianiem obowiązków obywatelskich, mają takie samo znaczenie, jak wynagrodzenia za wydatki służbowe, przeto są uwolnione od podatku.

Tuzaliczają się w szczególności płace rzeczonożego rodzaju, należące się członkom Izby deputowanych i innych korporacji, tudzież członkom komisji podatkowych, należytości świadków itp.

5. Co do opodatkowania płac starostów krajowych i członków wydziałów krajowych, postępować więc należy także na przyszłość w taki sposób, że opodatkowaniu poddawana być ma tylko ta część ich płac, która przewyższa kwotę dyet sejmowych, jaka podług wymiaru w odnośnym kraju ustanowionego, należałaby się za sesję jednoroczną.

O ile starosta krajowy i członkowie wydziału krajowego podczas sesji sejmowej oprócz wynagrodzenia za swoje czynności w Wydziale krajowym pobierają dyety jako deputowani na sejm, sumę dyet jaka się im z tego powodu należy, potrącić należy z kwoty uwolnionej od podatku, według ustępu powyższego obliczonej.

6. O ile płace burmistrzów i wszelkich innych funkcyjnaryuszów korporacji publicznych mają być całkiem lub po części uwalniane od podatku, oceniać należy w podobny sposób, jak to postanowione jest w artykule 25, l. 4.

Oddział III.

Zeznania do podatku osobisto-dochodowego.

Artykuł 29.

Obowiązek podawania zeznań.

(§§. 202 i 204.)

1. Każdy kontrybuent obowiązany jest corocznie, w terminie, który Władza skarbowa krajowa obwieszczeniem publicznym wyznaczy, najmniej jednomiesięcznym, podać do właściwej Władzy podatkowej zeznanie swego dochodu opodatkowaniu podlegającego a to podług wzoru, który przepisany będzie drogą rozporządzenia.

Zeznanie można albo złożyć na piśmie, albo podać ustnie do protokołu.

2. Ten obowiązek podatnika rozciąga się także na dochód członków jego domowego gospodarstwa, ponieważ według artykułu 3go ma być do jego dochodu doliczany.

Te ostatnie osoby nie potrzebują więc podawać zeznania swego dochodu, chyba że będą do tego osobno wezwane.

3. Od powszechnego prawidła, podanego pod l. 1, zachodzi jednak wyjątek o tyle ważny, że osoby, których dochód opodatkowany nie przenosi 1000 zł., są zwyczajnie uwolnione od podawania zeznania i tylko wtedy obowiązane są to uczynić, gdy otrzymają w tym względzie osobne wezwanie od Władzy podatkowej lub od przewodniczącego komisji szacunkowej.

Osoby te są jednak w każdym razie uprawnione wnosić zeznania podatkowe.

4. Władza podatkowa wzywać będzie także innych podatników do podawania zeznań w myśl §. 205go obowiązanych, z dołączeniem formularza zeznania, najmniej na trzy tygodnie przed upływem terminu do podawania zeznań wyznaczonego, o ile mieszkanie ich znajduje się w krajach tutejszych i jest Władzy podatkowej wiadome. Nie zależy jednak od tego ani rozpoczęcie się obowiązku, ani bieg terminu do podania zeznania; w szczególności, gdyby podatnik był później ściągany o zatajenie w sprawach podatkowych, nie może powoływać się na to, że mu nie przysłano formularza. Podatnicy, którym nie przysłano formularza, mogą każdego czasu dostać go bezpłatnie w miejscach, które wymienione będą w obwieszczeniu publicznem.

5. Czy dochód podatnika nie przenosi 1000 zł. winien najprzód on sam ocenić przez obliczenie dochodu w myśl poprzedzających postanowień; gdyby zachodziła wątpliwość, postąpi sobie właściwie, jeżeli zrobi użytek z postanowienia, według którego także osobom mającym mniej niż 1000 zł. dochodu, wolno każdego czasu podać zeznanie.

Uwolnienie osób, których dochód nie przenosi 1000 zł., odnosi się tylko do obowiązku wnoszenia zeznania; od opłacania podatku osobistodochodowego uwolnione są tylko te osoby, których dochód nie przenosi 600 zł. Osoby mające więcej jak 600 zł. aż do 1000 zł. dochodu, opodatkowuje się drogą oszacowania.

6. O ile zamiast samego podatnika inne osoby jak opiekunowie, kuratorowie, pełnomocnicy itp. są obowiązani lub uprawnieni podawać zeznania, postanawia się w rozdziale VI (§§. 262 aż do 266) i w odnośnych postanowieniach przepisu wykonawczego.

7. Zeznania podatkowe wnosić należy do Władzy podatkowej I. instancji (starostwa, administracji podatkowej) powołanej według artykułu 36go do ich odbierania.

Tam, gdzie ze względu na miejscowe stosunki okazuje się to pożądanem, można polecić urzędowi podatkowemu odbieranie zeznań w zastępstwie Władzy podatkowej I. instancji, najdłużej aż do ostatniego dnia terminu w obwieszczeniu (l. 1) oznajmionego. W przypadku takim ten urząd podatkowy jest właściwym, w którego okręgu podatnik ma stałą, według artykułu 36go rozstrzygającą siedzibę a względnie, w którego okręgu leży źródło dochodów, według tegoż artykułu rozstrzygające.

8. Na żądanie wydać należy oddawcy zeznania, według przepisów podpisanego, urzędowe potwierdzenie oddania zeznania, jeżeli z niego można niewątpliwie dowiedzieć się, kto jest podatnikiem. To potwierdzenie urzędowe nie stoi jednak na przeszkodzie ani późniejszemu badaniu, czy oddany formularz czyni zadość istotnym wymaganiom zeznania, ani też zażądaniu później jakichś uzupełnień, ani wreszcie ściąganiu podatnika za defraudację lub zatajenie.

9. Zeznania podatkowe piśmienne można nadysłać pocztą opłatnie. Dla bezpieczeństwa podatnika zaleca się posyłanie za rewersem zwrotnym, ponieważ niebezpieczeństwo spada na posyłającego.

Artykuł 30.

Skutki niepodania zeznania.

(§. 205.)

1. Kto w przepisany terminie nie dopełni obowiązku złożenia zeznania, winien przygotować się na to, że ściągnię na siebie śledztwo o zatajenie w sprawach podatkowych (§. 243); zatajenie w sprawach podatkowych karze się niezawisłe od zapłacenia później podatku umniejszonego, a to grzywnami w sumie dwu- aż do sześćkrotnie wziętej kwoty, o którą podatek był umniejszony lub na umniejszenie wystawiony.

Podatnik może jednak uniknąć tej kary, jeżeli przynajmniej później poda zeznanie we właściwym miejscu, zanim Władza wezwie go do tego.

2. Władza podatkowa lub komisya szacunkowa może wezwać podatnika do wniesienia zeznania w terminie najmniej osmiodniowym, z tem dołożeniem, że jeśli nie wniesie zeznania, podatek wymierzony będzie z urzędu na podstawie dokumentów jakimi Władza rozporządza.

Czy w razie nieposłuszeństwa temu wezwaniu podatek ma być niezwłocznie z urzędu wymierzony czyli też należy jeszcze raz, z zagrożeniem karam

porządkowemi domagać się podania zeznania, zostawia się uznaniu Władzy podatkowej a względnie komisji.

Do podania zeznania wzywać należy z zagrożeniem karami porządkowemi zawsze wtedy, gdy środki pomocnicze, jakimi Władza rozporządza, nie wystarczają do wymierzenia z urzędu podatku osobisto-dochodowego.

3. W razie wymierzenia podatku z urzędu, nie należy z tego powodu, iż zaniedbano podać zeznanie za rok bieżący, wytaczać postępowania karnego o zatajenie w sprawach podatkowych, chyba gdyby się później wykazało, że dochód wzięty z urzędu za podstawę wymierzenia, jest znacznie niższy od tego, jaki podatnik rzeczywiście pobiera.

Jeżeli podatnik pobierał także w latach poprzednich dochód podlegający opodatkowaniu a nie czynił zadosyć obowiązku podawania zeznania i nie był odpowiednio pociągany do opłacania podatku osobisto-dochodowego, wytoczyć należy postępowanie karne z powodu zatajenia w sprawach podatkowych popełnionego w latach poprzednich.

4. Dalszym nakoniec skutkiem zaniedbania podania zeznania w czasie właściwym jest stosownie do §. 181, ustęp 5 ustawy, przy pierwszym rozkładzie podatku osobisto-dochodowego, że podatnik nie nabywa prawa wyborczego do komisji szacunkowych.

Artykuł 31.

Zachowywanie w tajemnicy zeznań podatkowych.

1. Ustawa przepisuje w §. 196: Przewodniczący, jakoteż wszyscy członkowie komisji i zastępcy członków komisji winni postępować bez względu na osobę i według swego najlepszego przekonania a rozprawy komisji i stosunki kontrybuentów, które na rozprawach dojdą do ich wiadomości, zachowywać w ścisłej tajemnicy. Ci członkowie i zastępcy, którzy nie są urzędnikami rządowymi, winni dopełnienie tego obowiązku ślubować podaniem ręki zastępującem przysięgę.

2. Nadto w §. 246: Urzędnicy i inni funkcyonaryusze, mający udział w wymierzaniu podatku, jakoteż członkowie komisji, gdyby wyjawili nieprawie stosunki zarobkowe, majątkowe i dochodowe kontrybuenta, a w szczególności osnowę deklaracji podatkowej, zeznania lub odnośnego rokowania, karani będą za to przestępstwo aresztem aż do trzech miesięcy lub grzywnami aż do 1000 zł. Urzędnicy rządowi podlegają nadto postępowaniu według przepisów porządkowo-karnych (dyscyplinarnych).

3. Ściaga się tylko na wniosek Rządu, dotyczącego podatnika lub członka komisji.

4. Przec „innych funkcyonaryuszów“ w §. 246 wzmiankowanych, rozumieć należy w szczególności także sług, dyurnistów, kalkulantów itp. zatrudnianych przy rokowaniach rozkładowych. Przełożonych osób winni zwrócić w stosowny sposób uwagę ich na odpowiedzialność przed sądem karnym, jaka na nich ciąży.

Artykuł 32.

Forma i treść zeznań podatkowych.

(§. 202.)

1. Zeznanie podatkowe wygotowywać należy podług dołączonego wzoru A.

Wzór A.

Dochód podległy opodatkowaniu obliczyć należy podług przepisów powyższych artykułów 3 aż do 28 i wykazać w punktach A aż do F zeznania z rozdzieleniem podług głównych źródeł w artykułach 12 aż do 28 omówionych.

Jeżeli z obliczenia dochodu okaże się, że jedno źródło przyniosło straty, należy to podać i uwzględnić przy stwierdzaniu ogólnego dochodu.

Co do pozycji potrącalnych, w punktach 1 aż do 5 wzoru podanych, mieć należy na uwadze postanowienia artykułów 5 aż do 9.

2. Obliczanie dochodów stałych i chwiejnych omówione jest w artykułach 10 i 11.

Zeznanie jest ważne, jeżeli tylko ostatnia przedziałka pierwszej strony formularza, opatrzona napisem „Razem“ zostanie wypełniona a na drugiej stronie umieszczony będzie podpis; zresztą podatnikowi wolno wypełnić także obie poprzednie przedziałki, w którym to razie w przedziałce przeznaczonej na przychody chwiejne, wstawić należy w rubrykach 1 aż do 3 najprzód przychody z lat wziętych do obliczenia średniej kwoty a pod spodem w rubryce 4 samą średnią kwotę z nich obliczoną.

Na żądanie Władzy podatkowej, komisji lub jej przewodniczącego, podatnik jest obowiązany podać te szczegóły.

3. Podatnikowi wolno zestawić w samemże zeznaniu podatkowym na trzeciej i czwartej stronie lub w osobnej załączce obliczenia służące za podstawę jego oświadczeniom lub wszelkie inne wyjaśnienia i dodatki, służące do zrozumienia tych oświadczeń.

Gdyby powstały wątpliwości, referent podatkowy lub urzędnik, którego on do tego wyznaczy,

udzielać będzie na ustną prośbę potrzebnych wyjaśnień.

Gdy zeznanie podaje się do protokołu, używać także należy przepisanego formularza.

4. Wzmiankowane w §. 202, ustęp 3 aż do 7, tudzież 9 szczegółowe oświadczenia co do dochodu z płac służbowych i zarobniczych, tudzież emerytur, co do dochodu duchownych, dochodu z majątku w kapitałach i co do dochodu nie podlegającego podatkowi dochodowemu, podać należy na 3 i 4 stronie zeznania.

5. Tamże podać należy także wzmiankowane w §. 202, ustęp 8 wykazy do oszacowania dochodu (obacz następujący artykuł 33), tudzież istotne oświadczenia co do okoliczności usprawiedliwiających niższą stopy podatkowej w myśl §. 173 lub 174 (obacz artykuł 35).

Artykuł 33.

Wykazy potrzebne do oszacowania dochodu.

1. O ile chodzi o dochód lub o części dochodu, których kwotę można znaleźć tylko przez oszacowanie, dostatecznym będzie, gdy podatnik w zeznaniu zamiast podania dochodu w cyfrach, zamieści te wykazy, których komisya do oszacowania go potrzebuje (§. 202, ustęp 8). Jakie wykazy są potrzebne, zależy to od szczególnych okoliczności pojedynczego przypadku.

2. Częściami dochodu tego rodzaju, jaki wzmiankowany jest pod l. 1, są naprzykład: wartość najmu mieszkania we własnym domu lub udzielanego mieszkania w naturze, wartość pieniężna bezpłatnego stołu lub innych dochodów w naturze, wartości, w jakich zapasy towarów, wątpliwe pretensye kupea mają być w bilansie wstawione, wysokość stosownych odpisań itd., nakoniec wartość pieniężna płodów własnego gospodarstwa wiejskiego lub własnego przedsiębiorstwa przemysłowego użytych na potrzeby domowe, o ile okoliczności nie pozwalają odłączyć dokładnie tej konsumcyi od konsumcyi na cele przedsiębiorstwa.

3. Pod tym względem pozwala się dla uniknięcia uciążliwych dochodzeń, podawać wartość sporzebowanych we własnym gospodarstwie domowym płodów własnego gospodarstwa rolnego i leśnego. jakoteż własnego przedsiębiorstwa przemysłowego nie w szczególnych pozycjach, lecz ryczałtowo w słusznej średniej cyfrze.

4. Trzymać się należy tej zasady, że podatnik nie może z powodów nie zasadzających się na samej

naturze dochodu żądać uwolnienia od zeznania swego dochodu w cyfrze, mianowicie ani pod tym pozorem, że nie utrzymuje potrzebnych do tego zapisków.

5. Nadto trzymać się należy tej zasady, że o tyle tylko można uwalniać od obowiązku podania cyfr, o ile chodzi o dochód oznaczonego rodzaju a więc tylko co do tych części dochodu i pozycji rachunkowych, co do których ziszcza się ten warunek. Co do innych części dochodu, które nie wymagają oszacowania, nie może podatnik odmawiać podania ich w cyfrach.

6. Władza podatkowa lub komisya, jakoteż jej przewodniczący mogą każdego czasu żądać od podatników bez ograniczania się do przypadków w §. 202, ustęp 8 wymienionych, żeby w sposobie uzupełnienia zeznania (§. 206) dostarczyli wykazów do oszacowania dochodu potrzebnych; jednakże unikać należy zatrudniania podatnika, o ile nie jest to bezwarunkowo potrzebne do dokładnego oszacowania i skutecznego sprawdzenia oświadczeń zeznania.

Oddział IV.

Stopa podatkowa.

Artykuł 34.

Wymiar podatku.

(§§. 172 i 175.)

1. Podatek osobisto-dochodowy wynosi rocznie, jeżeli dochód czyni

	więcej niż:		aż do włącznie:
	zł.	zł.	zł. c.
1. Stopień	600	625 . . .	3.60
2. "	625	650 . . .	4.—
3. "	650	675 . . .	4.40
4. "	675	700 . . .	4.80
5. "	700	750 . . .	5.40
6. "	750	800 . . .	6.—
7. "	800	850 . . .	6.80
8. "	850	900 . . .	7.60
9. "	900	950 . . .	8.40
10. "	950	1.000 . . .	9.20
11. "	1.000	1.100 . . .	10.—
12. "	1.100	1.200 . . .	12.—
13. "	1.200	1.300 . . .	14.—
14. "	1.300	1.400 . . .	16.—
15. "	1.400	1.500 . . .	18.—
16. "	1.500	1.600 . . .	20.—
17. "	1.600	1.700 . . .	22.—

więcej niż:			aż do włącznie:			więcej niż:			aż do włącznie:		
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
18. stopień	1.700	1.800	24.—	73. stopień	62.000	64.000	2.660.—				
19. "	1.800	1.900	27.—	74. "	64.000	66.000	2.760.—				
20. "	1.900	2.000	30.—	75. "	66.000	68.000	2.860.—				
21. "	2.000	2.200	34.—	76. "	68.000	70.000	2.960.—				
22. "	2.200	2.400	39.—	77. "	70.000	72.000	3.060.—				
23. "	2.400	2.600	44.—	78. "	72.000	74.000	3.160.—				
24. "	2.600	2.800	49.—	79. "	74.000	76.000	3.260.—				
25. "	2.800	3.000	55.—	80. "	76.000	78.000	3.360.—				
26. "	3.000	3.300	62.—	81. "	78.000	80.000	3.460.—				
27. "	3.300	3.600	71.—	82. "	80.000	82.000	3.560.—				
28. "	3.600	3.900	80.—	83. "	82.000	84.000	3.660.—				
29. "	3.900	4.200	90.—	84. "	84.000	86.000	3.760.—				
30. "	4.200	4.600	101.—	85. "	86.000	88.000	3.860.—				
31. "	4.600	5.000	114.—	86. "	88.000	90.000	3.960.—				
32. "	5.000	5.500	129.—	87. "	90.000	92.000	4.060.—				
33. "	5.500	6.000	146.—	88. "	92.000	94.000	4.160.—				
34. "	6.000	6.500	163.—	89. "	94.000	96.000	4.260.—				
35. "	6.500	7.000	181.—	90. "	96.000	98.000	4.360.—				
36. "	7.000	7.500	199.—	91. "	98.000	100.000	4.460.—				
37. "	7.500	8.000	217.—	92. "	100.000	105.000	4.650.—				
38. "	8.000	8.500	235.—	93. "	105.000	110.000	4.900.—				
39. "	8.500	9.000	253.—	itd. na każde 5000 zł. przyrostu do dochodu, po							
40. "	9.000	9.500	272.—	datek wzrasta o 250 zł.							
41. "	9.500	10.000	291.—	2. O ile opodatkowane być mają kwoty wy							
42. "	10.000	11.000	319.—	noszące 600 zł. lub mniej, to jest w przypadkach							
43. "	11.000	12.000	357.—	§. 153, l. 1 b) i l. 2 stosują się następujące stopy							
44. "	12.000	13.000	395.—	podatkowe:							
45. "	13.000	14.000	433.—	więcej niż: aż do włącznie:							
46. "	14.000	15.000	471.—	0 zł.	25 zł.	— zł.	— c.				
47. "	15.000	16.000	510.—	25 "	50 "	— "	15 "				
48. "	16.000	17.000	550.—	50 "	75 "	— "	30 "				
49. "	17.000	18.000	590.—	75 "	100 "	— "	45 "				
50. "	18.000	19.000	630.—	100 "	125 "	— "	60 "				
51. "	19.000	20.000	670.—	125 "	150 "	— "	75 "				
52. "	20.000	22.000	730.—	150 "	175 "	— "	90 "				
53. "	22.000	24.000	800.—	175 "	200 "	1 "	05 "				
54. "	24.000	26.000	880.—	200 "	225 "	1 "	20 "				
55. "	26.000	28.000	960.—	225 "	250 "	1 "	35 "				
56. "	28.000	30.000	1.040.—	250 "	275 "	1 "	50 "				
57. "	30.000	32.000	1.125.—	275 "	300 "	1 "	65 "				
58. "	32.000	34.000	1.212.—	300 "	325 "	1 "	80 "				
59. "	34.000	36.000	1.300.—	325 "	350 "	1 "	95 "				
60. "	36.000	38.000	1.390.—	350 "	375 "	2 "	10 "				
61. "	38.000	40.000	1.482.—	375 "	400 "	2 "	25 "				
62. "	40.000	42.000	1.574.—	400 "	425 "	2 "	40 "				
63. "	42.000	44.000	1.668.—	425 "	450 "	2 "	55 "				
64. "	44.000	46.000	1.764.—	450 "	475 "	2 "	70 "				
65. "	46.000	48.000	1.860.—	475 "	500 "	2 "	85 "				
66. "	48.000	50.000	1.960.—	500 "	525 "	3 "	— "				
67. "	50.000	52.000	2.060.—	525 "	550 "	3 "	15 "				
68. "	52.000	54.000	2.160.—	550 "	575 "	3 "	30 "				
69. "	54.000	56.000	2.260.—	575 "	600 "	3 "	45 "				
70. "	56.000	58.000	2.360.—								
71. "	58.000	60.000	2.460.—								
72. "	60.000	62.000	2.560.—								

3. Podatek jednak wymierzać należy w taki sposób, żeby z dochodu wyższego stopnia, po strąceniu podatku, nie zostawało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu najbliższego niższego stopnia po strąceniu podatku na ten ostatni przypadającego. Postanowienie to stosuje się we wszystkich tych przypadkach, w których różnica poszczególnych stóp podatkowych jest większa, niż różnica między dochodem opodatkowującym się mającym a najwyższym najbliższym niższego stopnia dochodu. Przykład: od 10.000 zł. przypada podatek w kwocie 291 zł., zostaje więc podatnikowi 9.709 zł.; od 10.010 zł. przypada podatek w kwocie 319 zł., zostałyby więc podatnikowi tylko 9.691 zł.; przeto wymierzyć należy

$$10.010 - 9709 = 301 \text{ zł.}$$

4. Co do podatników, którzy oprócz dochodu podlegającego podatkowi osobisto-dochodowemu mają jeszcze dochód tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 154, I. 6, to jest co do oficerów, kapelanów wojskowych i innych osób wojskowych, obliczyć należy, jaka część stopy podatkowej, przypadającej na cały dochód podatnika, przypada stosunkowo na dochód podlegający opodatkowaniu. Płacić mają stopę podatkową najbliższą tej części. Jeżeli kwota obliczona stoi w środku pomiędzy dwiema stopami podatkowymi, wymierzyć należy mniejszą stopę podatkową.

Naprzekąd: Oficer, którego płace w czynnej służbie wynoszą 4000 zł., ma nadto dochód wynoszący 4000 zł., który podlega opodatkowaniu. Sumie 8000 zł. odpowiada stopa podatkowa w kwocie 217 zł., której połowa wynosi 108 zł. 50 c., stopa zaś podatkową najbliższą tej kwocie jest 114 zł. Oficer ten ma więc płacić 114 zł.

5. Dochody uwolnione w myśl §. 154, I. 2 aż do 5, tudzież I. 7, nie biorą się w ogóle na uwagę przy obliczaniu stopy podatkowej a względnie najniższego stopnia dochodu (artykuł 2, II).

6. O podatku pensyjnym, który opłacać należy od plac służbowych przynoszących 3200 zł., tudzież o niepobieraniu podatku osobisto-dochodowego od plac funkcyjnych państwa, oznaczonych w artykule XVII ustawy, mówi się w oddziale II części III niniejszego przepisu wykonawczego.

Artykuł 35.

Uwzględnianie liczebności rodziny i szczególnych stosunków utrudniających opłacalność.

(§§. 173, 174).

Jeżeli głowa gospodarstwa domowego, której dochód nie przenosi 2000 zł. ma do zaopatrywania oprócz swojej małżonki więcej niż dwóch członków

rodziny, nie pobierających oddzielnego własnego dochodu, w takim razie z dochodu głowy gospodarstwa domowego potrąca się jedną dwudziestą część na każdego tego rodzaju członka rodziny ponad ilość wyżej oznaczoną. Przytem bez względu na wysokość potrącenia stopa podatkowa winna być zawsze obniżona najmniej o jeden stopień (§. 173, ustęp 1).

Gdy zaś jedno z małżonków lub inny członek rodziny uzyska dochód z pracy, który do dochodu głowy gospodarstwa domowego, stosownie do §. 157 ma być wliczony, w takim razie za każdego takiego członka rodziny potrąca się z dochodu podległego opodatkowaniu a to bez względu na ilość członków rodziny, kwotę 250 zł. lub jeżeli doliczany jego dochód z pracy wynosi mniejszą kwotę, tę mniejszą kwotę (§. 173, ustęp 2).

Członkowie rodziny podlegający powyższemu postanowieniu, równie jak ci, których wyżywienie potrąca się z dochodu podlegającego opodatkowaniu na zasadzie §. 162, I. 4, nie liczą się już przy stosowaniu pierwszego ustępu niniejszego paragrafu (§. 173, ustęp 3).

Jeżeli dochód policzalny, w skutek powyższych potrąceń pozostały, wynosi nie więcej jak 600 zł., obowiązek opłacania podatku dochodowego przestaje istnieć (§. 173, ustęp 4).

II. Z postanowień powyższych ustawy a w szczególności z ustępu 3 wynika, że potrącenie według ustępu 2 obliczone być powinno przed potrąceniem według ustępu 1. Także potrącenie według ustępu 2 ma miejsce tylko co do takich gospodarstw domowych, których dochód nie przenosi 2000 zł.

Przy ocenianiu pytania, czy dochód głowy gospodarstwa domowego nie przenosi 2000 zł., stanowczym jest dochód, obliczony z uwzględnieniem wszystkich potrąceń, według artykułów 160 i 161, dozwolonych (jak przedstawiony jest w dobrze sporządzonym zeznaniu, na drugiej stronie zeznania w rubryce „Przeto dochód całkowity wynosi“ a względnie jaki wykazany jest w przedziale 23 rejestru szacunkowego).

Postanowienie §. 173, ustęp 2, ma być stosowane także wtedy, gdy członek rodziny jest sam stale zatrudniany w przedsiębiorstwie gospodarczym (artykuł 5, I. 3) głową rodziny i pobiera za to pensję lub zapłatę w gotówce.

III. 1. Jeżeli się nie potrąca w myśl §. 173, ustęp 2, w takim razie celem zastosowania §. 173, ustęp 1, obliczyć należy wysokość dochodu głowy rodziny w sposób oznaczony wyżej pod II.

Jeżeli się zaś potrąca w myśl §. 173, ustęp 2, stanowczym jest dochód pozostający po odliczeniu tego potrącenia.

2. Przy rozstrzygnięciu pytania, jaką ilość członków rodziny głowa rodziny ma zaopatrywać, mieć należy przedewszystkiem na względzie, że przez członków rodziny rozumieć tu należy także osoby w artykule 3, l. 2 wymienione.

Przy stwierdzaniu jednak ich ilości nie należy wliczać małżonki podatnika; podobnie nie należy już liczyć tych członków rodziny, do których stosuje się postanowienie §. 173, ustęp 2, jakoteż tych, których uwzględnia się w myśl §. 162, l. 4. Nakoniec pominąć tu należy także członków rodziny, mających dochód — bez względu, z jakiego źródła — którego stosownie do artykułu 3 nie dolicza się do dochodu głowy rodziny.

3. Przy stosowaniu postanowień §. 173 stanowczym jest skład rodziny na początku roku.

IV. 1. Przy opodatkowaniu podatników, których dochód nie przenosi 5000 zł., jest nadto dozwolone uwzględnianie stosunków szczególnych, utrudniających istotnie opłacalność podatnika, o ile takowe już na zasadzie §. 173, ustęp 1 nie były wzięte na uwagę, mianowicie zaś wolno zniżyć im stopę podatkową najwięcej o trzy stopnie. Podatnicy trzech klas najniższych, to jest ci, których dochód wynosi aż do 675 zł., mogą być całkiem uwolnieni od podatku z tych powodów.

2. Za stosunki tego rodzaju uważa się jedynie:

- a) ciężary nadmierne z powodu utrzymania i wychowania dzieci, na przykład głuchych, ślepych, kalekich wychowujących się poza domem;
- b) obowiązek utrzymywania niezasobnych krewnych;
- c) ciężary z powodu trwałej choroby;
- d) z powodu zadłużenia;
- e) z powodu szczególnych klęsk (pożar, powódź);
- f) z powodu powołania do służby wojskowej (uruchomienie, ćwiczenia polowe lub służbowe).

3. Mieć należy na uwadze, że komisji jest tylko dozwolone przystawać na zniżenia, i to tylko wtedy, gdy zajdą wypadki istotnie utrudniające opłacalność, co komisya ma osądzić.

Przeto wcale nie każdy podatnik, co do którego zachodzi jedna z okoliczności pod a) aż do f) wliczonych, ma prawo do zniżki.

V. Stosunki powyżej pod IV, l. 1 i 2 wzmiankowane, jakoteż żądanie potrąceń wyżej pod III

omawianych, przedstawić należy na drugiej, oświadczenie co do zarobku członków gospodarstwa domowego, za których w myśl wywodów pod II żąda się potrąceń, na pierwszej stronie zeznania.

Część II.

Postępowanie rozkładowe.

Oddział I.

Miejsce opodatkowania.

Artykuł 36.

Właściwość organów wymierzających.

(§§. 176 i 203).

I. Zeznania, które za członków cesarskiego i królewskiego domu składać będzie corocznie najwyższy Urząd ochmistrzowski, odbiera Minister skarbu i on także stwierdza dochód podlegający opodatkowaniu.

II. 1. We wszystkich innych przypadkach czynności urzędowe, dotyczące się wymierzenia podatku osobisto-dochodowego, wykonywać ma zwyczajnie ten organ rozkładowy, w którego okręgu osoba podlegająca opodatkowaniu, ma stałą siedzibę.

Stałą siedzibę oceniać należy według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111.

2. Jeżeli podatnik należy do kilku okręgów, wymierza się podatek w tym okręgu szacunkowym, w którym ów podatnik opłaca największą kwotę podatków bezpośrednich; jeżeli w jednym z tych miejsc zamieszkania opłaca podatki bezpośrednio, w drugim zaś nie, rozstrzyga pierwsze miejsce.

Przypadek tutaj wzniankowy zachodzi, gdy na przykład ktoś trzyma mieszkanie w mieście i przemieszkuje na wsi, lub gdy przebywa naprzemian w rozmaitych dobrach ziemskich, nie zaś wtedy, gdy mieszkaniem miasta porę letnią spędza w swojej willi.

Nie zachodzi jednak ten przypadek, gdy urzędnik lub przemysłowiec, jak to w większych miastach często się zdarza, mieszka trwale nie w tem miejscu, gdzie znajduje się jego urząd a względnie zakład przemysłowy, lecz w innym; w przypadkach tego rodzaju rozstrzyga stałe mieszkanie.

3. Jeżeli się zdarzy, że kilka siedzib mają osoby nie płacące podatków bezpośrednich, za właściwy uważać należy ten organ rozkładu, który najprzód przygotował opodatkowanie. Powszechne wezwanie do podawania zeznań nie ma pod tym względem znaczenia, lecz ma je osobiste wezwanie podatnika lub odbiór zeznania.

4. W przypadkach oznaczonych w §. 153, l. 2 a), miejsce trwałego pobytu zostaje na równi ze stałym mieszkaniem.

5. Obywateli królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, nie mających w tychże stałego mieszkania, opodatkowują te organa rozkładowe, w których okręgu znajduje się ich gmina przynależności. Jeżeli gmina przynależności nie jest wiadoma, podatek wymierzyć mogą te organa rozkładowe, w których okręgu znajdują się źródła dochodu a względnie znajduje się największe z nich.

6. W przypadkach oznaczonych w §. 153, l. 2 b) opodatkowuje się w tym okręgu, w którym znajduje się źródło dochodu podlegające opodatkowaniu, a względnie, jeżeli podatnik ma ich kilka, największe z nich.

7. Postanowienia dotyczące się stałego mieszkania, stosują się także do będących na opiece i pod kuratelą. Umieszczenie osoby w zakładzie dla obłąkanych lub innym leczniczym nie uzasadnia samo przez się zmiany właściwości organów rozkładowych, tak samo jak czasowe odsadywanie kary więzienia lub czasowa nieobecność w miejscu zamieszkania.

Artykuł 37.

Miejsce przypisania.

Podatek osobisto-dochodowy przypisywać należy w tej gminie, która w myśl artykułu 36 decyduje o właściwości organów rozkładowych.

Podatku osobisto-dochodowego nie rozdziela się między kilka gmin.

Oddział II.

Przygotowanie rozkładu.

1. Spis osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 38.

Wstęp; ustanowienie doradców poufnych.

(§. 199.)

1. Celem przygotowania rozkładu, Władze podatkowe winny po wysłuchaniu doradców po-

ufnych sporządzić spis osób w ich okręgu zamieszkałych (artykuł 36), o których domniemywać się można, że podlegają podatkowi osobisto-dochodowemu.

Spis ten uzupełnić należy wciągnięciem do niego osób, które w myśl artykułu 36 II, l. 5 i 6 mają być opodatkowane u Władzy podatkowej (prw artykuł 42, II, l. 3).

Podobnie sporządzić należy w razie potrzeby z przybraniem doradców poufnych, spis tych źródeł dochodu Władzy podatkowej znanych, których właściciele nie mieszkają w okręgu Władzy podatkowej

Doradców poufnych, których ilość dla każdego okręgu szacunkowego ustanawia Minister skarbu, wybierają dla wszystkich osad, liczących przeszło 10.000 mieszkańców, reprezentacje gminne, dla wszystkich innych, w krajach, gdzie istnieją reprezentacje powiatowe, wybierają te reprezentacje, w krajach zaś, gdzie nie ma tych reprezentacji, doradców poufnych mianuje wydział krajowy.

2. W wykonaniu powyższego postanowienia Władze skarbowe krajowe winny najpóźniej na początku września roku poprzedzającego rozkład, wystosować wezwanie do wydziałów krajowych, żeby naznaczyły potrzebną ilość doradców poufnych, a to tak wcześnie, iżby mogli 15. listopada rozpocząć swoje czynności urzędowe.

Do reprezentacji gminnych tych osad, które liczą nie więcej jak 10.000 mieszkańców i do reprezentacji powiatowych, gdzie takowe istnieją, wystosować mają podobne wezwanie właściwe Władze podatkowe pierwszej instancji.

3. Ilu doradców poufnych ma być naznaczonych dla każdego okręgu, poda wcześnie do wiadomości Ministerstwo skarbu.

Ponieważ ustawa nie przepisuje, żeby corocznie ustanawiano nowych doradców poufnych, przeto aż do dalszego zarządzenia doradców poufnych raz mianowanych używać należy także w następnych peryodach rozkładu; gdy chodzi o zapelnienie miejsca po ubytych doradcach poufnych postąpić należy w myśl powyższej l. 2.

4. O naznaczeniu doradców poufnych uwiadomić należy właściwą Władzę podatkową pierwszej instancji, która w miarę potrzeby zwoływać ich będzie do sprawowania czynności ustawowej. Można zwoływać do siedziby Władzy podatkowej, jednakże Władzy podatkowej wolno kazać na miejscu sporządzać spis osób podlegających domniemalnie podatkowi osobisto-dochodowemu.

Nie ma potrzeby żeby doradcy poufni byli zawsze obecni w pełnej liczbie, owszem dostatecznym jest, gdy po dwóch jednocześnie współdziałają

5. Władza podatkowa może użyć własnych organów do sporządzenia spisu lub poruczyć to urzędnikom urzędu podatkowego i innym osobom zaufania godnym, specjalnie do tego wydelegowanym choćby nie należącym do jej składu osobowego.

6. Odezwe powołującą doręcza się doradcom poufny za potwierdzeniem odbioru.

7. Gdyby doradcy poufni nie zostali naznaczeni w czasie właściwym, lub gdyby naznaczeni doradcy poufni nie stawili się w dniu wyznaczonym lub stawili się w niedostatecznej ilości, sporządzić należy spis z przybraniem doradców poufnych, których wybierze Władza podatkowa a względnie jej delegat.

W przypadku takim należy jednak mieć wzgląd na to, żeby nie powoływano do współdziałania osób, co do których zachodziłaby wątpliwość czy będą bezstronne, lub czy zasługują na zaufanie.

Artykuł 39.

Wykazy właścicieli domów.

(§. 200.)

1. Ważnym środkiem pomocniczym do sporządzenia spisu osób podatkom dochodowemu domniemalnie podlegających, który w §. 199 jest przepisany, jakoteż do rozkładu w ogólności a w szczególności do nałożenia podatku na te osoby, które nie są obowiązane składać zeznania dochodu, stanowią wykazy, w których właściciele domów podawać mają mieszkańców tychże domów.

2. Przeto Władza skarbową krajową, jednocześnie z krokami do ustanowienia doradców poufnych albo, o ile to nie opóźniłoby dokończenia rozkładu w czasie właściwym, ze względem na terminy wyprowadzania się, w późniejszym czasokresie, winna wezwać obwieszczeniem publicznem posiadaczy zamieszkałych domów lub ich zastępców, do złożenia w terminie najmniej 14dniowym tego wykazu, i zwrócić ich uwagę na kary, które w §. 247 ustawa zagraża na wypadek, gdyby wyjaśnienie odmówiono lub świadomie nierzetelnych udzielono. Zarazem postarać się należy, żeby stronom dostarczono formularzy w odpowiedniej ilości.

3. W załączce *B* i *C* wydrukowane są wzory tych wykazów, które zresztą Władze podatkowe mogą bez istotnej zmiany treści, uzupełniać lub zmieniać stosownie do potrzeb miejscowych. Wzór *B* służy głównie dla właścicieli budynków puszczonech w najem. Wzór *C* wypełniają mają głowy rodzin, a względnie poszczególni lokatorowie, iżby tym spo-

sobem właściciel domu mógł uczynić zadosyć swojemu obowiązкови.

Gdy do formularza *B* dołączone są formularze *C* odpowiednio wypełnione, nie potrzeba przesłać ich treści do formularza *B*.

Wzór *D* przeznaczony jest do tego, żeby właściciele domów lub ich zastępcy wykazywali w nich mieszkańców budynków nie puszczonech w najem. Wzór *D*.

4. Wzory *C* i *D* zawierają oprócz przedziałek 2 aż do 9, a względnie 3 aż do 10, które z obowiązku w §. 200 przewidzianego należy wypełnić, także przedziałki, w których podatnicy umieszczają mogą szczegóły ważne dla nich ze względu na podatek dochodowy, jaki na nich ma być nałożony itp. Głowy gospodarstw domowych nie są obowiązane wypełniać tych przedziałek 10 aż do 17, a względnie 11 — 18; jednakże wypełnianie tych przedziałek nastęrczy mianowicie osobom, nie obowiązany do podawania zeznania, sposobność do uwiadomienia komisji o wysokości swego dochodu i dochodu członków swojej rodziny, tudzież we własnym interesie, o ilości członków swojej rodziny, o potrąceniach na odsetki od długów i premie asekuracyjne i o innych okolicznościach, mogących wyjednać im niżenie stopy podatkowej (§§. 173 i 174).

5. Do właścicieli budynków puszczonech w najem, gdyby nie uczynili zadość wezwaniu obwieszczoneму publicznie, wystosować należy wezwanie osobiste, żeby dostarczyli wykazów, jeżeli Władza nie może uzyskać potrzebnych wyjaśnień z istniejących fasyi czynszowych lub protokołów tabelarycznych; posiadaczy tak zwanych Hotel garnis, pensyonów itp. zniewalać należy zawsze, acz ze względem na ograniczenie w §. 200 przewidziane, do podawania wykazu.

6. Co do budynków nie puszczonech w najem, zwłaszcza podlegających podatkom domowo-klasowemu, żądać należy zawsze wykazania mieszkańców zamków, willi, budynków dyrekeyi itp.

Zresztą można zaniechać indywidualnego wezwania co do takich budynków, co do których istnienie podatników Władzy nie wiadomych jest z góry nader nieprawdopodobne. O potrzebne wyjaśnienia co do mieszkańców budynków rządowych a w szczególności wojskowych, postarać się należy drogą korespondencyi.

7. Wezwania osobiste wydawać należy z terminem 14dniowym i z zagrożeniem stosowną karą porządkową.

W razie bezskutecznego upływu terminu, ściągnać należy karę porządkową; stosownie do okoliczności przypadku, można obowiązanego wezwać

jeszcze raz do złożenia wykazu, a to albo z zagrożeniem podwyższoną karą porządkową albo z tem oświadczeniem, że ponowne zaniedbanie uczynienia zadość wezwaniu byłoby uważane za odmówienie wyjaśnienia i dałoby powód do wytoczenia postępowania karnego w myśl §. 247.

8. W podobny sposób postąpić należy z podajmującymi, gdyby nie uczynili zadość obowiązowi, jaki wkłada na nich §. 200, ustęp 2.

9. Nadchodzące uwiadomienia trzeba niezwłocznie przejrzeć, o ile to byłoby potrzebne uzupełnić i sprostować, i użyć ich należy przedewszystkiem do uzupełnienia spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 40.

Wykazy służbodawców.

(§. 201.)

1. Jednocześnie z czynnościami urzędowemi, w artykule 39 zarządzonemi, wezwać ma Władza skarbową krajową, także obwieszczeniem publicznem, te osoby, które obowiązane są do wypłacania płac i emerytur w sumie przenoszącej 600 zł. rocznie dla jednej osoby, żeby podały uwiadomienie w §. 201 przewidziane. W wezwaniu tem zwrócić należy uwagę na przewidziane w §§. 240, 241, 243, l. 6 i 244 skutki nierzetelnych uwiadomień lub zaniechania podania takowych.

2. Uwiadomienie zawierać ma nazwisko, miejsce zamieszkania i zatrudnienie odbiorców płac służbowych, tudzież rodzaj i wielkości tych płac.

Wzór tego uwiadomienia wydrukowany jest Wzór E/1. w załączce E/1.

Jeżeli służbodawcy zatrudniają większą ilość Wzór E/2. osób, powinni używać wzoru E/2, który po nadejściu należy pociąć.

Pojedynczych odcinków użyć należy za dodatki do arkusza F, dotyczącego się tej samej osoby, juksty zaś należy zachowywać starannie i opatrzyć dopiskiem co do użycia poszczególnych odcinków.

3. Co do płac stałych podawać należy wymiar, jaki miały w czasie składania uwiadomienia, co do płac zmiennych, tę kwotę, jaką wynosiły w roku poprzednim, to jest w okresie dwunastomiesięcznym przed złożeniem uwiadomienia; naprzykład jeżeli uwiadomienie składa się dnia 1. października 1897. tę kwotę, która była wypłacona w czasie od 1. października 1896, aż do 30. września 1897.

Jeżeli płace stałe lub zmienne nie trwały przez cały rok, albo zmieniły się w ciągu roku, podać

należy co do tej zmiany jej rodzaj (objęcie służby, podwyższenie lub niżenie płac, wystąpienie ze służby) i czasokres (dzień, w którym zmiana nastąpiła a względnie dzień, od którego lub aż do którego płace były wypłacane), jakoteż kwotę roczną i kwotę rzeczywiście wypłaconą.

4. Do odbierania uwiadomienia powołana jest zwyczajnie ta Władza podatkowa, w której okręgu znajduje się miejsce zamieszkania obowiązanego do podawania uwiadomienia (służbodawcy) a względnie przedsiębiorstwa. Ta Władza podatkowa posyłać będzie potrzebne zawiadomienia a względnie odcinki formularza E/2 Władzom podatkowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania oficyalistów i emerytów.

Na prośbę obowiązanych do podawania uwiadomień można im każdego czasu pozwolić, żeby uwiadomienia dotyczące się odbiorców płac służbowych, zamieszkałych w tym samym okręgu szacunkowym podawali do Władzy podatkowej z tego względu właściwej.

5. Służbodawców i wszelkie inne osoby do podawania takich uwiadomień obowiązane, jeżeli nie uczynią zadość wezwaniu publicznemu, wezwać należy do ich podania z wyznaczeniem 14dniowego terminu i z zagrożeniem karą porządkową. Jeżeli i to wezwanie będzie bezskuteczne, ściągnąć należy karę porządkową i stosownie do okoliczności przypadku wezwać obowiązanego jeszcze raz do podania uwiadomienia a to albo z zagrożeniem podwyższoną karą porządkową albo z tem oświadczeniem, że ponowne zaniedbanie uczynienia zadość wezwaniu dałoby powód do wytoczenia postępowania karnego w myśl §. 243, l. 6.

6. Rodzaj wykazów, jakich dostarczać mają kasy nadworne i kasy państwa urządzony będzie osobnemi przepisami.

7. Dostarczenie wykazu w §. 201 przepisanego, nie narusza prawa organów rozkładowych żądania w myśl §. 269 wyjaśnień także co do oficyalistów nie objętych uwiadomieniem itp.

8. Nadchodzące uwiadomienia poddać należy niezwłocznie czynności urzędowej w myśl l. 9, artykułu 39.

Artykuł 41.

Postanowienia szczególne, które zachowywać należy przy wygotowywaniu spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.

(§. 199.)

1. Sporządzając spis osób podatkowi domniemalnie podlegających, Władze podatkowe i doradcy

poufni winni mieć na uwadze, że idzie tu tylko o przysposobienie środka pomocniczego do przyszłego rozkładu, nie zaś o decyzję, czy istnieje obowiązek płacenia podatku dochodowego, do ocenia-
nia którego powołana jest tylko komisya szacunkowa; zarówno więc osoby, nie umieszczone w spisie, mogą być później poddane opłacie podatku dochodowego, jak i nawzajem te, które w nim umieszczone, mogą być później uznane za uwolnione od podatku.

2. Osoby, co do których zachodzi wątpliwość, czy podlegają podatkowi osobisto-dochodowemu czy nie, trzeba więc w każdym razie zaciągnąć do spisu.

Obowiązek podatkowy uważać należy za wątpliwy zwłaszcza wtedy, gdy pod tym względem nie ma zgody między doradcami poufnymi lub między doradcami poufnymi a zastępcami Władzy podatkowej.

3. Nie należy zaciągać do spisu posiadaczy gruntów włościańskich nie mających żadnego innego dochodu prócz gruntu, na którym sami gospodarują, jeżeli czysta intrata katastralna z ich gruntów i gruntów członków ich rodziny, wspólnie opodatkowanych, nie przenosi ogółem sumy 250 zł., wyjąwszy, gdyby Władza podatkowa miała szczególne przyczyny do uznania, że istnieje dochód w wysokości podlegającej podatkowi.

Za taką przyczynę uważać należy w szczególności także i to, gdy jeden lub kilku doradców poufnych sądzi, że dochód takiego posiadacza gruntu dochodzi wysokości podlegającej podatkowi.

Ministerstwo skarbu zastrzega sobie rozciągnięcie zarządzenia w poprzedzającym ustępie 1 wydanego na włościan, których czysta intrata katastralna wynosi aż do 300 zł., mianowicie dla tych okręgów, w których stosunki rzeczywiste każą słusznie przypuszczać, że także wtedy, gdy czysta intrata katastralna wynosi aż do 300 zł., obowiązek płacenia podatku dochodowego zwyczajnie nie ma miejsca.

Artykuł 42.

Forma i pierwsze założenie spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu. Spis źródeł dochodu.

I. 1. Spis osób, podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu składać się ma z arkuszy podług wzoru *F* sporządzonych, po jednym dla każdej osoby do spisu wciągnąć się mającej.

2. Formularz *F* służy do gromadzenia w nim w ciągu dłuższego peryodu wszelkich szczegółów

tyczących się podatnika, mianowicie zaś do przedstawienia w nim jak najwyraźniej służących mu źródeł dochodu.

Nie w każdym przypadku będzie można formularz *F* wypełnić dokładnie już do pierwszego rozkładu, ponieważ owszem bardzo często dopiero wyniki pierwszego rozkładu dostarczą wyjaśnień co do źródeł dochodu poszczególnym podatnikom służących, poczem trzeba ich będzie użyć do uzupełnienia formularza *F*.

Bądź co bądź, starać się należy najusilniej o jak najdokładniejsze wypełnienie formularza *F* już do pierwszego rozkładu; w szczególności — z zachowaniem przepisów podanych w artykule 41 — wyzyskać należy zupełnie wszelkie szczegóły znane Władzy podatkowej z dotychczasowych zapisków, z uwiadomień nadechodzących w myśl artykułu 39 i 40 i z wszelkich innych dochodzeń.

Nakoniec Władza podatkowa jest także obowiązana, mianowicie co do tych źródeł dochodów podatników, które leżą poza granicami jej okręgu, zasięgać potrzebnych wiadomości za pośrednictwem właściwej Władzy podatkowej.

Używać należy do tego formularzy podług wzorów *F/2*, aż do *F/4*. Wzór
F/2, F/3, F/4

Wzory *F* aż do *F/4* mogą Władze podatkowe uzupełniać lub zmieniać bez istotnej zmiany treści.

3. Przy wygotowywaniu formularza *F* unikać należy wszelkiej niepotrzebnej pisaniny; przeto mianowicie szczegółów, które w właściwej formie, to jest na osobnych kartach dotyczących każda tylko jednego podatnika są zapisane, nie potrzeba przenosić, chyba że to dla wyrazistości jest potrzebne. Zwyczajnie karty takie należy jedynie wkładać w pierwopisach w arkusz *F*, a w nim powołać się na te dodatki. Dziać się to ma mianowicie z kartami indywidualnymi tyczącymi się bezpośredniego płacenia podatku, które Władze podatkowe już posiadają, jakoteż z kartami według wzorów *F/2* aż do *F/4*, tudzież *E/2* nadechodzącymi od innych Władz podatkowych.

4. Formularze takie według wzoru *F* przysposobić ma najprzód Władza podatkowa dla każdej osoby, o której domyśla się, że jest obowiązana do płacenia podatku osobisto-dochodowego, ażeby tym sposobem ułatwić i przyspieszyć rokowania z doradcami poufnymi.

Jednakże za podstawę rokowań z doradcami poufnymi brać należy zwyczajnie wykazy właścicieli domów, i co do każdej osoby w nich zapisanej rozstrząsać kwestyę jej domniemalnego obowiązku do płacenia podatku dochodowego.

5. Gdyby przy tej sposobności doradcy poufni zalecali wciągnięcie do spisu osób, dla których Władza podatkowa nie przysposobiła formularza *F*, trzeba niezwłocznie wygotować formularz i wcielić do spisu. Okoliczność, która spowodowała wniosko-dawcę do proponowania, żeby dotyczącą osobę wciągnięto do spisu, zanotować należy w stosownem miejscu formularza.

6. Gdyby zachodziła różnica w zdaniach co do zaciągnięcia jakiejś osoby do spisu, okoliczność tę zapisać należy w formularzu.

Podobnie, gdyby doradcy poufni domagali się sprostowania zapiszków urzędowych lub objawiali silne powątpiewanie o ich dokładności, należy zanotować to w odpowiednich miejscach.

7. Gdy spis zostanie skończony, należy go uporządkować według budynków, mieszkań, piątr, budynki według położenia topograficznego (według ulic itd. i numerów orientacyjnych) i Władza podatkowa ma go wziąć w zachowanie; tak jej, jak i doradcom poufnym zastrzega się czynienie w nim, a względnie proponowanie uzupełnień, dopóki nie zostanie oddany komisji szacunkowej.

8. Uzupełnienia takie a to z ponownem wezwaniem doradców poufnych, uskutecznić ma Władza podatkowa zwłaszcza w takich przypadkach, gdy

- a) przez późniejsze dochodzenia (§. 206) odkryte zostaną osoby dotychczas nieznanne, podlegające prawdopodobnie podatkowi, albo
- b) te późniejsze dochodzenia zostają w uderzającej sprzeczności ze zdaniem doradców poufnych, albo
- c) zdaje się prawdopodobnem, że wysłuchanie doradców poufnych posłuży do wyjaśnienia faktów wątpliwych.

Także nową opinię zapisać należy w formularzu *F*.

9. Do następnych rozkładów założyć należy podobnie spis osób podlegających domniemalnie podatkowi osobisto-dochodowemu, przyczem postępować należy w ogóle podobnie, jak to w artykule 41 i wyżej pod l. 1 — 8 jest przepisane. Zarazem uwzględniać należy jak najtroskliwiej przyrosty i ubytki według artykułu 76 zanotowane i wpływać na uzupełnienie spisu.

10. Osoby, które w roku poprzednim podlegały podatkowi osobisto-dochodowemu lub tylko na podstawie §§. 173 i 174 były uwolnione, należy w każdym razie znowu zaciągnąć z podaniem zmian jeżeli względem nich zasądziły.

11. Nie potrzeba sporządzać nowych formularzy *F* do każdego rozkładu, owszem tylko w szczególnych przypadkach, całkiem zapisane, lub te, które z innych przyczyn staną się nieużytecznymi, zastępować należy nowemi, z przeniesieniem szczegółów, mających jeszcze wartość.

II. 1. Władza podatkowa sporządzić ma nakoniec przepisany w §. 199 spis źródeł dochodu onejże znanych, których właściciele nie mieszkają w okręgu Władzy podatkowej. Użyć należy do tego formularzy *F/2* aż do *F/4*.

2. Odpisy formularzy, zapiskami opatrzone, posłać należy następnie z jak największym pośpiechem — o ile szczegóły te nie stały się już wiadomymi w skutek zapytania uczynionego w myśl czwartego ustępu l. 1. 2 — tej Władzy podatkowej, która do opodatkowania dotyczących osób jest właściwą (artykuł 36).

W następnych latach odpisy te posyłać należy tylko w takich przypadkach, gdy co do dotyczących źródeł dochodu zajdą zmiany.

3. Dla osób podlegających podatkowi osobisto-dochodowemu, które w ogóle nie mają stałej siedziby w krajach tutejszych, a względnie, które mieszkają za granicą, sporządzić ma Władza podatkowa, powołana do przygotowania opodatkowania tych osób (artykuł 36, l. 5 i 6), formularz podług wzoru *F*, przeto w tym przypadku nie trzeba sporządzać formularzy *F/2* aż do *F/4* do służących tym osobom źródeł dochodu we własnym okręgu leżących, które właśnie zapisuje się w formularzu *F*.

Natomiast, jak się samo przez się rozumie, co do źródeł dochodu służących takim osobom, w innych okręgach opodatkować się mającym, należy wygotować formularze *F/2* aż do *F/4* i odpisy takich posłać właściwej Władzy podatkowej.

2. Zgromadzanie zeznań.

Artykuł 43.

Wezwanie do podawania zeznań i odbiór tychże.

(§§ 202 aż do 205.)

1. Obwieszczenie, dotyczące się podawania zeznań do podatku osobisto-dochodowego, w artykule 29, l. 1 wzmiankowane, wydać ma Władza skarbowa krajowa w takim czasokresie, żeby można było ustanowić do podawania zeznań termin aż do końca stycznia.

W obwieszczeniu zwrócić należy uwagę zwłaszcza na to, że obowiązek podania zeznania i skutki zaniedbania tego nie są zawisłe od indywidualnego wezwania, które według §. 204go ma być doręczone.

Zostawia się Władzom skarbowym krajowym zwrócenie w obwieszczeniu uwagi podatników także na to, że jeżeli zeznania chcą złożyć ustnie u Władzy podatkowej, winni uczynić to jak najrychlej, dla uniknięcia późniejszego natłoku stron a więc dla własnego dobra; nadto Władzom podatkowym, mającym znaczną ilość podatników, wyznaczyć należy pewne dni do odbierania bez straty czasu zeznań od podatników, których nazwiska rozpoczynają się od oznaczonych głosek abecadła.

Przy pierwszym rozkładzie podatku osobistodochodowego zwrócić należy uwagę także na uzasadnione ostatnim ustępem §. 181 znaczenie wczesnego podania zeznania pod względem prawa wyborczego do komisji a to także dla tych, których dochód podlegający opodatkowaniu nie przenosi 1000 zł. Nakoniec przypomnieć należy w obwieszczeniu osobom, które w ciągu roku podatkowego przez wprowadzenie się do obszaru ważności ustawy lub przez uzyskanie stałych płac służbowych stały się obowiązani do płacenia podatku, że §. 228 ustawy zobowiązuje ich do uwiadomienia o tem Władzy podatkowej.

2. Władze podatkowe winny w myśl §. 204. ustęp 2, na podstawie spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu, wezwać do podania zeznań osoby, u których przewidują dochód przenoszący 1000 zł., przy późniejszych rozkładach przedewszystkiem te, których dochód w roku poprzednim oszacowany był na 1000 zł. lub więcej, wzywać je zaś winny nawet osobiście, z dołączeniem formularza, o ile miejsce ich zamieszkania znajduje się w krajach tutejszych i jest Władzy podatkowej wiadome.

Te wezwania osobiste wydać należy najmniej na trzy tygodnie przed upływem terminu wyznaczonego w obwieszczeniu i ze zwróceniem uwagi na ten termin.

O ile to nie stało się jeszcze w powyższym terminie, wydawać należy wezwania osobiste po upływie onegoż a to zawsze niezwłocznie, jak tylko Władza podatkowa spostrzeże, że jakaś osoba, obowiązana domniemalnie do podania zeznania, jeszcze go nie wniosła; przytem należy mieć na uwadze, żeby do podania zeznania wyznaczany był termin najmniej ośmiodniowy, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

3. W rzeczonem wezwaniu osobistem zwrócić należy uwagę na przewidziane w §. 205 postanowienie, że, gdyby zaniedbano wnieść zeznanie w należytem czasie, Władza podatkowa może zarządzić z urzędu wymierzenie podatku a komisya szacunkowa może wymierzenia dokonać.

4. Potwierdzenia odbioru skutecznego wezwania do podania zeznania należy zachowywać starannie; skutecznie wezwanie do zeznania należy także zanotować na właściwym arkuszu *F*.

Zastrzega się Władzom skarbowym krajowym zalecenie tym Władzom podatkowym, w których z powodu wielkiej ilości podatników jest to potrzebne, żeby utrzymywały osobny registr doręczeń.

5. O ile osoby, których dochód zdaje się nie dosięgać 1000 zł. lub których dochód w roku poprzednim oszacowany był nie na większą sumę, mają być wzywane do podawania zeznań, zostawia się organom rozkładowym; głównie domagać się należy zeznań od osób, których stosunki majątkowe nie są dokładnie znane, naprzykład od kapitalistów i c których można przypuszczać, że są zdolne do wygotowania zeznania.

6. Na nadchodzących zeznaniach zanotować należy dzień podania, nie trzeba ich jednak zaciągać do protokołu podawczego.

7. Władze podatkowe obowiązane są na żądanie podatników odbierać od nich zeznania bez stępla do protokołu, do czego używać należy przepisanego formularza.

8. Przy pierwszym rozkładzie podatku osobistodochodowego mieć należy na względzie co następuje:

Gdy zeznania nadchodzą, trzeba niezwłocznie badać, czy na odcinku zeznania, do odłączenia przeznaczonym, szczegóły, które strona ma wypełnić, są należycie wypełnione a zwłaszcza, czy zgodnie z samemże zeznaniem. Gdyby tak nie było, należy uzupełnić lub sprostować co potrzeba, pod tym zaś względem zaleca się Władzy podatkowej szczególniejszą troskliwość, ponieważ na podstawie odcinków stwierdza się uprawnienie do wybierania komisji szacunkowej.

Następnie należy odcinki odłączyć i osobno zachowywać; zeznania zaś wkłada się zawsze w formularz *F*, tyczący się tej samej osoby.

9. Ze względu na szczególne zarządzenie §. 203 ustawy, postanowienia powyższe nie stosują się do członków cesarskiej i królewskiej rodziny panującej.

3. Dalsze przygotowania.

Artykuł 44.

Badania u Władzy podatkowej.

(§. 206.)

1. Czasu pomiędzy nadejściem zeznań, a względnie pomiędzy wygotowaniem spisu osób, podlegających domniemalnie podatkowi a zebraniem się komisji szacunkowej, użyć należy na wykonanie czynności urzędowych w §. 206 przewidzianych, w taki sposób, żeby Władza podatkowa mogła przedstawić komisji szacunkowej wnioski co do oszacowania podatników (porów. artykuł 45, l. 2 i artykuł 51).

2. W tym celu Władza podatkowa winna przygotować do użytku komisji szacunkowej nadchodzące do niej wykazy, spisy i wszelkie inne środki pomocnicze wymierzenia, mianowicie zaś uwiadomienia od innych Władz otrzymane, tudzież wyniki rozkładu podatku zarobkowego i rentowego.

3. Władza podatkowa obowiązana jest także zasięgnąć w przypadkach wątpliwych wiadomości co do stosunków dochodowych tych osób, które nie podały zeznań; rozumie się, że także co do tych osób należy odpowiednio zużytkować środki pomocnicze, w poprzedzającym ustępie wzmiankowane.

Jeżeli przy tem okaże się prawdopodobnem, że podatnicy, którzy nie podali zeznania, mają dochód 1000 zł. przenoszący, wezwać ich należy niezwłocznie w myśl artykułu 43, l. 2, żeby podali zeznanie.

4. Najskuteczniejszym przygotowaniem materiału dla komisji szacunkowych jest zapisanie lub zanotowanie wszystkich ważniejszych szczegółów, dotyczących się tej samej osoby w przeznaczonym dla niej formularzu według wzoru F.

5. W celu jak najdzielniejszego poparcia czynności komisji, winna nakoniec Władza podatkowa także nadchodzące zeznania poddać tymczasowemu zbadaniu i o ile to zdaje się jej potrzebnem, uzupełnić i sprostować na podstawie przesłuchania podatników, biegłych i informatorów a względnie wykonać w imieniu przewodniczącego komisji szacunkowej te czynności urzędowe, które on uzna na razie za potrzebne (artykuł 49, l. 3 i 6).

W szczególności mieć należy na względzie także to, żeby w razie powątpiewania o rzetelności lub zupełności szczegółów zeznania podatnika, wezwanie wystosowane do niego w myśl §. 210 zawierało powody tego powątpiewania.

Polecenia dane komisji w artykule 53, spełniać ma także Władza podatkowa.

6. Gdy w toku rokowań ustnych lub piśmiennych zadają się podatnikowi pytania, należy oświecić go o skutku prawnym odmówienia odpowiedzi lub dania nie prawdziwej. Gdy zaś w toku rokowań ustnych lub piśmiennych z podatnikiem zdarzą się pytania, na które w myśl §. 210go obowiązany jest odpowiedzieć tylko na podstawie uchwały komisji (prw. artykuł 50, l. 3) zwrócić należy wyraźnie jego uwagę na tę okoliczność i zostawić mu do woli nieodpowiedzenie na to pytanie.

7. Podejmując dochodzenia, winny Władze trzymać się ściśle postanowień podanych w §§. 269 aż do 280 rozdziału VI.

8. W swoich czynnościach urzędowych a więc w szczególności także przy sporządzaniu spisu osób domniemalnie podlegających podatkowi a względnie źródeł dochodu i przy zgromadzaniu uwiadomień od posiadaczy domów Władze podatkowe mogą wzywać do współdziałania przełożonych gmin, którzy obowiązani są spełniać odnośne zarządzenia. O ile Władza nie żąda wyraźnie, żeby przełożony gminy współdziałał osobiście, tenże może przetrzymać członka zwierzchności gminnej na swego zastępcę.

9. Gdy chodzi o oszacowanie dochodów duchownych z plac służbowych, w takim razie, jeżeli dalsze dochodzenia są w ogóle potrzebne, trzeba jedynie postarać się, żeby Władza polityczna krajowa wydała opinię w porozumieniu z przełożoną Władzą kościelną; dochody oznaczone w §. 202. ustęp 5, przyjmować należy w tej samej kwocie w której policzone były do uzupełnienia kongruy.

Artykuł 45.

Uwiadomianie komisji szacunkowej.

(§. 208.)

1. Gdy prace Władzy podatkowej dostatecznie postąpią, uwiadomi takowa o tem przewodniczącego komisji szacunkowej. Uwiadomienie to, jeżeli przewodniczący należy do Władzy podatkowej, może nastąpić odręcznie.

Że czynności postąpiły dostatecznie, można twierdzić wtedy, gdy jest nadzieja, że dochodzenia łączące się jeszcze, będą ukończone w takim czasie, żeby komisja, która tymczasem rozpocznie czynności swoje, mogła bez przerwy pracować.

2. Wnioski Władzy podatkowej wpisać należy do rejestru szacunkowego (artykuł 51, l. 2). Czytniacz wnioski, winna Władza podatkowa mieć na uwadze przepisy, wydane dla komisji pod względem szacowania.

Oddział III.

Komisye szacunkowe.

Artykuł 46.

Postanowienia ogólne. Skład komisji szacunkowych.

(§. 177 aż do 181.)

1. Do wykonywania czynności rozkładania podatku osobisto - dochodowego, ustanawiają się oprócz Władz podatkowych już istniejących, komisye szacunkowe, a mianowicie komisye powiatowe dla obszaru jednego starostwa i komisye miejscowe dla miast i osad przemysłowych, liczących nad 10.000 mieszkańców. Rząd jednak upoważniony jest także miasta liczące nad 10.000 mieszkańców, przyłączyć do komisji szacunkowej owego starostwa, do którego miasta te należą.

Dla rozleglejszych okręgów można w miarę potrzeby ustanowić także kilka komisji szacunkowych.

Zarządzenia w tym względzie, jakoteż przyłączenie miast liczących nad 10.000 mieszkańców do komisji szacunkowej odpowiedniego powiatu politycznego, podawać będzie do wiadomości publicznej Ministerstwo skarbu.

Właściwość komisji szacunkowych określona jest w §. 178, skład ich określają §§. 179 i 180.

2. Kierownictwo naczelne rozkładania należy do Ministra skarbu (§. 281). Władze skarbowe krajowe mają w jego imieniu nadzorować komisye podatku zarobkowego, a mianowicie ich przewodniczących i starać się o to, żeby cała czynność rozkładu dokonana została wszędzie zgodnie z istniejącymi przepisami. Wolno im także zasięgać na miejscu dokładnych informacji przez delegata, który ma też prawo zasiadania — bez prawa głosowania — na posiedzeniach komisji szacunkowych.

3. Prawo wyboru, wybieralność i postępowanie na wyborach urządzone jest §§ami 181, 183, 184 aż do 186 ustawy, tudzież przepisem wyborczym D, który znajduje się w przepisie wykonawczym do rozdziału I.

4. Do pierwszych wyborów odbywać się mających według ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich, zalicza się podatników do kół wyborczych w §. 181 szczegółowo oznaczonych zapomocą odcinków od zeznań dochodowo-podatkowych odłączonych (artykuł 43, l. 8), w których Władza podatkowa wpisać ma kwotę podatku osobisto-

dochodowego, przypadającą od zeznanego dochodu.

Odcinki te należy uporządkować w sposób w §. 181 oznaczony, tyżące się każdego koła wyborczego osobno w jeden wykaz zeszyć i opatrzyć okładką, na której notuje się największą i najmniejszą należność pod kową do tego koła wyborczego zaliczoną a jeżeli o zaliczeniu rozstrzyga los (§. 181, ustęp 2), także i tę okoliczność.

Następnie, stosownie do §. 184, najmniej na cztery tygodnie przed odbyciem się wyborów, wystawić go należy z naznaczeniem terminu nieodwłocznego ośmiodniowego do wnoszenia zażeń, w lokalu urzędowym Władzy podatkowej I. instancyi, ażeby podatnicy mogli go tam przeglądać; pod tym ostatnim względem stosują się odpowiednio postanowienia artykułu 60, l. 6.

Ażeby komisya mogła zebrać się wcześniej, wykazy wystawić należy w pierwszym roku po wejściu ustawy w wykonanie najpóźniej dnia 15. lutego 1898.

Wystawienie wykazów ogłosić należy w sposób w miejscu używany.

5. Przy rozkładach w następnych latach postępować należy w podobny sposób z wyciągami nakazów płatniczych (artykuł 60, l. 7); wykazy jednak wystawiać należy w wcześniejszym czasokresie.

6. Zażalenia podawać można jedynie przeciw niewłaściwemu zaliczeniu żałących się do kół wyborczych; wnosić je należy nieostęplowane do Władzy podatkowej I. instancyi, ta zaś ma w przeciągu dni ośmiu przelożyć je Władzy skarbowej krajowej, która wydać powinna o nich decyzję z jak największym pośpiechem.

Zażalenia nie wstrzymują dalszych czynności urzędowych a w szczególności odbycia się ważnych wyborów.

7. Niezwłocznie po skończeniu wykazów, postać należy uprawnionym do wyboru legitymacye wyborcze według wzoru G, z dołączeniem po jednej kartce wyborczej do wyboru członków i zastępców.

Kartki wyborcze do poszczególnych kół wyborczych powinny być odmiennych barw.

Legitymacye i kartki wyborcze doręczane być mają przez gminy; potwierdzenia odbioru zachowywać należy uporządkowane.

8. Władze podatkowe winny w porozumieniu z Władzami politycznymi, wyznaczyć tak wcześnie miejsce i czas odbycia się wyborów, żeby uwiadomienia o tem mogły być podane w legitymacyach.

Wzór G.

9. O dokonaniu wyborów lub o ich nie przyjęciu do skutku, uwiadomić należy niezwłocznie Władzę skarbową krajową.

10. Mianowanymi mogą być także osoby, nie podlegające podatkowi dochodowemu lub nie zamieszkujące w tym powiecie, jeżeli można po nich oczekiwać skutecznej pomocy w czynnościach rozkładania podatku.

Przy podawaniu propozycji należy mieć wzgląd na to, żeby poszczególne gałęzie dochodu były jak najjednostajniej reprezentowane. Stosuje się to mianowicie do tych przypadków, w których propozycje podaje się dopiero po wyborach a wybory nie dostarczyły takiej jednostajnej reprezentacji. Zwyczajnie jednak nie należy proponować osób, które na wyborach pozostały w mniejszości, chyba że są nimi przedstawiciele grupy ludności nie reprezentowanej w komisji.

11. Jeżeli wybory nie odbędą się w czasie właściwym z powodu oczywistej winy uprawnionych do wybierania, albo jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, czynić należy niezwłocznie w myśl §. 188go wnioszek co do mianowania potrzebnych członków komisji i ich zastępców, zarazem jednak rozpisać należy nowe wybory, które odbyć się mają nie wcześniej jak za trzy tygodnie. Jeżeli i te wybory będą bezskuteczne, nie należy już rozpisywać nowych wyborów.

12. Za oczywistą winę uprawnionych do wyboru uważać należy, jeżeli w terminie wyborów należycie ogłoszonym, razem z nadesłanymi pocztą kartkami wyborczymi nie będącej najmniej trzech ważnych kartek wyborczych. Na ten wypadek, gdyby do jakiegoś wyboru stanęło mniej niż trzech uprawnionych do wyboru, zastrzega się wydanie szczególnych zarządzeń.

13. Co się tyczy prawa nie przyjęcia wyboru, odsyła się do §. 187go ustawy. Kto bez podania powodu usprawiedliwiającego lub po odrzuceniu takiego odmawia przyjęcia urzędu członka komisji lub zastępcy, karany być ma grzywnami w kwocie aż do 100 zł. (§. 249).

Karę tę, nie należącą do kategorii kar porządkowych (§. 250), wymierzać ma Władza podatkowa I. instancyi. (Porównaj odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału V).

14. Członek wybrany może odmówić prawidłowego współdziałania złożeniem w tym duchu wyraźnego oświadczenia lub przez odmówienie podania ręki na znak ślubowania (§. 196); jednakże za odmówienie uważać należy także, gdy członek lub zastępca nie przybędzie na trzy pierwsze, na których

miał być obecny, posiedzenia komisji i nieobecności swojej nie usprawiedliwi.

Także w tym przypadku uczynić należy wniosek co do mianowania zastępcy.

Artykuł 47.

Okres urzędowania. Uzupełnianie komisji szacunkowych.

(§§. 189 i 190.)

1. Członków komisji i zastępców powołuje się zwyczajnie na okres czteroletni.

Z końcem każdego drugiego roku występuje zawsze połowa mianowanych i wybranych członków i zastępców. Z liczby nieparzystej występuje na przemian to większa to mniejsza część a mianowicie za pierwszym razem część większa. Kto za pierwszym razem ma wystąpić, rozstrzyga los. Występujący mogą być powołani ponownie.

2. W ciągu prawidłowego okresu czynności przestaje się być członkiem: w skutek śmierci, w skutek udowodnienia ustawowego powodu do nieprzyjęcia, którego wprzód nie było, co do członków wybranych, gdy zająd wypadki, w skutek których wybrany utraci prawo obieralności (np. upadłość, oddanie pod kuratelę itp.), co do członków mianowanych, gdy zostaną odwołani. Minister skarbu może na wniosek przewodniczącego komisji także wybranych członków komisji usunąć, jeżeli nie czynią zadość powinności swojej zasiadania na posiedzeniach komisji (§. 249, ustęp ostatni).

3. Na miejsce wybranych członków i zastępców zarządzają się z takich powodów nowe wybory tylko wtedy, gdy ilość pozostałych w urzędzie członków i zastępców razem wzięta nie wynosi już ustanowionej ilości członków lub gdy ustawowy stosunek między ilością wybranych i mianowanych członków nie może już być przywrócony.

Co do zastąpienia członków lub zastępców, którzy wystąpili przedwcześnie, lub, jeśli byli mianowani, zostali odwołani, uczynić należy niezwłocznie wnioszek.

4. Wybory uzupełniające, jakoteż mianowania w celu zastąpienia funkcjonaryszów, którzy przedwcześnie wystąpili, lub będąc mianowanymi, zostali odwołani, uprawniają do urzędowania na pozostałą część okresu funkcyj.

Do wyborów uzupełniających i ponownych nie uклада się nowych list wyborczych, lecz używa się tych, które do ostatnich wyborów były wygotowane.

5. Członkowie i zastępcy wybrani zatrzymują swój mandat, chociażby w okresie ich urzędowania ciała reprezentacyjne do wybierania uprawnione nie istniały już w tym składzie, w jakim istniały w czasie wyborów.

6. Jeżeli ciała reprezentacyjne do wybierania uprawnione, nie są zgromadzone w chwili, gdy mandat członka lub zastępcy stanie się nieważnym, lub, jeżeli nowy wybór następuje dopiero po upływie okresu urzędowania członka lub zastępcy, w takim razie aż do urzędowania się nowej komisji a względnie aż do wstąpienia członka nowo wybranego, dawna komisja a względnie dawny członek lub jego zastępca pozostaje w urzędowaniu (§. 190).

Artykuł 48.

Porządek czynności komisji szacunkowych.

(§§. 191 aż do 198.)

1. Nowo wstępujący członkowie komisji podatku zarobkowego i ich zastępcy, jeżeli nie są urzędnikami rządowymi czynnymi, winni najpóźniej na pierwszym posiedzeniu, w którym biorą udział, zamiast składania przysięgi, ślubować w myśl §. 196go podaniem ręki przewodniczącemu lub jego zastępcy, że postępować będą bez względu na osoby według najlepszego przekonania i sumienia a nadto zachowywać w ścisłej tajemnicy tak rozprawy komisji jak i stosunki podatników, o których się na rozprawach dowiedzą. W razie ponownego wyboru lub ponownego mianowania nie trzeba powtarzać tego ślubowania.

Jeżeli przewodniczący lub jego zastępca nie są czynnymi urzędnikami rządowymi, winni także samo ślubowanie złożyć w ręce starosty albo, jeżeli siedziba komisji nie leży w okręgu urzędowym starostwa, w ręce przewodniczącego Władzy politycznej krajowej lub zastępczo dyrektora skarbowego (krajowego) albo urzędnika do tej funkcji wydelegowanego.

2. Przewodniczący ma zwoływać komisję, przygotowywać jej prace, kierować niemi i wykonywać uchwały.

Gdy przewodniczącego zajdzie przeszkoda, obejmuje prezydencję mianowany zastępca. Przewodniczący mocen jest poruczyć temu ostatniemu zastępstwo w załatwianiu poszczególnych czynności lub pewnych gałęzi czynności.

Zastępcy spełniającemu zastępstwo, służą wszelkie prawa przewodniczącego i ciążą na nim jego obowiązki.

3. Przewodniczący może poruczać członkom komisji, którzy złożyli ślubowanie (l. 1) i to jeszcze przed zebraniem się komisji, sprawdzanie a względnie badanie ważnych dla rozkładu podatku stosunków podatników, jakoteż rokowania z nimi.

4. Jeżeli w ciągu peryodu wyborczego jeden z członków komisji wystąpi lub stale nie będzie mógł brać udziału w jej czynnościach, przewodniczący winien powołać zastępcę.

Także na miejsce członków, których tylko czasowa zajdzie przeszkoda, mogą być zastępcy powoływani, jeżeli zdaniem przewodniczącego jest to potrzebne lub pożądanego do porządnego załatwiania czynności.

Postanowienia te stosują się także do członków mianowanych i ich zastępców.

5. Na miejsce członka wybranego powoływać należy zawsze tylko wybranego zastępcę, na miejsce członka mianowanego, tylko mianowanego zastępcę

Natomiast nie jest rzeczą bezwarunkowo potrzebną, żeby na poszczególne posiedzenie lub przy tworzeniu jakichś podkomisji zachodził oznaczony w ustawie stosunek między ilością członków i zastępców mianowanych i wybranych.

6. Dla przygotowania i ułatwienia czynności okaże się często odpowiedniemi tworzenie oddziałów (podkomisji) z całej komisji. Uchwały tych podkomisji mają jednak być zatwierdzane przez całą komisję. Powód do ustanowienia takich podkomisji nastęrczy się między innymi zwłaszcza w tych przypadkach, w których w myśl artykułu 49, l. 6. przygotowane są referaty co do poszczególnych grup podatników.

Tworzenie podkomisji i wydzielanie im czynności należy do przewodniczącego. Zatrzymuje on kierownictwo naczelne czynnościami także w podkomisjach, jest odpowiedzialny za ich prawidłowe załatwianie i może każdego czasu objąć sam przewodnictwo w poszczególnych podkomisjach.

7. Komisja jakoteż podkomisje załatwiają sprawy na posiedzeniach, które zwoływać należy gdy to jest potrzebne, jednakże z jak największą względnością dla członków nie mogących przybyć z ważnych powodów.

Na każde posiedzenie komisji winien przewodniczący zaprosić wszystkich jej członków a względnie członków podkomisji, na miejsce zaś członków nie mogących przybyć, ich zastępców. Powołani zastępcy zastępują członków w każdym względzie.

W zaproszeniach na posiedzenia, które o ile to jest potrzebne, rozsyłać należy za potwierdzeniami odbioru lub przez pocztę listami poleconymi, wyrazić należy w krótkości przedmiot sprawy, która na zwołanem posiedzeniu ma być załatwiona (np. rozkład podatku osobisto-dochodowego, wydanie opinii co do rekursów itp.).

8. W jakich warunkach komisye mają moc uchwalania i w jaki sposób głosowanie ma się odbywać, zarządzenia w tym względzie zawierają §§. 192 i 193.

Przepis podany w §. 193, ustęp 2, według którego przy głosowaniu nad wysokością kwoty, jeżeli niema bezwzględnej większości głosów, należy głosy za kwotą dla podatnika najniekorzystniejszą doliczać do głosów za najbliższą kwotą dla niego mniej niekorzystną dopóty, aż się okaże większość, jest najkorzystniejszym dla podatnika rozwiązaniem takiego przypadku, jak się to okazuje z następującego przykładu:

W komisji złożonej z sześciu członków są następujące zdania co do wysokości dochodu pewnego podatnika: A. szacuje dochód na 625 zł., B. na 650 zł., C. na 675 zł., D. na 700 zł., E. na 750 zł., nakoniec F. na 800 zł.

Stosownie do wzmiankowanego paragrafu oszacowany zostanie uchwałą komisji na 675 zł.

9. Podczas rozprawy nad opodatkowaniem członka komisji, jego małżonki lub jego krewnych i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej albo aż do trzeciego stopnia bocznych linii, albo nad opodatkowaniem służbodawcy członka komisji, tudzież jeżeli decyzja ma przynieść członkowi znaczną korzyść lub stratę, członek interesowany winien oddalić się przed obradami i wydaniem uchwały.

W szczególności jawni lub cisi spółnicy, opiekun, kurator, doradca prawny itp. podatnika uważać się mają dla stronności za wyłączonych od udziału w obradzie i uchwalaniu.

Przewodniczący winien w podobnym przypadku zdać przewodnictwo na swego zastępcę lub na jednego z członków obecnych.

Dla zapobieżenia późniejszym zarzutom byłoby pożądanem zapisywanie w protokole rozpraw (l. 12), że postanowienie powyższe zostało zachowane.

10. Gdyby na posiedzenie nie przybyła taka ilość członków jaka jest potrzebna do wydania uchwały, zaprosić należy wszystkich członków na następne posiedzenie piśmiennie z tem nadmienieniem, że komisya będzie miała prawo uchwalania także bez względu na ilość obecnych.

Członkowie komisji i ich zastępcy, którzy ponownie, pomimo poprzedniego napomnienia uchylają się bez powodu dostatecznie usprawiedliwiającego od posiedzeń komisji, mogą być karani grzywnami w kwocie aż do 25 zł. (§. 249, ustęp 2).

Kary te można nakładać ponownie i dopóty aż ów członek zacznie czynić zadosyć swojej powinności lub zostanie od niej zwolniony (§. 249, ustęp 3).

Postanowienia szczegółowe co do postępowania w tym względzie, zawiera artykuł 7, l. 3 Przepisu wykonawczego do rozdziału V.

11. Minister skarbu wyznaczać będzie komisjom szacunkowym stosowny termin do ukończenia prac. Jeżeli komisya nie skończy swoich prac w tym terminie, atrybucye jej mogą być poruczone właściwej Władzy podatkowej.

Władza podatkowa ma w przypadkach takich jeszcze przed upływem terminu zdać sprawę Władzy skarbowej krajowej, czy należałoby postąpić w myśl tego ustawowego postanowienia, czyli też przedłużyć komisji termin.

12. Komisye winny według §. 195 spisywać protokoły swoich decyzji i rozpraw, takowe zaś mają być podpisywane przez każdorazowego przewodniczącego i dwóch członków lub zastępców na rozprawie obecnych.

13. Wygotowania uchwał i decyzji komisji podpisywać ma przewodniczący, do czego może używać pieczętki.

14. Przewodniczący i członkowie komisji, jakoteż ich zastępcy nie będący czynnymi urzędnikami rządowymi, mają prawo żądania zwrotu kosztów podróży. Wymiar tych kosztów i postępowanie przy ich asygnowaniu urząda się osobnym przepisem.

Do urzędników rządowych czynnych stosowane będą powszechne przepisy o dyetach dla nich obowiązujące.

Artykuł 49.

Obowiązki i prawa przewodniczącego komisji szacunkowej.

(§§. 191, 209, 210, 211.)

1. Przewodniczący komisji jest zarazem stróżem interesu państwa, którego on głównie ma przestrzegać.

On jest za właściwe stosowanie ustawy odpowiedzialny.

2. Przewodniczący odpowiedzialny jest szczególnie za to, żeby wszyscy w okręgu szacunkowym podatki osobisto-dochodowemu podlegający

byli pociągnięci do opłacania podatku zarobkowego powszechnego i żeby w skutek powierzchownego sądszenia nie nastąpił rozkład na niedostatecznych podstawach opodatkowania.

Zarazem wystrzegać się należy drobiazgowego rozstrząsania punktów małego znaczenia i wszelkiego obarczania podatników, o ile nie wymaga tego osiągnięcie celu.

3. Przewodniczący winien — a to jeszcze przed rozpoczęciem się rozpraw komisji — przejrzeć odnośnie akta Władzy podatkowej a w szczególności zeznania osobisto-podatkowe; przytem sprawdzić, mianowicie czy dochód członków gospodarstwa domowego, który ma być doliczany do dochodu (prw- artykuł 3), jest w zeznaniu należycie uwzględniony i czy ich dochód, według okoliczności samoisntnie opodatkować się mający, jest osobno poddany opodatkowaniu

W razie wątpliwości co do rzetelności lub zupełności zeznania, winien wezwać lub kazać wezwać podatnika (l. 6, ustęp 2) z oznajmieniem powodów, żeby rzecz wyjaśnił ustnie lub piśmiennie według własnego wyboru. Ma także prawo wzywać podatników z zagrożeniem karami porządkowymi, żeby podali, uzupełnili lub ponowili swoje zeznania. Ma się rozumieć, że przytem wystrzegać się należy ponawiania czynności urzędowych, które już Władza podatkowa przeprowadziła (artykuł 44).

4. Ma prawo i jest obowiązany zasięgać u informatorów i biegłych potrzebnych wiadomości o stosunkach dochodu podatników i ma prawo wzywać podatników do osobistego stawienia się w dniu oznaczonym i rozprawiać z nimi o faktach i stosunkach ważnych pod względem rozkładu podatku.

Służy mu także prawo przybierania do obrad komisji biegłych i informatorów, którzy jednak nie biorą udziału w wydaniu uchwały.

5. Gdy podatnicy sami proszą o osobiste rokowanie celem wyjaśnienia swoich stosunków, przewodniczący może odmówić im tego tylko z ważnych powodów.

6. Przewodniczący może w tych obowiązkach używać do pomocy innych członków komisji, może poruczać im referaty co do opodatkowania pewnych podatników lub grup podatników: przytem, jakoteż przy wyborze członków komisji, którym stosownie do artykułu 48, l. 6 ma być poruczone przygotowanie rozkładu, winien mieć na względzie, żeby do tego zadania powołany został członek komisji do-
brze obeznany ze stosunkami dochodowymi doty-

czących podatników, ile możliwości z tej samej grupy która ma być opodatkowana.

Czynnikami jednak najosobliwiej powołanymi do wspierania przewodniczącego w czynnościach powyższych są: referent, którego Minister skarbu przyda komisji, tudzież Władza podatkowa w siedzibie komisji szacunkowej, mianowicie pod względem uwiadomiania imieniem przewodniczącego podatników w myśl powyższej l. 3 o wątpliwościach, jakieby powstały co do dokładności ich zeznań.

7. Polecenia dane Władzom podatkowym w artykule 44, l. 5 aż do 7, tudzież 9, stosują się odpowiednio także do czynności urzędowych przewodniczącego.

8. Przewodniczący może nadto według swego uznania żądać pomocy Władz politycznych i skarbowych pierwszej instancyi, jakoteż Władz samorządnych a w szczególności zwierzchności gminnych (przełożonych obszarów dworskich), które obowiązane są uczynić zadosyć jego wezwaniom w tym względzie. Niemniej ma przewodniczący prawo żądać od wszelkich innych Władz i zakładów publicznych, jakoteż od sądów wyjaśnień potrzebnych do spełnienia swego zadania (§§. 270, 271). Ma przeto prawo prosić te instytucje o urzędowe wyjaśnienie stosunków rzeczowych i prawnych, których stwierdzenie okazuje się potrzebnem do rozkładu podatku osobisto-dochodowego, np. co do zapłaconych poborów pośrednich, co do wartości asekuracyjnej budynków przemysłowych, co do otwarcia spadków itp.

9. W szczególności przewodniczący może przeglądać lub kazać przeglądać wszelkie dotyczące się stosunków przemysłowych podatników książki, akta, dokumenta, rejestry itp. władz i zakładów rządowych, krajowych, powiatowych i gminnych a w szczególności akta sądu handlowego, księgi gruntowe, akta testamentowe, spadkowe, opiekuńcze, wszelkie akta dotyczące się podatków rządowych, krajowych i gminnych itp.

Wszystkie Władze rządowe, krajowe, powiatowe i gminne mają dozwalać przeglądania dotyczących książek, aktów, dokumentów itp., o ile nie sprzeciwiają się temu szczególne postanowienia ustawowe lub względy służbowe, które Władza odmawiająca winna oznajmić.

W razie nieuzasadnionego odmówienia przewodniczący zdać ma sprawę Władzy skarbowej krajowej.

Na mocy szczególnego postanowienia wyłączone jest żądanie pomocy następujących instytucji do celów opodatkowania:

pocztowej kasy oszczędności, inspektorów przemysłowych, inspektora żeglugi na wodach śródkrajowych, zakładów ubezpieczenia robotników na wypadek nieszczęsnej przygody i choroby.

10. Przewodniczący może w razie potrzeby zwiedzać lub kazać zwiedzić urządzenia przemysłowe, zakłady przemysłu i zapasy w godzinach pracy;

11. przeglądać lub kazać przejrzeć książki przemysłowe, gdy podatnik proponuje ich przejrzenie.

O postępowaniu przy tych czynnościach urzędowych mówi się w rozdziale VI ustawy; w rozdziale zaś V podane są postanowienia co do wytoczenia postępowania karnego w takim razie, gdyby nie dozwolono zwiedzenia zakładów przemysłowych itd.

Do wyjawiania tajemnic przemysłowych podatnik nie jest w żadnym razie obowiązany, co należy mieć na względzie zwłaszcza przy zwiedzaniu zakładów przemysłowych.

12. Przewodniczący poszczególnych komisji winni wspierać się wzajemnie udzielaniem sobie wiadomości, jakie ich dojdą o stosunkach przemysłowych podatników innego okręgu rozkładu i przez wspólność działania przyczyniać się ile możności do tego, żeby podatek rozłożony był w sposób właściwy, mianowicie zaś do tego, żeby wszyscy podatnicy pociągnięci byli do podatku.

Obowiązani są więc w szczególności o wszelkich, jakie do ich wiadomości urzędowej dojdą zapisach i spadkach, nabyciu pretensyi, prawach pobierania renty itp., donosić najkrótszą drogą właściwej komisji szacunkowej a względnie Władzy podatkowej.

Artykuł 50.

Prawa komisji szacunkowej.

(§§. 209 aż do 211.)

1. Komisji szacunkowej służą w obec podatników, trzecich osób i Władz te same prawa co przewodniczącemu.

2. Komisya szacunkowa ma nadto prawo zarządzania, żeby świadkowie co do pewnych faktów a biegli co do pewnych pytań przesłuchiwani byli pod przysięgą — lecz nie w inny sposób — przez sąd powiatowy miejsca zamieszkania osoby przesłuchanej się mającej.

W przypadku tym należy sformułować pytania, które świadkom lub biegłym mają być zadane i po-

ślać je właściwemu sądowi z prośbą o przesłuchanie rzeczonych osób.

Przysięgę odebrać należy w takim przypadku przed złożeniem zeznania lub opinii.

Pytania powinny być tak sformułowane, żeby odpowiedź na nie musiała w każdym razie wyjaśnić istotę rzeczy o którą chodzi.

Świadków i biegłych przesłuchiwać należy pod przysięgą tylko w przypadkach szczególnie ważnych i trudnych i w ogóle unikać należy wymagania przysięgi, gdy to nie jest bezwarunkowo konieczne, jakoteż niepotrzebne udawania się w tym względzie do sądów.

3. Nadto komisya ma prawo żądania, żeby podatnik ustnie lub piśmiennie odpowiedział na pewne pytania, do czego jednak potrzebna jest formalna uchwała komisji, której powody mają być zapisane w protokole. W związku z §. 206 okazuje się, że przez pytania w §. 210 wzmiankowane, rozumieć należy pytania przechodzące zakres uzupełnienia i sprostowanie zeznania (prw. artykuł 32 i 44); tu należą naprzykład pytania, jakimi funduszami podatnik pokrył jakiś oznaczony wydatek komisji wiadomy, jak użył odziedziczonego spadku itp.

Przy zadawaniu takich pytań zwrócić należy uwagę podatnika na odpowiedzialność łączącą się z jego odpowiedziami (§. 239).

4. Zapytywać można podatników i przesłuchiwać informatorów lub biegłych na posiedzeniu przed zgromadzoną komisją lub podkomisją, przesłuchiwane osoby nie powinny jednak być obecne podczas narady i uchwalania.

Komisya może także poruczyć przesłuchanie i wszelkie inne dochodzenia albo przewodniczącemu, albo poszczególnym członkom, których on do tego wyznaczy, albo wreszcie Władzy podatkowej.

Gdy osoby nieobecne mają być przesłuchane, ponieważ oświadczenie piśmienne nie byłoby dostateczne, prosić należy o ich przesłuchanie właściwą Władzę podatkową lub przewodniczącego komisji szacunkowej ich miejsca zamieszkania.

5. Informatorowie, świadkowie lub biegli mogą odmówić zeznań tylko z powodów w §. 269 przywiezionych. Szczegółowe postanowienia w tym względzie podaje przepis wykonawczy do rozdziału VI.

6. Osoby, które zostają lub zostawały w służbie u podatnika, nie mogą być bez jego zezwolenia przesłuchiwane jako informatorowie lub biegli (§. 269).

7. Informatorów i biegłych, którzy na wydane do nich wezwanie nie stawiają się i nieobecności swojej nie usprawiedliwiają lub bez ustawowego powodu odmówią zeznań — o ile nie można zrzec się ich przesłuchania — należy wezwać z zagrożeniem karą porządkową aż do 100 zł., żeby zeznania swoje złożyli w pewnym terminie, zwyczajnie ośmiodniowym.

Po bezskutecznym upływie terminu wymierzyć należy karę porządkową i uwiadomić o tem Władzę podatkową, izby przypisała i ściągnęła kwotę kary.

Zagrożenie i wymierzenie kar porządkowych może być ponowione.

8. Podatnikowi można na żądanie pozwolić, żeby był obecny przesłuchaniu i żeby zadawał pytania świadkom i biegłym. Komisya jednak ma prawo odrzucić taką prośbę z ważnych powodów (np. na życzenie świadków lub biegłych) lub przesłuchiwać dalej rzeczne osoby w nieobecności podatnika.

Oddział IV.

Oszacowanie i przypis podatku osobistodochodowego.

Artykuł 51.

Postępowanie formalne. — Regestr szacunkowy.

(§§. 212 i 215.)

1. Oprócz protokołu rozpraw, komisya utrzymywać ma regestr szacunkowy według dołączonego wzoru *H*.

2. Regestr szacunkowy przygotować ma Władza podatkowa na podstawie leżących u niej formularzy według wzoru *F*, przez wypełnienie rubryki poziomej w przedziałce 10 aż do 30 i wpisanie w przedziałce 31 tych stóp podatkowych, które proponuje. Wypełniając przedziałki 10 aż do 29, kwoty centów aż do 50 c. włącznie należy opuszczać, przenoszące zaś 50 c. zaokrąglać na jeden złoty.

3. Regestr szacunkowy sporządzić należy w porządku przepisany w artykule 42, l. 7.

Komisya skutecznie ma oszacowanie zawsze w tym samym porządku.

4. Co do tych podatników, których można oszacować niezwłocznie na podstawie istniejących materiałów, lub co do których potrzebne są jeszcze

dochodzenia, protokół rozpraw zawierać ma tylko krótką notatkę o tem; uchwały tyczące się uzupełnienia postępowania w myśl artykułu 50, l. 3, zanotować należy w protokole rozpraw.

Naprzykład: Protokół z
Przedmiot: Szacowanie pozycyi 1—9 rejestru szacunkowego. Co do pozycyi 10 uchwalono wezwać podatnika, żeby wyjaśnił pominięcie w zeznaniu legatu po N. N., który w roku poprzednim odziedziczył. — Szacowanie pozycyi 11—20 itd.

Gdyby potrzebne były uzasadnienia oszacowań różniących się od zeznania, takowe zapisywać należy w rubryce uwag rejestru szacunkowego.

5. Komisya wydawać ma zwyczajnie osobne uchwały co do każdego w szczególności podatnika, lecz na wniosek Władzy podatkowej i jeżeli referent nie ma nic przeciw temu, może co do podatników, których cały dochód nie przenosi 4000 zł., ustanowić jedną uchwałą dochód i stopy podatkowe więcej podatników w myśl wniosków Władzy podatkowej.

W przypadkach sumarycznego szacowania, jakoteż, gdy się przyjmuje stopę podatkową proponowaną przez Władzę podatkową, wstawić tylko należy w przedziałce 32 uwagę „podług wniosku“; uwagę tę można wycisnąć pieczętką.

6. Oszacowaniu sumarycznemu poddawać można naraz najwięcej dziesięciu podatników; komisya jakoteż Władza podatkowa winny ciągle mieć na uwadze, że to skrócone postępowanie nie uwalnia bynajmniej komisji od obowiązku utworzenia sobie sądu o stosunkach dochodowych każdego podatnika, że owszem te przypadki wymiaru badać ma nie mniej starannie jak inne.

Przeto tak przewodniczącemu jak i każdemu członkowi komisji służy prawo, także w obec wniosków o sumaryczne szacowanie, podawania co do każdego z osobna przypadku wniosków odmiennych od wniosku Władzy podatkowej lub otwierania dyskusji w jakikolwiek inny sposób. Jeżeli uchwała nie jest zgodna z wnioskiem Władzy podatkowej, zapisać ją należy w głównym oddziale rubryki poziomej właściwej przedziałki, jakoteż w przedziałce 32. Gdyby uchwalono uzupełnienie, należy tymczasowo zaniechać wypełnienia punktów, które pozostały wątpliwymi, uchwałę zaś należy w krótkości zanotować w kolumnie uwag.

7. Jeżeli są ustanowione podkomisye (artykuł 48, l. 6), takowe winny regestr szacunkowy, przez Władzę podatkową przełożony, przygotować na użytek komisji szacunkowej w sposób pod l. 4 aż do 6 oznaczony.

W razie odstąpienia od wniosków podkomisyi, ođnośne pozycye sprostować należy w tym przypadku czerwonym atramentem itp.

Artykuł 52.

Zadanie oszacowania w ogólności.

(§§. 210, 211, 213.)

1. Na podstawie aktów przez Władzę podatkową nadesłanych i przez przewodniczącego, albo przez członków komisyi, którym on to poleci, opracowanych, przysiępuje komisya do oszacowania, to jest do ustanowienia stopnia dochodu każdego podatnika i odpowiedniej stopy podatkowej.

2. Oszacowanie zawiera sąd komisyi o wysokości dochodu podatnikowi służącego.

Zadaniem komisyi jest, żeby we wszystkich przypadkach oszacowanie zbliżało się jak najbardziej do rzeczywistego dochodu. Komisya usiłować powinna, żeby kwota jej szacunku odpowiadała tej, która byłaby wypadła, gdyby podatnik na podstawie swoich rzeczywistych stosunków ekonomicznych obliczał należycie swój dochód w myśl przepisów ustawowych. Prawidło to odnosi się do wszystkich źródeł dochodu bez wyjątku.

Artykuł 53.

Używanie zeznań za materiał pomocniczy do szacowania.

1. W tych przypadkach, w których zeznania są podane, uważać je należy za najważniejszy środek pomocniczy do oszacowania i najprzód poddać je należy postępowaniu w ustawie określönemu a poniżej szczegółowo objaśnionemu; komisya winna przedewszystkiem wyrobić sobie sąd, czy zeznania zgadzają się ze stosunkami rzeczywistymi zbadanymi i w ogóle komisyi znanymi (artykuł 54 i n.) i czy bez dalszych zachodów mogą czy nie mogą być wzięte za podstawę oszacowania.

2. Jeżeli co do rzetelności lub zupełności zeznania, albo co do sposobu obliczenia, lub co do wysokości zeznanego dochodu powstanie wątpliwość, komisya obowiązana jest wezwać podatnika z podaniem powodów — jeżeli przewodniczący już wcześniej tego nie uczynił — żeby rzecz według własnej woli, ustnie lub piśmiennie wyjaśnił; w przypadku tym wyznaczyć mu należy dzień, w którym może stanąć przed komisją (Władzą podatkową).

Bez uwiadomienia o tem podatnika bądź przez komisję, bądź przedtem przez jej przewodniczącego

lub Władzę podatkową (artykuł 44), oszacowanie różniące się od zeznania może nastąpić tylko w tym razie, gdy oświadczenia strony są całkiem jasne i ze stanem rzeczy zupełnie zgodne i idzie tylko o odmienne prawne ocenienie poszczególnych pozycji dochodu lub wydatków.

3. Oznajmiając wątpliwości podatnikowi, jako też w ustnych rokowaniach z nim nie należy obrażać podatnika nieuzasadnionem podejrzewaniem jego dobrej wiary przy sporządzaniu zeznania złożonego z zapewnieniem, że czyni to „wedle wiedzy i sumienia“; nadto wszelkie zachodzące wątpliwości poruszyć należy ile możności jednocześnie, już dlatego, żeby podatnikom nie uprzykrzać się, o ile się bez tego obejdzie, już też dlatego, żeby komisya nie popadła w niebezpieczeństwo szacowania na podstawie okoliczności, których podatnik nie miał sposobności wyjaśnić.

4. Stosowanie innych środków do wyjaśnienia, w artykule 50 przewidzianych, jest komisyi w każdym czasie dozwolone (także w przypadkach sumarycznego szacowania, omawianego w artykule 51, l. 5 i 6), pod tym jednak względem ustawa nie wkłada na komisję żadnego obowiązku.

5. Jeżeli podatnik zaniedba uczynić zadość wezwaniu do stawienia się przed komisją, albo, jeżeli odmówi odpowiedzi na zadane mu pytania, komisya może bez dalszych zachodów skutecznie opodatkowanie i ma się rozumieć nawet odmiennym od zeznania sposobem.

6. Jeżeli zaś podatnik stawia się przed komisją, albo da wyjaśnienia, albo odpowie na zadane pytania, albo prosi o przesłuchanie pewnych osób na potwierdzenie jego oświadczeń, komisya winna utworzyć sobie sąd o dostateczności jego wyjaśnień, jakoteż o potrzebie przesłuchania wskazanych osób, i według swego uznania przystąpić do opodatkowania, lub czynić jeszcze dalsze dochodzenia.

Jeżeli podatnik proponował przejrzenie ksiąg handlowych, należy je przejrzeć, o ile jego zeznań, które tym środkiem dowodowym mają być potwierdzone, nie uważa komisya za wiarogodne nawet bez przeglądania ksiąg.

Co do postępowania przy przeglądaniu ksiąg i co do oceniania wyniku ich przejrzania, obacz rozdział VI, §. 272 i n.

7. Podatnik ma nadto prawo proponować biegłych do pewnych pytań, dla niego istotnie ważnych i uczynić wniosek, żeby ich przesłuchano pod przysięgą, o czem decydować ma komisya, lub, jeżeli nie jest zgromadzona, przewodniczący. Odebranie przysięgi zarządzić należy w sposób przepisany w artykule 50, l. 2.

8. Komisya winna pod tym względem z całą sumiennością mieć na uwadze, że nie można uszczuplać podatnikom tego ważnego środka dowodowego, który obiecuje im ustawa, lecz zarazem winna w ogóle wystrzegać się dopuszczania przysięgi bez bezwarunkowej potrzeby i zapobiegać niebezpieczeństwu przewlekania rozpraw i nadmiernemu obciążaniu sądów pod tym względem; w szczególności odróżniać należy żądanie, żeby przesłuchano biegłych, których podatek wymienia, od żądania, żeby ich przesłuchano pod przysięgą; pierwsze można odrzucać tylko z ważnych powodów. drugie należy uwzględniać tylko z konieczności. Więcej niż dwóch biegłych przez stronę wymienionych, dopuszczać należy tylko w wyjątkowych przypadkach.

Uchwały, któremi odmawia się przesłuchania biegłych, przez podatnika wymienionych, lub odebrania od nich przysięgi i te, któremi zarządza się odebranie od nich przysięgi, zapisać należy w protokole z uzasadnieniem.

9. Jeżeli komisya domyśla się, że pewien podatek, który nie złożył zeznania, ma więcej niż 1000 zł. dochodu, powinna zażądać od niego zeznania (artykuł 30, l. 2).

Artykuł 54.

Postanowienia ogólne co do użytkowania przy szacowaniu wszelkich innych materiałów pomocniczych a w szczególności oznak zewnętrznych.

(§. 214.)

1. Jeżeli komisya mniema, że kontrybuent podał za niską sumę dochodu i ani rokowania nad zeznaniem, w myśl artykułu poprzedzającego odbyte, ani badanie obliczenia dochodu z przychodów i wydatków nie doprowadziły zdaniem komisji do zadowalniającego wyniku, komisya ma próbować, czy środki pomocnicze, jakimi w ogóle rozporządza — akta i wykazy, szczegóły co do odsetek od długów zaczerpnięte z zeznań innych podatników, zeznania świadków lub biegłych itp. — nie pozwolą oznaczyć dokładnie cyfrowo wysokości dochodu.

Jeżeli zdaniem komisji jest to niemożliwe, pozostaje jej tylko utworzyć sobie sąd o wielkości dochodu, mianowicie z oznak zewnętrznych, przy czem uwzględniać powinna przede wszystkim ogólne położenie ekonomiczne podatnika, wysokość jego wydatków i stosunek wzajemnych pojedynczych źródeł dochodu.

2. Z zachowaniem jak największej ostrożności przeciw zeznaniom nierzetelnym lub niepełnym winna komisya bądź co bądź mieć na uwadze, że podatnicy, którzy w swoich zeznaniach lub w rokowaniach, dotyczących się onychże, podali dochód swój zgodnie z prawdą, czuliby się pokrzywdzonymi w swoich prawach, gdyby nie uznawano ich zeznania lub wszelkich innych oświadczeń i że przypadki tego rodzaju mogłyby wywierać szkodliwy wpływ na miłość prawdy nie tylko jednego podatnika.

3. W tych przypadkach, w których niema zeznań, komisya ograniczyć się musi przy szacowaniu wyłącznie do podstaw pod l. 1 oznaczonych.

Jeżeli w takich razach chodzi o podatników, którzy, aczkolwiek obowiązani do podawania zeznań, nie uczynili zadość wydanym do nich wezwaniom (§. 205), winna komisya baczyć na to, żeby tacy podatnicy łagodnem oszacowaniem, nie odpowiedniem stosunkom rzeczywistym, nie byli uwzględnieni bardziej jak wtedy, gdyby byli dopełnili swoich obowiązków ustawowych.

4. Do wyrobienia sobie sądu niezawisłe od zeznania, tudzież w takich razach, gdy zeznania niema, użyć może komisya dwóch sposobów; najprzód oceniać ma źródła dochodu według ich oznak zewnętrznych i próbować na tej drodze ocenić wysokość czerpanego z nich dochodu, a powtóre uwzględniać ma także wydatki.

5. We wszystkich tych przypadkach winna komisya przekonać się stanowczo o istnieniu, rodzaju i wydajności źródeł dochodu a zarazem o wysokości wydatków podatnika.

6. Może ona używać do tego celu wszelkich upoważnień jakie jej służą.

Jednakże dochodzenia co do stosunków wydatkowych podatnika ograniczyć należy do najważniejszych przypadków i w żadnym razie nie wolno rozciągać ich na drobiazgowie podglądanie prywatnych i familijnych stosunków.

Ustawa nie przepisuje, żeby okoliczności przez komisję przyjęte za istniejące były udowodnione aktami i z natury rzeczy komisya często nie zdołałaby tego osiągnąć środkami, jakimi na mocy ustawy rozporządza.

7. Przeto wysokość dochodu podlegającego opodatkowaniu, ustanowić ma komisya na podstawie swego przekonania z swobodnem ocenieniem stosunków bądź zbadanych, bądź śladinąd znanych.

O ile komisya nie może co do całego stwierdzonego dochodu wydać decyzji, które ze źródeł pod *A* aż do *E* (przedziałka 10—14 podanych) dochód ten miosą, wpisać należy pozostałą część w przedziale 15 („wszelki inny dochód“). W przypadku jednak takim należy nadmienić w kolumnie uwag, czy i jaka część kwoty wpisanej w przedziale 15 przypada na źródła dochodu w artykule 28 wyliczone.

8. Z rozmaitych źródeł dochodu można szacować według okoliczności zewnętrznych głównie posiadłość gruntową i budynkową, następnie przemysł przedsiębiorstw zarobkowych, nakoniec w pewnych okolicznościach dochód z pensji i emerytur, podczas gdy do oszacowania dochodu z rent i z majątku w kapitałach, o ile niema tu wierzytelności hipotecznych, bardzo często nie nastęrczają się żadne oznaki zewnętrzne, przeto w przypadkach takich trzeba brać na uwagę głównie wydatki.

Artykuł 55.

W szczególności co do posiadłości gruntowej i budynkowej.

1. 1. Postanowienia, dotyczące się obliczania dochodu z posiadłości gruntowej, na której posiadacz sam gospodaruje i sposobu zeznawania tego dochodu podane są w §§. 159 aż do 162, tudzież 163 i w artykule 13 niniejszego przepisu wykonawczego.

Również i komisya winna mieć na względzie tak te postanowienia jak i przepisy powyższych artykułów 52—54 a to także w tych przypadkach, w których niema zeznań; wolno jej więc między innymi tak samo jak podatnikowi oceniać dochód z cukrowni, gorzelnii, browarów, młynów i innych gałęzi fabrykacji rolnej w związku z dochodem z rolnictwa lub też oddzielnie; przytem ma się rozumieć, winna dokładać starania, żeby przez to postępowanie nie przeceniła prawdziwej wysokości dochodu lub nie oszacowała go za nisko.

2. W spełnieniu ciężącego na niej obowiązku, dojdzie komisya do utworzenia sobie samodzielnego sądu o wysokości czystego dochodu osiąganego z przedsiębiorstwa rolnego.

W tym celu, pominawszy rzadkie wyjątkowe przypadki, nie będzie potrzeba stwierdzać lub sprawdzać poszczególnie wszystkich istotnie osiągniętych dochodów gospodarskich i wydatków; w szczególności nie trzeba badać pozycjami płodów własnego gospodarstwa rolnego i leśnego spożytych we własnym gospodarstwie domowym podatnika, lecz obli-

czać je należy ryczałtowo według słusznej średniej miary.

Zwyczajnie dostatecznym będzie, gdy komisya oprze sąd swój na pewnych ogólnych podstawach. Podstaw takich dostarczy komisji już jej własna znajomość stosunków miejscowych, wyniku zbiorów, cen płodów rolnych, a prócz tego wynik przesłuchania biegłych, które w razie potrzeby ma być zarządzone.

3. Czysta intrata katastralna, mianowicie także wtedy, gdy idzie o porównanie intrat z posiadłości gruntowej tego samego powiatu, jest ważnym czynnikiem do ocenienia intraty z gospodarstwa rolnego. Ale także i w innych przypadkach winna komisya szacunkowa przy ocenianiu dochodu z posiadłości gruntowej uwzględniać prócz innych rozstrzygających stosunków także czystą intratę katastralną.

W tej mierze należy jednak mieć na uwadze, że już ze względu na sposób obliczania czystej intraty katastralnej, rzeczywista czysta intrata jednoroczna a względnie średnia z trzech lat w bardzo wielu przypadkach nie będzie się z nią zgadzała, lecz będzie albo niższa albo wyższa.

Przedewszystkiem nadmienić wypada pod tym względem, że czysta intrata katastralna otrzymana została przez obliczenie miar średnich z piętnastoletniego okresu i tylko po części sprostowana została na zasadzie ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 121. Natomiast do podatku osobistodochodowego obliczać należy dochód na podstawie trzecholetniej, do pierwszego zaś rozkładu, dwuletniej średniej miary; przy każdym następnym wymierzaniu, z wyjątkiem pierwszego idzie więc o stwierdzenie tylko intraty z ostatniego roku, ponieważ dochody z dwóch pierwszych lat są już znane. Intrata ta, chociażby nawet wszystkie inne stosunki pozostały całkiem takimi samymi jak były przyjęte przy oszacowaniu katastralnym, musiałyby koniecznie różnić się od czystej intraty katastralnej, gdyby w ostatnim roku był urodzaj większy lub mniejszy od tego, na którym opiera się 15letnia średnia miara katastralna.

Nadto pamiętać należy, że czysta intrata katastralna obliczana była przed więcej niż 15 laty i że zmiany, jakie później zaszyły tak pod względem ilości jak i cen ziemiopłodów głównych i pobocznych uwzględnione są z natury rzeczy tylko o tyle, o ile to według §. 1 ustawy o rewizji katastru podatku gruntowego było możebne. Zresztą trwałe zmiany w intratności gruntów musiały wprawdzie być uwzględnione przy rewizji katastru podatku gruntowego, ale na przyszłość nie są przedmiotem ewidencji.

Przy tem wszystkiem czysta intrata katastralna obejmuje wyłącznie intratę z poszczególnych parcel gruntu, nie uwzględnia więc tego, że przez złączenie wielu parcel w jeden obszar dóbr może być osiągnięty częstokroć większy dochód niż przy gospodarowaniu na odosobnionych parcelach; nadto czysta intrata katastralna nie uwzględnia dochodu z gałęzi fabrykacji i przedsiębiorstw pobocznych z gruntem połączonych.

Czysta intrata katastralna polega nakoniec na przyjęciu pospolitego sposobu uprawy za zupełnem wynagrodzeniem wszystkich sił roboczych. O ile więc w poszczególnym przypadku stosunki rzeczywiste nie odpowiadają temu domniemaniu, o tyle też także dochód rzeczywisty różnić się pospolicie musi od czystej intraty katastralnej.

Ze względu na stosunki tutaj przedstawione, komisya szacunkowa oglądając się na czystą intratę katastralną, winna zawsze zadawać sobie pytania, czy takowa odpowiada rzeczywistemu dochodowi; o ile tak nie jest, winna dochód rzeczywisty ustawić podług stosunków, czy to w większej czy w mniejszej kwocie.

4. Pominąwszy to, można intratę z gruntów oceniać przez porównanie ze znanymi intratami z innych posiadłości.

5. Za właściwą podstawę do oszacowania mogą posłużyć mianowicie czynsze płacone rzeczywicie w tej samej okolicy lub w sąsiednich powiatach w decydujących latach gospodarczych.

Ażeby jednak zastosowanie takowych było trafne, nie można w żadnym razie pomijać różnic w wartości dzierżawy, zależących od rozmiarów gospodarstwa, położenia i związku należących do niego nieruchomości, jakości ziemi, sposobu gospodarowania itp.

Przy porównywaniu należy mieć wzgląd także na szczególne okoliczności, w skutek których normalna wysokość unowionej ceny czynszowej podniosła się lub zniżyła w jakimś pojedynczym przypadku.

Nadto uwzględnić należy, że, chociażby szczególne osobiste przymioty rolnika nie sprowadzały innego wyniku, dochód właściciela, który sam gospodaruje, bywa zwyczajnie większy niż dochód, który bez dalszego nakładu i trudu może mu nieść wypuszczenie w dzierżawę, gdyż oprócz o stosowne oprocentowanie kapitału obrotowego, musi on ubiegać się także o wynagrodzenie za swoją własną pracę i za współpracownictwo członków swojej rodziny.

Do zbadanej wartości dzierżawnej należy więc doliczyć dodatek odpowiedni tej domniemanej nad-

wyżce dochodu, przy której wymierzaniu uwzględnić trzeba osobiste stosunki, zdatność i energię każdego z osobna podatnika.

6. Niemniej cen kupna nieruchomości używać należy za podstawę oszacowania, przyczem oczywiście uwzględnić trzeba pospolicie nader niskie oprocentowanie kapitałów ulokowanych w posiadłościach rolniczych.

II. 1. Przy oznaczaniu wartości dochodu z budynków nie puszczonech w najem, można w ogóle wartość czynszową, oznaczoną do wymierzenia podatku czynszowego lub pięcioprocentowego podatku od intraty czynszowej, uwolnionej od podatku budynkowego, przyjąć za wartość użytkową budynku lub mieszkania, jednakże komisya szacunkowa nie powinna wiązać się wartością czynszową, oznaczoną do wymierzenia podatku budynkowego, a w szczególności wartością użytkową mieszkań połączonych z ogrodem itp., oznaczana być ma niezawisłe od wartości czynszowej, oznaczonej do celów podatku budynkowego.

Z wartości czynszowej stracić należy wydatki w artykule 18, l. 2, a) aż do f) wzmiankowane.

2. W myśl postanowień zawartych w artykule 19, l. 3, oznaczyć należy także wartość użytkową willi, zamków i innych budynków, od których podatek domowo-czynszowy lub podatek pięcioprocentowy nie jest przypisywany. W obu przypadkach wartość użytkową oznaczać należy w taki sposób, że naprzód uwzględnić się wydatki w artykule 18 wzmiankowane jako pozycje potrącalne i dalsze strącanie kosztów z tych wartości użytkowych nie ma już mieć miejsca.

3. Co do domów mieszkalnych włościańskich i tym podobnych budynków, które zwyczajnie nie niosą intraty czynszowej przez puszczenie w najem, i co do których porównywanie z podobnymi budynkami puszczoneymi w najem według stosunków miejscowych jest niemożliwe, można za wartość czynszową przyjąć odpowiednią stosunkom miejscowym krotność podatku klasowego.

4. Postanowienie pod l. 3 stosować należy odpowiednio także przy oznaczaniu wartości użytkowej nie puszczonej w najem części budynku w takim razie, jeżeli budynki tego rodzaju (włościańskie domy mieszkalne itp.) wyjątkowo lub tylko na krótki czas są puszczone w najem.

5. Gdy podatnik utrzymuje, że na budynek lub części budynku, który sam używa, wyłożył koszta, przewyższające wartość użytkową, należy starannie rozważyć, o ile koszta te w myśl §. 159 można jeszcze uważać za wyłożone na uzyskanie, zabezpieczenie i konserwację dochodów.

Artykuł 56.

Postanowienia szczególne co do dochodu z płac służbowych; — w szczególności duchownych.

(§. 202, ustęp 5, §. 206, ustęp 3, §. 158, ustęp 2.)

I. 1. Komisya winna w danym razie stwierdzać osobno kwotę płac służbowych w dochodzie zawartą.

Jeżeli dochód podatnika składa się wyłącznie z takich płac, w przedziale 29 umieścić należy oczywiście tę samą kwotę, co w przedziale 28. Jeżeli dozwolone będą potrącenia na odsetki od długów, premie asekuracyjne, z powodu większej ilości dzieci itp., takowe zmniejszą w takim razie także dochód z tych płac służbowych.

Ale jeżeli podatnik czerpie dochód jeszcze z innych źródeł, potrącenia odciągać należy od dochodu z płac służbowych tylko o tyle, o ile albo dotyczą się wyłącznie tego dochodu, na przykład taksy służbowe, potrącenia na emeryturę itp., albo przekraczają inny dochód; na przykład:

Pensya podatnika łącznie z należościami pobocznymi	1500 zł.
dochód z majątku w kapitałach . . .	150 „
	<hr/>
	1650 zł.

Żądane potrącenia:

opłata do funduszu emerytalnego	45 zł.
odsetki od długów	50 „

W przypadku tym dochód z płac służbowych wynosi 1500 zł. — 45 zł. = 1455 zł.

Gdyby zaś ta sama osoba żądała jeszcze nadto potrącenia premii asekuracyjnej za siebie i swoją żonę w kwocie 120 zł., w takim razie, ponieważ dochód z majątku w kapitałach nie wystarcza już na pokrycie całego tego wydatku, należałoby jeszcze dalsze 20 zł. odciągnąć od dochodu z płac służbowych, tak, że pozostałoby tylko 1435 zł. Suma ta wynosi znowu tyle co ogólny dochód podatkowi osobisto-dochodowemu podlegający: ponieważ 1650 — 215 = 1435.

II. Postanowienia szczególne zawiera nadto ustawa co do pewnych płac duchownych.

1. §. 202, ustęp 5, stanowi, że duchowni, pobierający uzupełnienie kongruy, mają podać dochody stuły i te zapisy mszalne, które w myśl §. 3 ustawy z dnia 19. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 47, bywają wliczane przy wymiarze uzupełnień kongruy, tylko w takiej kwocie, z jaką wstawione zostały

przy ostatniem wymierzeniu uzupełnienia kongruy przez Władze polityczne po zbadaniu i ewentualnem sprostowaniu. Inne dochody z zapisów mszalnych mają być podane według istotnego dochodu.

2. §. 206, ustęp 3, stanowi, że przy szacowaniu dochodów duchownych z płac służbowych, należy wyłącznie trzymać się opinii politycznej Władzy krajowej, wydanej w porozumieniu z przełożoną Władzą kościelną; wyłączone więc jest badanie za pośrednictwem informatorów. Ma się rozumieć, że i do Władz politycznych krajowych odnosić się trzeba tylko w tym razie, gdy to jest potrzebne do sprawdzenia szczegółów, które podatnik podał.

3. Do dochodu duchownych z gruntów beneficyalnych, jakoteż do majątku w rentach i kapitałach, stosują się postanowienia powszechnne.

4. Co do członków społeczności zakonnej, pobierających zaopatrzenie z jej ogólnego dochodu i którym oznaczone części takowego nie są jako ich własny dochód przydzielane, oszacować należy dochód ogólny każdej społeczności a następnie w myśl §. 158, ustęp 2, obliczyć z niego dochody poszczególnych członków podlegających opodatkowaniu.

Artykuł 57.

Postanowienie szczególne co do dochodu z majątku w kapitałach i z zysków na spekulacjach.

Z szczególną troskliwością winna komisya zwracać uwagę na dochód z majątku w kapitałach i z zysków spekulacyjnych. Ponieważ w tym względzie rzadko tylko może mieć komisya bezpośrednią wiadomość o samem źródle dochodów, jeżeli nie stanowią go wierzytelności hipoteczne itp., zwracać należy jak największą uwagę na stosunek znanych komisji gałęzi dochodu, do wydatków podatnika. Niemniej mieć należy na względzie odziedziczone spadki, wygrane, wiadome powszechnie pomyślnie interesu spekulacyjne itp. i to w dwóch kierunkach, a mianowicie, czy przychody tego rodzaju doliczone być powinny do dochodu, lub — jeśli nie — czy dochód płynący z tych przyrostów majątku, jest poddany opodatkowaniu.

Artykuł 58.

Szacowanie podług wydatków.

Jeżeli dochód podatnika według poszczególnych źródeł nie da się stwierdzić z dostateczną

pewnością, w takim razie podstawy do ocenienia wysokości wszystkich wydatków a podług nich domniemanego całego dochodu dostarczyć mogą postanowienia komisji z zachowaniem przepisu wydanego w artykule 54. l. 6, ustęp 2 poczynione co do sposobu życia i co do widocznych wydatków, jakie podatnik ponosi ciągle dla siebie, swoich krewnych i w swoim gospodarstwie domowym.

We wszystkich jednak przypadkach pamiętać należy o tem, że konsumpcja lub wydatek stanowi tylko podstawę oszacowania, nie zaś sam przedmiot opodatkowania. Nie można więc opodatkowywać podług wydatku, jeżeli jest stwierdzone, że wydatek nie zgadza się z wysokością rzeczywistego dochodu podlegającego opodatkowaniu. Jeżeli naprzykład podatnik pokrywa dowodnie swoje wydatki całkiem lub po części ze swego majątku w kapitałach, dobrowolnymi dodatkami od swoich krewnych lub z innych źródeł, które nie mogą mu być policzone za dochód podlegający opodatkowaniu, kwoty pochodzące z takich źródeł, nie mogą być w żadnym razie liczone przy szacowaniu dochodu podlegającego opodatkowaniu. Ma się rozumieć, że komisja szacunkowa musi żądać, żeby podatnicy twierdzący, jakoby dostawali takie dodatki, udowodnili wiarygodnie tę okoliczność.

Artykuł 59.

Obliczenie stopy podatkowej i wstawienie jej w rejestrze szacunkowym.

(§§. 212, 215 i 216.)

1. Co się tyczy oznaczania pozycji potrącalnych, zniżek, tudzież obliczania stopy podatkowej, odsyła się do przepisów podanych w pierwszej części niniejszego przepisu wykonawczego i w artykule 56.

2. Uchwały, któremi komisja z powodów w §. 174 przytoczonych, przyznać ma zniżenie stopy podatkowej o więcej niż jeden stopień lub uwolnienie od podatku podatnika wyższego niż pierwszego stopnia, mogą być wydane tylko większością dwóch trzecich części głosów.

3. W razie uwolnienia wpisać należy w przedziale 32 rejestru szacunkowego zero.

4. Co do osób pobierających pensje wojskowe uwolnione od podatku, kwotę tychże, uwzględnioną przy obliczaniu stopy podatkowej (§. 154, l. 6), zapisać należy w kolumnie uwag rejestru szacunkowego.

5. Postanowienia szczególne co do płac służbowych były już wyłożone w artykule 56.

6. Przedziałkę 34, służącą do wykazania kwot, od których w myśl artykułu XVII. ustawy podatek nie jest pobierany, można w tych przypadkach, w których komisja postanawia zupełne uwolnienie dotyczących osób, wypełnić niezwłocznie a to wstawieniem tej samej kwoty, co w przedziale 32.

We wszystkich innych przypadkach wypełniać ma tę przedziałkę później Władza podatkowa (prw. artykuł 80).

7. Na wpisaniu tych szczegółów kończy się czynność szacowania.

8. Osoby, które według oszacowania komisji nie mają dochodu podlegającego opodatkowaniu, należy wykreślić w rejestrze szacunkowym.

9. Akta rozpraw i rejestr szacunkowy posłać należy niezwłocznie do Władzy podatkowej.

Artykuł 60.

Dalsze czynności urzędowe Władzy podatkowej.

(§§. 215 i 217.)

1. Władza podatkowa winna niezwłocznie po nadejściu materyałów wyżej wzmiankowanych zarządzić wygotowanie nakazów płatniczych podług wzoru *J/1* lub *J/2*; tego ostatniego formularza używać należy dla podatników, pobierających pensje służbowe, od których podatek potrąca służbodawca; wypełniając ten formularz, zachowywać należy postanowienia artykułów 77—85.

Wzór *J/1*.
Wzór *J/2*.

2. Nakazy płatnicze doręczać należy zapieczętowane, za potwierdzeniem odbioru na ręce przełożonych gmin.

3. Co do każdego z osobna podatnika, wygotować należy formularz podług wzoru *K* w dwóch egzemplarzach, jednakże przedziałkę 9 wypełnić należy tylko w jednym egzemplarzu.

Wzór *K*.

4. Nadto celem wykonania środka zarządczego w §. 217, ustęp 3, wygotować należy co do każdego podatnika kartę podającą tylko oznaczenie podatnika i kwotę podatku dochodowego, którą tenże ma opłacić.

Także i do tego można użyć formularza *K*, w którym jednak wypełniają się tylko przedziałki 3 i 7.

5. Do wygotowań powyższych używać należy ile możności mechanicznych metod powielania. Jeżeli się używa kalki, wyciągi pod l. 4 wzmiankowane można sporządzać np. w ten sposób, że trzy formularze *K* jeden na drugim bierze się do użycia, najprzód wypełnia się tylko przedziałki 3 i 7 we wszystkich trzech egzemplarzach a następnie po oddaleniu jednego egzemplarza, służącego do celu oznaczonego pod l. 4, wypełnia się w innych egzemplarzach inne przedziałki z wyjątkiem przedziałki 9, a następnie po oddaleniu następnego egzemplarza, także przedziałkę 9.

6. Następnie karty, zawierające szczegóły pod l. 4 wzmiankowane i uporządkowane abecedowo podług nazwisk podatników każdego z osobna okręgu szacunkowego należy zeszyć i wystawić na 14 dni w lokalu Władzy podatkowej I. instancyi, żeby podlegający podatkowi osobisto-dochodowemu dotyczącego okręgu mogli przeglądać go w zwykłych godzinach urzędowych. Legitymacye osób przeglądających należy starannie badać, wygotowywania zaś odpisów i wyciągów nie należy dozwalać; postanowienia karne przeciw jakiemuś nadużyciu tych wyciągów zawiera §. 246.

7. Gdy się skończy wystawienie publiczne, co zanotować należy na okładce, trzeba karty znowu rozłączyć; takowe, a względnie karty wzmiankowane pod l. 3 podług wzoru *K* sporządzone, służyć mają następnie do wygotowania wykazów statystycznych; w latach następnych używać się ich będzie także do tworzenia kół wyborczych do wyboru komisji, jednakże z odpowiednim względem na zmiany, które stosownie do artykułu 76 mają być utrzymywane w ewidencji.

8. Ten egzemplarz kart według wzoru *K* sporządzonych, w którym przedziałka 9 nie jest wypełniona, uporządkować należy podług okręgów podatkowych, zeszyć w okładce na której ma być wykazana suma wynierzonego podatku, opatrzyć pieczęcią i posłać urzędowi podatkowemu jako tabelę przypisów.

9. Pozostałe karty według formularza *K* zachowywać należy oddzielnie i takowe mają służyć do zastąpienia egzemplarzy do powyższych celów potrzebnych, które zepsuły się lub zginęły.

10. Przepisane pod powyższemi liczbami 3 aż do 9, sporządzanie kart podług formularza *K* ma na celu jak największe ułatwienie Władzom podatkowym ich czynności a tam, gdzie podatników jest wielu, będzie rzeczą niezbędną. Gdyby jednak u niektórych Władz odpowiedniejszem celowi okazało się wygotowanie list, pozwala się używać list odpowiedniami rubrykami opatrzonych.

Oddział V.

Środki prawne.

Artykuł 61.

Podawanie rekursów.

(§§. 218, 219, 220.)

1. Tak podatnikowi jak i Władzy podatkowej służy prawo odwołania się do komisji rekursowej, przeciw wynikowi rozkładu a według okoliczności przeciw stwierdzonemu wymiarowi płac służbowych.

Do rekursów podatnika stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28. Dla Władzy podatkowej termin trzydziestodniowy do wniesienia rekursu upływa od dnia, w którym rejestr szacunkowy nadejdzie do Władzy podatkowej.

Podatnicy wnoszą rekursa do Władzy podatkowej bez stępla, Władza podatkowa do komisji szacunkowej również bez stępla.

Władza podatkowa wnosząc rekurs, winna jednocześnie uwiadomić o tem z wyjawieniem powodów owego podatnika, przeciw którego opodatowaniu rekurs jest wymierzony.

2. Władza podatkowa obowiązana jest wnieść rekurs przeciw wynikowi rozkładu, gdy

- a) obliczenie dochodu a względnie potrąceń, przez komisję dokonane, poczytuje za nieodpowiednie przepisom ustawowym;
- b) uwolnienia lub zniżki w myśl §. 174go przez komisję przyznane poczytuje za niezasadnione rzeczywistymi stosunkami;
- c) stopę podatkową ustanowioną przez komisję poczytuje za nieproporcjonalnie niską, lub
- d) sądzi, że ustawa w inny sposób ze znaczną szkodą interesów państwa lub podatników została naruszona

3. O ile rekurs podatnika zwraca się jedynie przeciw omyłkom, które zaszyły przy wygotowywaniu nakazów płatniczych przez Władzę podatkową, Władza ta winna niezwłocznie zarządzić sprostowanie i uwiadomić o tem podatnika. Podatnikowi służy prawo odwołania się od tego zarządzenia do Władzy skarbowej krajowej z uwolnieniem od stępla.

Rekursa zaś, które decyzją taką nie byłyby załatwione całkiem po myśli rekurenta, tudzież rekursa, w których w ogóle nie zachodzi przypadek powyżej oznaczony, posłać należy odpowiednio przygotowane (l. 5) do komisji szacunkowej.

4. Przewodniczący komisji szacunkowej zarządza dochodzenia i uzupełnienia, jakie z powodu wniesionych rekursov zdawać się im będą potrzebnymi, a do których należy w szczególności uchyleć wad postępowania, jeżeli zaszyły przy szacowaniu lub przejrzeniu ksiązek (§. 279), jeżeli to podatnik ofiarował w rekursie, a następnie zwołuje komisję szacunkową dla objawienia opinii.

Opinię komisji podpisać ma przewodniczący.

5. Do zapisywania istotnej treści rekursov, wyniku dochodzeń jakieby czyniono w tym względzie, jakoteż opinii komisji szacunkowej, używać należy arkuszy rekursovych, mających służyć także do zapisywania decyzji komisji rekursowej. Wzór takiego arkusza rekursowego dołączony jest pod L.

6. Rekursa tak opracowane przełożyć należy następnie Władzy skarbowej krajowej.

Władza skarbową krajową może — o ile to da się uczynić bez opóźnienia — polecić Władzom podatkowym pierwszej instancyi uzupełnienie aktów, jakie uzna za potrzebne.

7. Władza skarbową krajową przygotować ma arkusze rekursowe wypełnieniem przedziałki 14 i arkusze tak przygotowane łącznie z odnośnymi aktami przełożyć z konsygnacją komisji rekursowej. Arkusze rekursowe należy ponumerować zgodnie z konsygnacją, tę zaś konsygnację tak urządzić, żeby zarazem mogła służyć za wykaz dalszej formalnej czynności urzędowej z rekursami w komisji rekursowej.

8. Władza skarbową krajową dokładać ma starania, żeby jak najwięcej z tych rekursov wzięte były pod rozprawę w głównym okresie kadencji komisji rekursowej.

Po zamknięciu kadencji należy w stosownych odstępach czasu zdawać sprawę Ministerstwu skarbu o potrzebie zwołania znowu komisji.

9. Rekursa nie mają skutku odwrotnego pod względem opłacania przypisanego podatku i środków do ściągania onegoż.

Artykuł 62.

Komisje rekursowe.

(§§, 177, 178, 182, 183.)

1. Stosownie do §. 177, B komisje rekursowe ustanowione być mają po jednej dla obszaru każdego królestwa i kraju.

Dla rozleglejszych obszarów można w miarę potrzeby ustanowić także po kilka komisji rekursowych.

Zarządzenia w tym względzie wydane, podawać będzie do wiadomości publicznej Ministerstwo skarbu.

2. Właściwość komisji rekursowych określona jest w §. 178, ich skład przepisany jest w §§. 182 i 183. Co do czasu, kiedy sejmy krajowe mają być proszone, żeby uskuteczniły wybory do tych komisji, w tym względzie Ministerstwo skarbu nadsyłać będzie Władzom krajowym politycznym i prezydentom Władz skarbowych krajowych polecenia w każdym z osobna przypadku.

Komisje rekursowe mają siedzibę przy tej Władzy skarbowej krajowej, która dla odnośnego kraju jest właściwą.

3. Pod względem wybieralności, powodów nieprzyjęcia wyboru i okresu, na który powołuje się członków komisji i zastępców, obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisji szacunkowych.

4. Także co do komisji rekursowych służy Ministrowi skarbu prawo, że jeżeli w skutek oczywistej winy uprawnionych do wybierania, wybór nie przyjdzie do skutku, lub jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, może mianować potrzebną do uzupełnienia dotyczącej komisji ilość członków i zastępców.

Ministerstwo skarbu sobie zastrzega decyzję, czy się ziszczają wzmiankowane warunki; gdy więc zachodzi wątpliwość, jemu należy zdać sprawę, przyczem Władzy skarbowej służy prawo czynienia w porozumieniu z Władzą krajową polityczną wniosków, jakie uzna za stosowne.

5. Pod względem praw i obowiązków członków i trwania ich urzędowania, obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisji szacunkowych.

Pod względem sprawowania czynności w komisjach rekursowych stosują się odpowiednio postanowienia artykułu 48, l. 1 aż do 10, tudzież 12 i 14.

6. Uchwały i decyzje komisji podpisywać ma przewodniczący.

Wygotowuje takowe Władza skarbową krajową we własnym imieniu, jednakże z odwołaniem się do uchwały komisji.

Artykuł 63.

Obowiązki i prawa przewodniczących. Tok czynności w komisjach rekursowych.

1. Przewodniczący komisji rekursowej jest pod względem właściwego ustanawiania podatku stróżem interesów państwa w swoim okręgu. Do niego należy zwierzchnicze kierowanie wszystkimi czynnościami rozkładowymi w okręgu komisji rekursowej. On czuwać ma nad tem, żeby zasady rozkładania były jednostajnie stosowane, nadzorować sprawowanie czynności przewodniczących komisji szacunkowych i starać się o to, żeby czynność rozłożenia podatku dokonana została we właściwym czasie.

Stanowisko Ministra skarbu, a względnie Władz skarbowych krajowych w postępowaniu rozkładania zostało już rozpatrzone w artykule 46, l. 2; z tego, co tam powiedziano, wynika, że także przewodniczący komisji rekursowej czynić mają zadosyć poleceniom, jakie pod tym względem będą im dawane.

2. Komisji rekursowej i jej przewodniczącemu służą do dokładnego stwierdzenia dochodu podatników te same upoważnienia, co komisji szacunkowej. Przy wykonywaniu tych upoważnień stosować należy postanowienia podane w artykule 49, l. 4—11 i w artykule 50. Komisja rekursowa jest jednak także uprawniona polecać komisji szacunkowej lub Władzy podatkowej wykonanie potrzebnych dochodzeń. Uchwały tego rodzaju oddawać należy w każdym z osobna przypadku Władzy skarbowej krajowej do wygotowania.

3. Komisja rekursowa nie jest obowiązana trzymać się w decyzjach swoich tych granic, jakie zakreślają jej wnioski rekurentów (to jest podatnika lub Władzy podatkowej), lecz ma z urzędu przestrzegać należytego zastosowania ustawy i właściwego oszacowania. Może więc w skutek rekursu podatnika zniżyć podatek poniżej wymiaru, o który podatnik prosił lub całkiem odpisać, albo w skutek rekursu Władzy podatkowej ustanowić podatek w większym wymiarze, niż ona proponowała.

4. Jeżeli jednak w skutek odwołania się samego podatnika, to jest w tych przypadkach, w których jednocześnie nie odwołuje się także Władza podatkowa, uzna, że wymiar zmienić należy w sposób dla podatnika niekorzystny, nie może skutecznie niezwłocznie oszacowania, lecz odesłać musi sprawę do właściwej w tym przypadku komisji szacunkowej, a względnie Władzy podatkowej do wykonania odpowiedniego dodatkowego wymierzenia. Komisja szacunkowa wykonać ma w takim przypadku jeszcze raz oszacowanie, przyczem obowiązana jest wprawdzie trzymać się poglądu prawnego ko-

misy rekursowej, lecz pod względem stwierdzenia istoty rzeczy i przy szacowaniu wydać ma sąd samodzielnie.

Od ponownej decyzji służy znowu podatnikowi jakoteż i Władzy podatkowej prawo odwołania się w myśl §. 223.

5. Komisja rekursowa winna decyzje swoje wpisać z krótkim uzasadnieniem w arkuszach rekursowych odnoszących się do poszczególnych rekursów (artykuł 61, l. 5) a sposób załatwienia ich zanotować w sposób w artykule 51, l. 2 wzmiankowany w protokole rozpraw, jakoteż w konsygnacji.

6. Akta zamknięte oddać należy Władzy skarbowej krajowej do wygotowania uchwał.

Artykuł 64.

Dalsze czynności urzędowe co do rekursów.

1. Władza skarbowa krajowa zapisuje wyniki z decyzji komisji rekursowej, jakoteż z jej własnych decyzji (l. 2) zmiany przypisu podatkowego w rejestrze utrzymywać się mającym podług wzoru *M*, oddzielnie dla podatku osobisto-dochodowego i dla podatku pensyjnego i uwiadamia Władze podatkowe pierwszej instancji, do których rekurs wniesiono, o decyzjach komisji rekursowej.

2. Z tem połączyć należy decyzję wydaną we własnym zakresie działania co do tych rekursów, których przedmiotem były omyłki popełnione przy wygotowywaniu nakazu płatniczego, o ile ta część rekursu nie stała się bezprzedmiotową w skutek przychylniej decyzji co do rekursu.

3. Po załatwieniu rekursów posłać należy Władzom podatkowym jednocześnie ze zwracaniami aktami sprawy wyciąg z rejestru *M*, obejmujący przedziały 2—6, tudzież 11—13, a to oddzielnie dla każdego okręgu podatkowego łącznie z zestawieniem dla okręgu szacunkowego w dwóch wygotowaniach.

4. Władze podatkowe pierwszej instancji uwiadomić mają przewodniczącego komisji szacunkowej o dokonaniem załatwienia rekursu przez danie do przejrzenia, tudzież strony.

5. Rekursa razem z dotyczącymi aktami złożyć należy o ile to da się uczynić przy odnośnych arkuszach wykazu *F*. Wyniki decyzji co do rekursów zapisać należy w rejestrach szacunkowych czerwonym atramentem. Wyciągi z rejestru *M* posłać należy urzędowi podatkowemu do poczynienia zmian w przypisach.

Wyniki postępowania rekursowego wpisać wreszcie należy w kartach (artykuł 60, l. 7) przeznaczonych do przygotowania kół wyborczych.

Artykuł 65.

Zażalenie do Trybunału administracyjnego.

(§. 225.)

1. Przeciw orzeczeniom komisji rekursowej służy tak podatnikowi jak i przewodniczącemu komisji rekursowej prawo podania zażalenia do Trybunału administracyjnego z powodu mylnego zastosowania ustawy lub z powodu istotnych wad postępowania (ustawa z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876.

2. Jeżeli zażalenie wnosi podatnik, pismo odporne przygotować ma na prośbę przewodniczącego komisji rekursowej Władza skarbową krajową. Najpóźniej w przeciągu dni 30 od nadejścia zażalenia, przewodniczący winien projekt pisma odpornego przedłożyć w dwóch wygotowaniach Ministerstwu skarbu.

3. W tym samym celu przewodniczący winien także projekt zażeń do Trybunału administracyjnego, które on wnieść zamierza, przedłożyć Ministerstwu skarbu za pośrednictwem Władzy skarbowej krajowej najpóźniej w przeciągu pierwszych dni 30, w których wolno wnieść zażalenie.

Przewodniczący może do wygotowania pism odpornych jakoteż zażeń, które ma wnieść, używać funkcyonaryuszów Władzy skarbowej krajowej, których mu prezydium tej Władzy wskaże.

4. Przewodniczący podać ma zażalenie, jeżeli decyzją komisji rekursowej ustawa została mylnie zastosowana ze znaczną szkodą dla interesów państwa, tudzież z powodu istotnych wad postępowania.

Zostawia się mu jednak także zaproponowanie podania zażalenia, gdy decyzja komisji rekursowej nie czyni wprawdzie ani znacznego, ani bezpośredniego uszczerbku interesom państwa, lecz decyzja Trybunału administracyjnego z innych przyczyn jest pożądana.

5. Pod względem podawania zażeń, winien on stosować się do poleceń, jakie odbierać będzie od Ministerstwa skarbu.

Część III.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego. Postanowienia szczególne co do płac służbowych. Podatek pensyjny. Zakaz zwalania podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.

Oddział I.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 66.

Zasady ogólne.

(§§. 227 i 232.)

1. Pod względem rozpoczęcia się i końca obowiązku podatkowego, jakoteż pod względem postępowania ze zmianami co do podmiotu i przedmiotu podatkowego, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego, przestrzegać należy następujących zasad ogólnych.

- a) Osoby, nowo wchodzące w obowiązek podatkowy, pociągać należy do płacenia podatku zwyczajnie dopiero od początku tego roku, który nastąpi po zajściu okoliczności obowiązek podatkowy uzasadniających.
- b) Osoby, przestające podlegać obowiązkowi podatkowemu, uzyskają odpisanie podatku zwyczajnie dopiero z końcem tego roku, w którym zaszły okoliczności uzasadniające wygaśnięcie obowiązku podatkowego.
- c) Wyjąwszy przypadki oznaczone w artykułach 67 aż do 69 zmiany, jakie w ciągu roku podatkowego zajdą w wysokości dochodu podlegającego podatkowi lub w jakichkolwiek innych stosunkach podatników, nie pociągają za sobą żadnej zmiany w podatku, który za ów rok podatkowy miał być opłacony, lecz uwzględniają się dopiero przy wymierzaniu podatku na następne peryody rozkładu, to jest na rok następny.

2. Pominąwszy wyjątki poniżej oznaczone, podatek osobisto-dochodowy przypisuje się więc zawsze w całej należytości rocznej i nie odpisuje się go też według części roku (za półrocza, ćwierćrocza, miesiące lub dni).

3. W dalszych artykułach 67 aż do 69, rozstrząsane są wyjątki od zasad tutaj ustanowionych i podług tego, czy pociągają za sobą przypisanie lub odpisanie podatku, przedstawione są jako przypadki przyrostu, a względnie ubytku.

Artykuł 67.

Przyrosty.

(§. 227.)

Przypadki przyrostu zdarzają się w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy i uzyskania stałych płac służbowych.

1. Wchodzi się w obowiązek podatkowy w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy:

- a) Gdy obywatel królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, który dotychczas mieszkał za granicą, i nie pobierał żadnych dochodów z krajów tutejszych, zakłada siedzibę w tych krajach i używa dochodu w wysokości podlegającej opodatkowaniu;
- b) gdy cudzoziemiec, który dotychczas tutaj nie przebywał i nie podlegał podatkowi w myśl §. 153, l. 2 b), zakłada w tych krajach siedzibę lub przebywa tu dla zarobku i używa dochodu w wysokości podlegającej opodatkowaniu.

2. W skutek uzyskania stałych płac służbowych w wysokości podlegającej opodatkowaniu wchodzi się w opodatkowanie tylko w tym razie, jeżeli osoba, która dotychczas nie podlegała podatkowi dochodowemu, uzyska stałe płace służbowe w sumie przeszło 600 zł., bądź tym sposobem, że w ogóle dopiero wchodzi w używanie takich płac, bądź też tym sposobem, że płace jej, które dotychczas nie przenosiły 600 zł., zostały odpowiednio podwyższone. Gdyby otrzymujący nowo posadę podlegał już przedtem podatkowi dochodowemu, zachodziłoby tu tylko podwyższenie dochodu, którego nie uwzględnia się w ciągu roku podatkowego. Ta ostatnia uwaga odnosi się także do takiego przypadku, gdy płace służbowe dojdą w ciągu roku podatkowego do wysokości podlegającej podatkowi pensyjnemu; w przypadku więc takim nie przypisuje się za rok bieżący na nowo ani podatku osobistodochodowego, ani podatku pensyjnego.

3. We wszystkich przypadkach tutaj wliczonych podatek osobistodochodowy za rok bieżący opłacać należy już od początku miesiąca, który nastąpi po zajściu tego wypadku. Za podstawę wymiaru podatku bierze się dochód, który podatnik będzie miał w pozostałej części roku podatkowego, tak z należących się mu stałych, jak i ze spodziewanych zmiennych wpływów, a to w taki sposób, że oblicza się podatek roczny przypadający od stosunkowego do-

chodu rocznego; z tego podatku jednak przypisuje się podatnikowi tylko tyle dwunastych części, przez ile miesięcy tenże ma być w ciągu roku podatkowego jeszcze pociągnięty do do płacenia podatku.

Jeżeliby np. podatnik, który przyjechał w sierpniu, miał do opodatkowania za miesiące od września aż do grudnia dochód (w poszczególnych częściach roku jednostajnie płynący) w sumie 4000 zł., podatek należałoby obliczyć w sposób następujący: w czterech miesiącach 4000 zł., odpowiada dochodowi rocznemu w sumie 12.000 zł.

Stopa podatkowa 357 zł., z niej $\frac{4}{12} = 119$ zł.

Gdyby podatek wymierzano dopiero po upływie roku podatkowego, w takim razie zamiast prawdopodobnego dochodu w pozostałej części roku należałoby wziąć dochód rzeczywisty, który tymczasem mógł stać się wiadomy, za podstawę wymierzenia, ma się rozumieć, z zachowaniem powyższego pravidła obliczenia.

Artykuł 68.

Ubytki.

(§. 229.)

- a) Wyprowadzenie się i ustanie płac służbowych.

Odpowiednio powyższym przypadkom przyrostu zachodzić mogą następujące przypadki ubytków:

1. Obowiązek podatkowy ustaje w skutek wprowadzenia się podatnika z obszaru ważności ustawy niniejszej. Przypadek ten zachodzi:

- a) Gdy obywatel królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, w krajach tutejszych zamieszkały, porzuca tu swoją siedzibę bez pobierania dochodu z krajów tego obszaru (§. 153, l. 1 b);
- b) gdy osoba nie będąca obywatelem krajów tutejszych, w nich zamieszkała lub przebywająca, podatkowi podlegająca, porzuca swoją siedzibę lub pobyt w tych krajach i nie pozostaje podległą podatkowi w myśl §. 153 l. 2 b).

Jeżeli nie ziszczają się każde dwa warunki pod lit. a), a względnie pod lit. b) wzmiankowane i w skutek tego podatek osobistodochodowy nie może być odpisany, natenczas w podatku na bieżący rok podatkowy przypisanym nie ma w ogóle zajść żadna zmiana.

2. Obowiązek podatkowy ustaje w skutek utraty lub zmniejszenia się stałych płac służbowych poniżej wymiaru uzasadniającego obowiązek podatkowy.

Przypadek taki zachodzi tylko wtedy, gdy osoba dotychczas podatkowi podlegająca, nie ma oprócz tych płac służbowych żadnego, a względnie nie ma takiego dochodu, któryby sam przez się lub w związku z pozostałymi płacami służbowymi czynił ją podległą podatkowi.

Gdyby rzecz miała się inaczej, zachodziłoby tylko zmniejszenie się dochodu, które nie ma być uwzględnione w ciągu roku podatkowego.

3. W obu przypadkach ustanie obowiązku podatkowego uwzględnić należy od następnego miesiąca, to jest odpisać należy od przypisanego podatku rocznego tyle dwunastych części, ile jeszcze miesięcy pozostaje.

Artykuł 69.

Ubytki. (Ciąg dalszy).

b) Śmierć podatnika.

1. Jeżeli w skutek śmierci podatnika dochód jego całkiem przestanie płynąć, stosuje się przepis podany w artykule 68, l. 3.

2. Jeżeli zaś w skutek śmierci podatnika dochód, jaki tenże pobierał, nie całkiem przestał płynąć, podatek onemuż przypisany ma być za pozostałą część roku przez masę podatkową zapłacony w stosunku pozostałej części dochodu do tej, która przestała płynąć.

Wynika z tego, że np. w razie śmierci kapitalisty nie oddającego się żadnemu zarobkowi, podatek dochodowy wcale nie odpada. Przypadki częściowego odpadnięcia dochodu zachodzą w takich razach, gdy np. zmarły pobierał oprócz odsetek od papierów wartościowych rentę dożywotną lub miał jakąś posesję itp.

Jaka część dochodu ma być uważana za straconą, wykazać to mają dziedzice, według okoliczności kurator masy spadkowej.

Obliczając podatek, który ma być odpisany, należy najprzód oznaczyć, jaka kwota podatkowa przypada na straconą część całorocznego dochodu; z kwoty częściowej w taki sposób oznaczonej odpisuje się tę kwotę, która przypada na miesiące po dniu śmierci nastąpić mające.

Například: Opodatkowany dochód zmarłego wynosił 3000 zł., z tego w skutek śmierci odpadła renta dożywotnia wynosząca 1000 zł.; podatek od całego dochodu wynosił 55 zł., tego część trzecia czyni 18 zł. 33 c.; jeżeli śmierć nastąpiła dnia 15. września, odpisać należy od kwoty 18 zł. 33 c. część na trzy miesiące przypadającą to jest 4 zł. 58 c.

Jeżeli istniały potrącenia od całego dochodu, potrącenia te według okoliczności pooddzielać należy proporcjonalnie od odpadłej części dochodu; następnie za podstawę obliczenia powyżej przepisane go wziąć należy tylko podatek przypadający na resztę tej części dochodu.

3. Dopóki osoby do odziedziczenia spadku powołane nie wejdą w używanie onegoż, spadek leżący poddać należy także na następne lata podatkowe opodatkowaniu w stosunku dochodu, jaki mu pozostał (§. 229). Stosują się do niego zasady ogólne artykułu 66, przeto podatek nie może być odpisany, gdyby w ciągu roku spadek przyznany został uprawnionym do odziedziczenia.

Artykuł 70.

Zniżenie podatku.

(§. 232.)

Tym osobom, których dochód w skutek szczególnych okoliczności zmniejszył się w ciągu roku podatkowego dowodnie poniżej dwóch trzecich części sumy wziętej za podstawę wymiaru, i które takiego uwzględnienia potrzebują, może Władza skarbową krajową wyjątkowo odpisać stosunkową część podatku przypisanego na pozostały czas roku podatkowego (§. 232, ustęp 2).

Zniżenie to ma być zawsze w ścisłym tego słowa znaczeniu wyjątkowym, przeto nie można bynajmniej stosować go z powodu zwykłego chwiecia się dochodu, w skutek zmiennej urodzajności poszczególnych lat, niejednostajnego powodzenia przedsiębiorstwa przemysłowego itp., zwłaszcza, iż zmiany te są już dostatecznie uwzględnione przez obliczenie średniej miary dochodu. Zmniejszenie się dochodu sprowadzać raczej powinny „szczególne okoliczności“, jak powódź, gradobicie, pożar, zapadnięcie się góry i tym podobne wydarzenia żywiołowe, co do ofycjalistów oddalenie ze służby, wystąpienie z czynnej służby lub inne szczególne zarządzania służbowe itp.; sama strata w iścieżnie majątku, nie zmniejszająca dochodu, nie jest dostateczna. Nakoniec powinien być udowodniony niedostatek, warunek, który nie ziszczałby się w takim razie, gdyby poszkodowany był dostatecznie ubezpieczony.

Artykuł 71.

Postępowanie co do przyrostów.

(§§. 228 i 231.)

1. O wprowadzeniu się do obszaru ważności ustawy uzasadniającem obowiązek podatkowy (artykuł 67, l. 1), jakoteż o uzyskaniu stałych płac służbowych, winni podatnicy w przeciągu dni 14 od nadejścia tych wypadków uwiadomić właściwą Władzę podatkową z dołączeniem zeznania. Z §. 204 wynika jednak, że tylko te osoby obowiązane są dołączyć zeznanie, których dochód za rok obliczony, przenosi 1000 zł.

Zaniedbanie uzasadnia według §. 243, l. 5, zatajenie w sprawach podatkowych lub wykroczenie porządkowe w myśl §. 244 karać się mające.

Gdyby jednak Władza podatkowa dowiedziała się się w ciągu roku podatkowego o takich przypadkach, winna w takichże okolicznościach i w taki sam sposób, jak to w artykule 43, l. 2 jest przewidziane, wezwać podatników, żeby wnieśli zeznania.

2. Co do wszystkich podatników nowo przybyłych sporządzić należy niezwłocznie arkusze według wzoru *F* w artykule 42 opisane i zachowywać oddzielnie od spisu opodatkowanych przy prawidłowym oszacowaniu.

3. Podatek wymierza Władza podatkowa pierwszej instancyi.

Władza ta ma poczynić w tym przypadku dochodzenie w artykule 44 przewidziane, a gdyby powstała wątpliwość co do rzetelności złożonego zeznania, wezwać podatników w myśl §. 210 z wyjaśnieniem powodów, żeby ją ustnie lub piśmiennie wyjaśnili. Pod względem oszacowania postąpić ma także Władza podatkowa według przepisów artykułów 51 aż do 59 z tą różnicą, że Władza podatkowa nie może wykonywać upoważnień zastrzeżonych §§. 210 i 211 wyłącznie komisyi. Władza podatkowa nie może więc ani wymagać odpowiedzi na pewne pytania, ani zarządzać przesłuchania pod przysięgą świadków i biegłych, ma się rozumieć nawet na korzyść podatników.

4. Wymierzenia te skutecznie należy z użyciem zmienionego odpowiednio rejestru szacunkowego według wzoru *H*.

Nakazy płatnicze wygotować należy w sposób oznaczony w artykule 60 (prw. także artykuł 76, l. 1).

5. Władza podatkowa obowiązana jest nadto przy rozkładaniu podatku na rok następny czuwać troskliwie nad tem, żeby w tych przypadkach, w których nie nadeszły uwiadomienia o przyrostach podlegających opodatkowaniu, podatek został dodatkowo wymierzony a według okoliczności, żeby wyłoczone zostało postępowanie karne.

Ponieważ w przypadkach tych dochód, który wziąć należy za podstawę wymierzenia dodatkowego jest już przez komisję szacunkową stwierdzony w celu wymierzenia podatku na rok następny, przeto wymierzenie dodatkowe nastąpić ma wyłącznie na podstawie oszacowania dokonanego przez komisję.

Także i te wymierzenia zapisać należy w rejestrze szacunkowym Władzy podatkowej (l. 4).

6. Przeciwno tym wymierzeniom Władzy podatkowej można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Rekursa takie, o ile nie załatwia się ich w myśl artykułu 61, l. 3, posłać należy po wykonaniu dochodzeń, gdyby były potrzebne, do Władzy skarbowej krajowej. z użyciem zmienionego odpowiednio arkusza rekursowego według wzoru *L*; przy rozstrzygnięciu tych rekursów stosować należy odpowiednio postanowienia artykułów 63 i 64.

Władze podatkowe uwiadamiać należy ze względem na postanowienia artykułu 76, l. 1, ustęp 2 i z odpowiedniemi zastosowaniem poleceń w artykule 64 podanych.

Artykuł 72.

Postępowanie co do przyrostów.

(§§. 230 i 231.)

Gdy obowiązek podatkowy przestanie istnieć z powodu wyprowadzenia się podatnika z obszaru ważności ustawy, jakoteż z powodu utraty lub zmniejszenia się stałych płac służbowych poniżej wymiaru uzasadniającego obowiązek podatkowy, należy uwiadomić o tem właściwą Władzę podatkową w przeciągu dni 14.

Jeżeli uwiadomienie nadejdzie później, podatek odpisuje się a względnie zmniejsza dopiero od początku miesiąca, który nastąpi po nadejściu uwiadomienia.

Spóźnione uwiadomienia, które nadejdą po dniu 30. listopada roku podatkowego lub po upływie roku podatkowego, nie mogą wyjednać odpisania na ten rok podatkowy przypisanego, jednakowoż w celu trzymania ubytku w ewidencji poddać je należy potrzebnemu zbadaniu i odpowiednio zanotować (prw. artykuł 76, l. 2).

Od decyzji Władzy podatkowej pierwszej instancyi można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej. Władze podatkowe uwiadamiać należy ze względem na postanowienia artykułu 76, l. 1, ustęp 2 i z odpowiedniemi zastosowaniem poleceń w artykule 64 podanych.

Artykuł 73.

Postępowanie przy odpisywaniu z powodu śmierci podatnika.

(§§. 229 i 230.)

1. W razie śmierci podatnika nie trzeba o tem donosić, jeżeli podatek osobisto-dochodowy całkiem odpada lub jeżeli w całości przechodzi na masę spadkową; w pierwszym przypadku Władza podatkowa, z zastrzeżeniem polecenia podanego niżej

pod l. 3, kiedykolwiek dowie się o okolicznościach uzasadniających zupełne odpisanie, ma podatek odpisać z urzędu od miesiąca, który po dniu śmierci nastąpi; w drugim przypadku należność podatkowa tak samo jak inne długi spadkodawcy przechodzi na dziedziców.

2. Gdy zaś z powodu śmierci powstanie roszczenie, żeby podatek odpisano, w takim razie (dziedzice (albo kurator masy spadkowej) mają w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia śmierci, donieść o tem i uzasadnić roszczenie swoje do częściowego odpisania podatku (artykuł 69); odpisuje się także w tym razie od miesiąca, który nastąpi po dniu śmierci. Gdyby uwiadomienie nadeszło później, zmniejszenie następuje dopiero od początku miesiąca, który nastąpi po nadejściu uwiadomienia.

Pod względem uwiadomień spóźnionych, tudzież pod względem właściwości Władz stosują się postanowienia wyżej podane.

3. Władza podatkowa dowiedziawszy się o przypadku śmierci, winna zawsze zbadać opodatkowanie zmarłego a mianowicie na podstawie aktów spadkowych. Gdyby się pokazało, że nie cały dochód zmarłego był opodatkowany, przeprowadzić należy opodatkowanie uzupełniające.

Także przy odpisywaniu pod l. 1 omawianem, należy za każdym razem dokładnie stwierdzić, czy zmarły nie zostawił żadnego źródła dochodu. W tym celu można odpisanie odroczyć aż do przyszłorocznego opodatkowania dziedziców.

Artykuł 74.

Postępowanie w razie znizenia podatku.

(§. 232.)

Prośby o zniżki podatkowe w artykule 70 omawiane, podawać należy najpóźniej w przeciągu dni 24 po zajściu wypadku uzasadniającego uwzględnienie, do Władzy podatkowej pierwszej instancji.

W razie spóźnionego doniesienia, może nastąpić stosunkowe obniżenie tylko tej kwoty podatkowej, która przypisana jest za miesiące kalendarzowe następujące po wręczeniu podania.

Prośby spóźnione, wniesione po upływie miesiąca listopada roku podatkowego winna Władza podatkowa pierwszej instancji odrzucić bez dalszego badania.

We wszystkich innych przypadkach postać należy prośby z dołączeniem potrzebnych dochodzeń, do Władzy skarbowej krajowej.

Od decyzji Władzy skarbowej krajowej, odwołać się można do Ministerstwa skarbu.

Artykuł 75.

Wymiary uzupełniające.

Oprócz przyrostów omawianych w artykule 67 zdarzają się jeszcze uzupełniające wymierzenia podatku osobisto - dochodowego co do takich osób, które pominięte zostały przy powszechnem szacowaniu na rok bieżący. Wymierzenia te zostają lub nie zostają w związku ze sprawą karną.

W pierwszym przypadku podatek uzupełniający wymierzyć ma stosownie do §. 256, ustęp 3, Władza podatkowa pierwszej instancji w artykule 15 przepisu wykonawczego do rozdziału V oznaczona, która w tym względzie zastosować się ma do przepisów podanych w artykule 71.

Do drugiego przypadku, np. jeżeli podatnik nie był obowiązany do podawania zeznania i przeto nie podpada karze, niema wyraźnego postanowienia ustawowego.

W przypadkach tych opodatkowanie przywieść ma do skutku komisya szacunkowa na podstawie dodatkowego rejestru szacunkowego przy sposobności najbliższego zebrania się (np. w celu zaopiniowania rekursów).

W każdym takim przypadku wygotować należy dla tych podatników nowy arkusz *F* i włożyć go do spisu kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego (artykuł 42).

Gdyby opodatkowanie obejmowało kilka lat wstecz, w rejestrze szacunkowym podawać należy co do każdej pozycji lata, rok za rokiem.

Artykuł 76.

Utrzymywanie w ewidencji przypisów podatkowych i podatników w ciągu roku podatkowego; w szczególności co do zmiany mieszkań.

1. Co do wszystkich tych przypadków, które w myśl powyższych artykułów 67 aż do 75 pociągają za sobą przyrosty lub ubytki w przypisanym podatku osobisto-dochodowym, utrzymywać mają Władze skarbowe pierwszej instancji zapiski według wzoru *N*. Nadto do przypadków przyrostów sporządzić należy według wzoru *K*, a co do tych przypadków ubytku, które tyczą się podatników odpadłych, opatrzeć istniejące karty *K* odpowiednim łatwo dostrzedz się dającym dopiskiem.

Wzór O.

Podobnie Władze skarbowe krajowe winny przyrosty lub ubytki, które zarządziły w skutek rekursów, próśb o zniesienie i rekursów ministerjalnych w sprawach artykułów 67 aż do 75, zanotować w zapiskach według wzoru O. Władze podatkowe pierwszej instancyi obowiązane są uwiadomić urzędy podatkowe nadsyłaniem odpowiednich wyciągów o zarządzonych przyrostach lub ubytkach w celu przywiedzenia ich do skutku.

Podobnie postępować należy z przyrostami i ubytkami dotyczącymi się podatku pensyjnego.

2. Wszelkie te przypadki rozpoczęcia się i skończenia się obowiązku podatkowego, w ciągu roku podatkowego, które nie dają w myśl postanowień powyższych powodu do zmian w przypisie podatkowym, nie są przedmiotem utrzymywania w ciągłej ewidencji, zwłaszcza iż ustawa przepisuje coroczne sporządzanie spisu osób domniemalnie podlegających podatkowi, zasięganie przepisanych wykazów itd.

Jednakże w celu jak największego ułatwienia rozkładu w roku następnym Władze podatkowe winny zapisywać wszelkie wypadki tego rodzaju, o których się w ciągu roku dowiedzą*).

*) Przekładkami takimi są między innymi następujące:

a) Przyrosty:

- a) gdy krajowiec zamieszkały za granicą nabywa dochód w krajach tutejszych;
- b) gdy cudzoziemiec za granicą mieszkający nabywa w krajach tutejszych dochód tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 153, l. 2 b);
- c) gdy uwolniony w myśl §. 154, l. 3 konsul zawodowy, sługa lub urzędnik obcego poselstwa lub konsulatu nabywa obywatelstwo austriackie;
- d) gdy tytuł uwalniający, w myśl §. 154, l. 3 i 4 istniejący, odpada z innych powodów;
- e) nabycie dochodu podlegającego opodatkowaniu, z wyjątkiem przypadku wyszczególnionego w §. 227, ustęp 2;
- f) wystąpienie osoby z gospodarstwa domowego, w którym jej dochód doliczany był do dochodu głowy tegoż gospodarstwa domowego.

b) Ubytki.

- a) gdy podatnik wejdzie w ciągu roku podatkowego w jeden ze stosunków, uzasadniających według §. 154, l. 3 i 4 uwolnienie od podatku; w przypadkach tych zważać należy na uprzywilejowanie, gdyby służyło tym osobom, pod względem wnoszenia podatku;
- b) utrata dochodu lub zmniejszenie się go poniżej wysokości podatku podlegającej, o ile nie zachodzą warunki odpisania lub zniesienia w §§. 229 i 232 przewidziane;
- c) wstąpienie osoby w gospodarstwo domowe, w którym dochód jej doliczany będzie do dochodu głowy tego gospodarstwa domowego.

Co do przyrostów, przygotować należy niezwłocznie arkusz według wzoru F, co do ubytków zanotować odpowiednią uwagę w istniejącym arkuszu F.

3. Zmiana mieszkania nie uzasadnia zmiany przypisu w ciągu roku podatkowego. Lecz ze względu na to, że właściwość organów rozkładowych zależy od miejsca zamieszkania podatnika, pożądaną jest rzeczą, żeby także pod tym względem poczynione zostały, o ile to jest możebne, przygotowania do przyszłorocznego rozkładu. W tym celu polecić należy organom poborowym i egzekucyjnym, żeby o każdym przesiedleniu się podatnika do innego okręgu rozkładu, które dojdzie do ich wiadomości, uwiadamiły niezwłocznie Władzę podatkową.

Władza podatkowa winna zużytkować także własne spostrzeżenia poczynione przy sposobności innych spraw, a w razie potrzeby zasięgać informacji od organów, którym poruczone są sprawy mel-dunkowe.

W przypadkach stwierdzonej zmiany mieszkania uczynić należy w arkuszu F odpowiedni zapisek i odpis tego arkusza razem z aktami dotyczącymi opodatkowania tego podatnika, posłać niezwłocznie właściwej Władzy podatkowej.

Oddział II.

Postanowienia szczególne co do płac służbowych. Podatek pensyjny.

Artykuł 77.

Podatek pensyjny.

(§. 233.)

Osoby, pobierające płace służbowe, które wynoszą lub przenoszą sumę 3200 zł., opłacać mają oprócz podatku osobisto-dochodowego, jeszcze podatek pensyjny, który bez względu na jakikolwiek inny dochód wynosi:

1. stopień od	3.200 zł. aż do włącznie	4.000 zł.	. 0.40/0
2. " "	4.000 " " "	4.500 " "	. 0.80/0
3. " "	4.500 " " "	5.000 " "	. 1.20/0
4. " "	5.000 " " "	6.000 " "	. 1.60/0
5. " "	6.000 " " "	7.000 " "	. 2 0/0
6. " "	7.000 " " "	8.000 " "	. 3 0/0
7. " "	8.000 " " "	10.000 " "	. 4 0/0
8. " "	10.000 " " "	15.000 " "	. 5 0/0
9. " "	15.000 i wyżej		6 0/0

Podatek pensyjny wymierzać należy w powyższych stopach procentowych od całkowitej sumy płac służbowych podatku podlegających, to jest:

1. nie tylko od kwot częściowych ponad 3200 zł. i

2. nie w rozmaitych stopach procentowych od kwot częściowych poszczególnym stopniom odpowiadających.

Podatek należy jednak obliczać w taki sposób, żeby z dochodów wyższego stopnia po strąceniu podatku nigdy nie pozostawała suma mniejsza, jak suma pozostająca z najwyższych dochodów bezpośrednio niższego stopnia po strąceniu podatku przypadającego na ten stopień. (Prw. także artykuł 34, l. 3.)

Płace służbowe, z rozmaitych źródeł płynące, zliczać należy w jedną sumę celem wymierzenia podatku.

Artykuł 78.

Pobór podatku osobisto - dochodowego od płac służbowych przypadającego i podatku pensyjnego przez służbodawcę.

(§. 234.)

Ci, którzy płace owych rodzajów, jakie w §§. 167 i 168 są oznaczone, wypłacają (artykuł 23 i artykuł 24, l. 1 i 2) — w dalszych artykułach osoby te nazywane są po prostu „służbodawcami,“ — obowiązani są, potrącać odbiorcom tych płac podatek osobisto-dochodowy i pensyjny od tych płac wymierzony, o którego wymiarze Władze podatkowe będą ich w tym celu corocznie uwiadamiały. Ze względu na §. 202 i 234, ustęp 4, potrącenie to ogranicza się do płac służbowych i zarobniczych, które u jednego służbodawcy na rok obliczone przenoszą 600 zł.

Uwiadamia się wezwaniem płatniczem, od którego można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Potrąca się w tych samych terminach, w których pensje się wypłaca i w tych samych stosunkowych ratach.

Artykuł 79.

Postępowanie u Władzy podatkowej.

1. Celem wykonania postanowień wydanych w artykułach 77 i 78, sporządzić ma Władza podatkowa spis podług wzoru *P*, do którego zaciągając należy:

- a) kontrybentów podatku osobisto-dochodowego, płace służbowe pobierających (artykuł 23 i artykuł 24, l. 1, 2 i 3), jeżeli płace służbowe u jednego służbodawcy na rok obliczone przenoszą 600 zł.;
- b) osoby, do których odnosi się postanowienie artykułu XVII ustawy (porówn. artykuł 80).

(Poinlech.)

2. Przedziałki 2—4, tudzież 7, 8, 9 formularza *P* wypełnić należy zgodnie z przedziałkami 1—4, 28, 29 i 32 rejestru szacunkowego *II*.

W tych przypadkach, w których podatnik nie pobiera żadnego innego dochodu prócz płac służbowych, przedziałka 10 zawiera tę samą kwotę, co przedziałka 9. W przeciwnym razie zapisać należy tę kwotę, któraby jako podatek osobisto-dochodowy przypadadała, gdyby płace służbowe były jedynym dochodem podatnika, np. jeżeli podatnik oprócz 3000 zł. dochodu podległego opodatkowaniu pobiera 2000 zł. z płac służbowych, w przedziałce 10 zapisać należy kwotę 30 zł. Gdy w takich razach chodzi o płace służbowe nie przenoszące 600 zł., wpisać należy stopy podatkowe podane w artykule 34, l. 2.

3. Jeżeli płace służbowe (przedziałka 8, wzoru *P*) wynoszą lub przenoszą 3200 zł. obliczyć należy następnie do przedziałki 12 podatek pensyjny.

4. Przedziałki 13 i 14 wypełniają się tylko w tych przypadkach, gdy podatnik pobiera płace służbowe z rozmaitych źródeł. W przypadkach tych, z zastrzeżeniem wyjątków wzmiankowanych pod l. 5, kwoty wykazane w przedziałkach 10 i 12 rozdzielić należy proporcjonalnie na poszczególne płace.

5. Jeżeli podatnik pobiera płace z rozmaitych kas państwa, lub kas funduszków publicznych zostających pod zarządem Władzy państwa, nie należy podatku rozdzielać, lecz całą kwotę od służbodawcy pobierać się mającą, pobierać w tej kasie, która wypłaca największą płacę.

6. Jeżeli pomiędzy płacami służbowymi znajdują się płace ze źródeł w artykule 24, l. 3 oznaczonych, podać je należy podobnie w przedziałce 13; kwotę podatku od nich przypadającą obliczyć należy w sposób podany pod l. 4 i wykazać w przedziałce 17 i 18.

7. Przedziałki 15 i 16 wypełniają się tylko w tych przypadkach, w których w przedziałce 14 wypadło zapisać płacę służbową przenoszącą 600 zł.

Artykuł 80.

Uwolnienie funkcyonaryuszów państwa w artykule XVII ustawy oznaczonych od opłacania podatku osobisto - dochodowego od płac nie przenoszących 630 zł.

1. Dobrodziejstwo artykułu XVII ustawy rozciąga się pod warunkami tamże oznaczonymi na wszystkich funkcyonaryuszów państwa w czynnej służbie, którzy zostali mianowani przed dniem 1. stycznia 1898.

2. Jeżeli funkcyjnarusz nie ma żadnego innego dochodu oprócz płac aktywalnych, jest całkiem uwolniony od podatku. W przypadku tym już komisya może orzec uwolnienie i przedziałki 32 i 34 rejestru szacunkowego *H* wypełnić w sposób oznaczony w artykule 59, l. 6.

Odpowiednio temu wstawić należy te same kwoty w przedziałkach 10 i 11 formularza *P*.

3. Jeżeli funkcyjnarusz państwa oprócz swoich płac aktywalnych ma jeszcze inny dochód, którym nie są żadne płace służbowe, natenczas kwotę w myśl artykułu 79, l. 2 obliczoną, w przedziałce 10 wykazaną, umieścić należy także w przedziałce 11.

Naprzykład kancelista ma 600 zł. pensyi, 300 zł. dodatku służbowego i 60 zł. dodatku na utrzymanie; oprócz tego pobiera rentę w sumie 300 zł.; nie rości sobie pretensyi do żadnych potrąceń. Całkowity jego dochód wynosi więc 1260 zł., stopa podatkowa od niego przypadająca 14 zł. Dochód z plac służbowych wynosi 960 zł., podatek od niego w myśl artykułu 79, l. 2 przypadający, który wykazać należy przedziałce 10, 9 zł. 20 c. Tej przeto kwoty nie należy pobierać i przeto trzeba ją wykazać w przedziałce 11.

4. Jeżeli funkcyjnarusz państwa oprócz swoich płac aktywalnych ma jeszcze inne płace służbowe z kasy funduszków państwa lub publicznych, natenczas stosownie do artykułu 79, l. 5 nie rozdziela się podatku przy wypełnianiu formularza *P*. W przypadku tym kwotę podatku, która nie ma być pobierana, obliczyć należy osobno a to z odpowiedniemi zastosowaniem artykułu 79, l. 2.

Gdyby więc naprzykład rzeczony wyżej kancelista zamiast 300 zł. renty miał remunerację w kwocie 300 zł. płatną w kasie państwa (dotychczas uwolnioną od podatku), w takim razie nie byłaby pobierana również kwota 9 zł. 20 c.

5. Jeżeli funkcyjnarusz państwa, oprócz swoich płac aktywalnych, ma płacę służbową wypłacaną nie z kasy państwa i nie z kasy funduszu publicznego, w takim razie przy zastosowaniu działania rachunkowego powyżej pod l. 3 i 4 przedstawionego wypadłoby w skutek przepisane go w artykule 79, l. 4 na takie przypadki proporcjonalnego podziału przypadającego podatku na poszczególne płace służbowe, że podatek przypadający na płace aktywalne tylko po części nie ma być pobierany. Gdyby bowiem naprzykład wzmiankowany urzędnik pobierał remunerację nie z kasy państwa, natenczas stosownie do artykułu 79, l. 4, stopa podatkowa wynosząca 14 zł. zostałaby proporcjonalnie rozdzie-

lona na remunerację w kwocie 300 zł. i na płacę aktywalne w sumie 960 zł., w skutek czego na płacę aktywalne przypadłoby 10 zł. 66 c.; lecz według obliczenia przedstawionego pod l. 3 i 4 nie należałoby pobierać tylko kwoty częściowej 9 zł. 20 c.

Dla uniknienia tej niewłaściwości także w przypadkach, o których mówi się tutaj, całej kwoty częściowej podatku w myśl artykułu 79, l. 4 obliczonej, która przypada na płace aktywalne, w myśl artykułu XVII uprzywilejowane, nie należy pobierać i przeto trzeba ją wykazać w przedziałce 11.

Artykuł 81.

Wygotowywanie nakazów płatniczych i wezwań płatniczych.

Władza podatkowa wygotować ma teraz następujące nakazy płatnicze i wezwania płatnicze:

1. nakaz płatniczy na podatek osobisto-dochodowy dla podatnika (wzór *J/2*, — prw. artykuł 60); w nim oznaczyć należy dokładnie kwotę, która od służbodawcy, a względnie od służbodawców będzie pobierana (przedziałka 15 formularza *P*), jakoteż tę, którą podatnik ma sam płacić (przedziałka 19 formularza *P*), a jeżeli przypisuje się podatek pensyjny, nadmienić należy wyraźnie o nastąpić mającym nakazie płatniczym na podatek pensyjny.

2. Nakaz płatniczy dla podatnika na podatek pensyjny według wzoru *Q*. W nim należy wyraźnie nadmienić, czy podatek pensyjny będzie pobierany od służbodawcy czyli też sam podatnik ma go płacić w całości lub w części (przedziałka 16 i 20 formularza *P*).

Wzór *Q*.

Nakazy płatnicze dotyczące się podatku pensyjnego posłać należy urzędowi podatkowemu w celu dopisania dodatków, gdyby były i zarządzenia doręczenia.

3. Wezwanie płatnicze do służbodawców.

Wezwanie to wygotować należy według wzoru *R* i takowe zawierać ma szczegóły wykazane w przedziałkach 15 i 16.

Wzór *R*.

Wezwania doręczać należy podobnie za pośrednictwem urzędów podatkowych, które obliczyć mają co do podatku pensyjnego dodatki, jakieby przypadały.

W wezwaniach zestawiać należy ile możności wszystkie osoby, mające posady u tego samego służbodawcy, o ile ta sama kasa ma za nich płacić podatek.

W kasie przypisywać należy tylko sumarycznie kwoty na każdego służbodawcę przypadające.

Kasa jednak winna zatrzymać u siebie odpis wykazu poszczególnych podatników.

Artykuł 82.

Bliższe postanowienia co do potrąceń przez służbodawcę.

(§. 234.)

1. Jeżeli przy rozpoczęciu się nowego roku podatkowego przypis podatkowy tyczący się tegoż roku, nie został jeszcze oznajmiony, w takim razie aż do nadejścia w tym względzie uwiadomienia od Władzy podatkowej, potrącać należy podatek tymczasowo i z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania według przeszłorocznego wymiaru (a więc w r. 1898 w sumie dotychczasowego podatku dochodowego II. klasy). Gdyby tym sposobem w pierwszych miesiącach roku potrącono i odesłano mniej lub więcej niż się należy według wezwania płatniczego, różnicę wyrównać należy w najbliższym terminie odstawy.

2. Z tem samym zastrzeżeniem wypłacający obowiązany jest także co do płac służbowych nowo powstałych aż do nadejścia pierwszego uwiadomienia od Władzy podatkowej, obliczać i potrącać podatek w takim wymiarze, jaki od wypłaconej płacy rocznej przypada według ustawowej skali podatkowej (§§. 172 i 233), o ileby płaca ta była jedynym odbiorcy dochodem podatkowi podlegającym. Od płac służbowych, których suma na rok obliczona nie przenosi 600 zł., nie należy z góry nic potrącać.

3. Przez płace służbowe nowo powstałe rozumieć należy płace wypłacane osobom, które dotychczas nie pobierały żadnych płac od tego służbodawcy. Do płac nowo powstałych należą więc tak płace tych odbiorców, którzy w ogóle wchodzić dopiero w używanie takich płac (otrzymują po raz pierwszy posadę, dostają pensję itp.) jak i płace tych, którzy w ciągu roku zmieniają swoje stanowisko służbowe, swoją posadę itd.

4. Co do płac służbowych zmiennych, potrącenie zarządzić należy dopiero z końcem roku, w którym rozpoczęło się ich pobieranie, lecz ma obejmować także kwotę podatku, która przypada od płac zmiennych w pierwszym roku ich istnienia bez względu na wysokość wszelkich innych stałych i zmiennych płac.

5. Jeżeli podatnik występuje w ciągu roku z używania płacy, obowiązek służbodawcy co do potrącania podatku przestaje istnieć z wypłaceniem ostatniej raty płac (prw. artykuł 83, l. 3).

6. W przypadku tym kasa państwa (urząd podatkowy), którą służbodawca uwiadomi o tej okoli-

czności, wystosować ma do podatnika wezwanie, żeby podatek, za pozostałą część roku przypadający, zapłacił w terminach w §. 226 ustanowionych, albo też, żeby w przeciągu dni 14 wyjawiał nową siedzibę, gdyby takowa znajdowała się poza obreębem okręgu urzędowania urzędu poborowego a według okoliczności nowego służbodawcę.

Gdyby podatnik obrał inną siedzibę, należy ją zanotować, a według okoliczności uwiadomić Władzę podatkową powołaną teraz do przypisania podatku.

Odpowiedź która nadejdzie na takie wezwanie przesłać należy w każdym razie Władzy podatkowej. Ją uwiadamiać należy także o wszelkich innych okolicznościach, stojących na przeszkodzie poborowi podatku.

7. Przez wykonanie postanowień powyższych, opodatkowanie tych odbiorców płac służbowych, którzy w ciągu roku zmieniają swoje stanowisko służbowe itp. będzie przywiedzione do skutku po większej części z nader nielicznymi wyjątkami.

8. Co do tych osób, które dotychczas w ogóle nie pobierały płacy służbowej, rozróżniać należy, czy tu zachodzi przypadek podlegający ewidencji w myśl §. 227, ustęp 2, to jest, czy osoby te przez uzyskanie stałej płacy służbowej 600 zł. przenoszącej, weszły w obowiązek opłacania podatku osobistodochodowego, lub czy ten przypadek nie zachodzi, ponieważ idzie tu o płace służbowe zmienne lub ponieważ dotyczące osoby nawet bez względu na płacę służbową nowo uzyskaną podlegały podatkowi osobistodochodowemu.

9. W pierwszym razie, to jest gdy zachodzi przypadek podlegający ewidencji, Władza podatkowa wykonać ma postępowanie wymierzenia w myśl artykułu 71. Przy obliczaniu kwoty podatku, którą służbodawca ma pobierać i przy wymierzaniu podatku pensyjnego, jakoteż przy wygotowywaniu nakazów płatniczych, stosować należy odpowiednio przepisy zawarte w powyższych artykułach 77 aż do 81.

Także w tym przypadku różnice, gdyby powstały, wyrównać należy w najbliższym terminie wniesienia podatku.

10. We wszystkich innych przypadkach pod l. 2 aż do 8 wzmiankowanych, Władza podatkowa wydaje potrzebne zarządzenia jak tylko się dowie o wykonaniem potrąceniu lub o wstrzymaniu potrącenia (l. 6).

Przedmiotem tych zarządzeń stosownie do okoliczności przypadku, może być zarządzenie potrzebnych sprostowań, zarządzenie bezpośredniego poboru od podatnika pozostałej części podatku już nie potrącanego lub ustanowienie kwoty, którą nowy

służbodawca ma potrącać i do kasy oddawać; wynikiem badania może być nakoniec stwierdzenie, że podatnik za wiele zapłacił. O wydanem zarządzeniu lub decyzji uwiadomić należy podatnika, gdy zaś idzie nie tylko o pobór podatku od podatnika, także służbodawcę. Od tego uwiadomienia odwołanie się jest dozwolone.

11. Co do potrącania podatku przez kasy państwa, zastrzega się wydanie osobnych postanowień.

Artykuł 83.

Odsyłanie potrąconych kwot podatku.

(§. 235.)

1. Kwoty, w myśl postanowień powyższych potrącone przez służbodawcę w ciągu miesiąca, odesłać należy do kasy państwa zwyczajnie w ciągu dni 14 po upływie tego miesiąca.

2. Za kasę państwa właściwą do zapisywania w rachunku i poboru uważać zwyczajnie ten urząd podatkowy, w którego okręgu urzędowym znajduje się siedziba funkcyjarsza. W tych miastach, w których podatek pobierają urzędy podatkowe miejskie, urzędy te upoważnione są także do odbioru kwot pod l. 1 wzmiankowanych. Jednakże zastrzeżone jest Władzom podatkowym dozwolenie służbodawcy w przypadkach na względy zasługujących, żeby odsyłał podatek do innej kasy, która odany podatek odbierać ma na rachunek właściwej kasy.

O takim dozwoleniu uwiadomić należy właściwą kasę, tudzież tę, która do odbioru jest przeznaczona, one zaś mają się ze sobą porozumieć.

Władze skarbowe krajowe mogą także pozwolić na odsyłanie podatku w terminach ówieroicznych lub wyznaczyć do wnoszenia termin dłuższy od 14dniowego.

3. Podatek ma być zwyczajnie odsyłany i kwitowany sumarycznie co do każdego wezwania płatniczego służbodawcy przesłanego; lecz jeżeli kwota wniesiona nie zgadza się z odpowiednią ratą sumy podanej w wezwaniu płatniczem, bądź dlatego, że w myśl §. 234, ustęp ostatni, wnoszony jest podatek za tych odbiorców, co do których nie wydano jeszcze wezwania płatniczego, bądź też, że w myśl artykułu 82, l. 5, nie wnosi się podatku za owych odbiorców, którzy przestali pobierać płacę od służbodawcy, w takim razie służbodawca wymienić ma w konsygnacji owych odbiorców. Kasa odbierająca winna w tym względzie zdać sprawę Władzy podatkowej.

4. Gdyby w chwili wnoszenia podatku nie było jeszcze w kasie rachunku, kasa winna otwo-

rzyć rachunek tymczasowy, pieniądze odebrać i nie zwłocznie zdać sprawę Władzy podatkowej.

5. Kasy państwa, które wypłacają płace podatnikowi podlegające, winny zamiast odsyłania przypadających kwot, zapisywać je w rachunku bezpośrednio jako dochód.

Badanie rzetelności potrąceń urządzone będzie osobnemi przepisami.

Artykuł 84.

Środki prawne.

(§§. 218, 233, ustęp 5, 234.)

I. Środki prawne, których podatnik może używać są:

1. Odwołanie się do komisji rekursowej od nakazu płatniczego (§. 218), tyżącego się podatku osobisto dochodowego; takowe może zwracać się:

- a) przeciw ustanowionemu wymiarowi płac służbowych;
- b) przeciw mylnemu obliczeniu części podatku osobisto dochodowego od służbodawcy pobierać się mającej.

Do omyłek tego rodzaju, który pod b) jest oznaczony, stosują się postanowienia artykułu 61, l. 3.

2. Rekurs do Władzy skarbowej krajowej w następujących przypadkach:

- a) od nakazu płatniczego zawierającego wymiar podatku pensyjnego; rekurs ten można jednak zakładać tylko z powodu omyłek w obliczeniu i przypisaniu kwoty podatku, lecz nie przeciw wysokości płac wziętej za podstawę wymiaru (prw. l. 1, lit. a);
- b) w przypadkach wzmiankowanych w artykule 82, l. 6 i 10 od zarządzeń wydanych z powodu zmian w ciągu roku zaszłych; pod tym względem wolno podatnikowi dochodzić nadpłaty drogą rekursu przeciw uwiadomieniu tamże wzmiankowanemu.

3. Podatnicy poczytujący się za uciążonych potrąceniem podatkowym czynionem im w myśl §. 234, mogą w przeciągu dni 30 po potrąceniu podać zażalenie do Władzy podatkowej pierwszej instancyi, właściwej do odbierania od nich zeznań do podatku osobisto dochodowego (artykuł 36); od jej decyzji można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Zażalenia tego rodzaju, o ile czynione potrącenia odpowiadają prawomocnym wezwaniom i nakazom płatniczym, załatwiać należy powołaniem się na te dokumenty.

II. Służbodawcy służy prawo odwołania się do Władzy skarbowej krajowej od wezwania płatniczego do niego wystosowanego.

Rekurs może zwracać się tylko przeciw włózeniu na służbodawcę obowiązku określonego w §. 234.

Jeżeli w skutek rekursów służbodawców, okaza się omyłki w obliczeniu podatku na szkodę podatników, trzeba przypis odpowiednio sprostować.

III. O wszelkich decyzjach rekursowych dotyczących się poboru potrąceń od płac służbowych, uwiadamiać należy tak podatnika jak i służbodawcę.

Artykuł 85.

Odpowiedzialność obowiązanych do czynienia potrąceń.

(§. 237.)

Obowiązani do czynienia potrąceń w myśl §. 234 są odpowiedzialni za właściwe dopełnienie tego, jakoteż za odesłanie w oznaczonym terminie kwot potrąconych.

W razie spóźnienia się z odesłaniem, winni od nieodesłanych kwot podatku, bez względu na wysokość takowych, opłacić odsetki za zwłokę, ustanowione w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26.

Dotrzymanie terminów przedłużonych w myśl artykułu 83, l. 2, nie stanowi opóźnienia w odesłaniu.

Podatki, które potrącający są obowiązani płacić, ściągać mają te same organa i w taki sam sposób, jak podatki bezpośrednie.

Także przepisy ustawy z dnia 18. marca 1878 Dz. u. p. Nr. 31, stosują się do tych należności tak samo, jak do podatków bezpośrednich.

Odpowiedzialność służbodawców nie uchyla w pewnych okolicznościach poszukiwania należności podatkowej na podatniku.

Oddział III.

Zakaz zwalania podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.

Artykuł 86.

Dowiedzenie się o umowach §. 238 zakazanych.

Jak wszystkie organa administracji publicznej, tak samo i organa zarządu skarbu, a w szczególności także urzędy wymiaru należności i prokuratorze skarbu winny we wszystkich takich przypadkach, w których dowiedzą się o umowach tego rodzaju, jakie w §. 238 są zakazane a zawartych w czasie od dnia 4. grudnia 1894, donosić o nich Władzy skarbowej krajowej z dołączeniem odpisu odnośnego punktu umowy.

Władza skarbowa krajowa co kwartał zdawać będzie sprawę o tych doniesieniach Ministerstwu skarbu.

Biliński r. w.

Królestwo: }
 Kraj: }
 Powiat polityczny:

Okrąg szacunkowy:
 Okrąg urzędu podatkowego:
 Gmina:

Zeznanie do podatku osobisto-dochodowego

. (nazwisko)
 (zawód)
 w (stała siedziba i mieszkanie)
 za rok podatkowy 18

Mój dochód podlegający opodatkowaniu łącznie z dochodem uczestników mego gospodarstwa domowego, który do mego dochodu ma być doliczony, to jest:

U w a g a. Tutaj podać należy imiennie tych członków rodziny, których dochód, stosownie do §. 157 ustawy i artykułu 3 przepisu wykonawczego ma być doliczany podatnikowi.

wynosi:

- A. Z posiadłości gruntowej: Wykonywanie gospodarstwa rolnego i leśnego na gruntach własnych lub cudzych a mianowicie dzierżawionych, puszczenie w dzierżawę, w najem, użytkowanie innego rodzaju (np. prawo użytkowania) gruntów, tudzież dochód z przemysłów rolniczych i pobocznych — wszystkie te dochody łącznie z wartością pieniężną płodów gospodarstwa wiejskiego spotrzebowanych w gospodarstwie domowym a po strąceniu kosztów gospodarki
- B. Z budynków: Osiągnięta rzeczywiście intrata z czynszów najmu lub czysta wartość użytkowa budynków, który składający zeznanie sam zamieszkuje lub których w inny sposób używa albo które innym osobom daje bezpłatnie w używanie, z wyjątkiem budynków w §. 164, ustęp 2 i 3 wymienionych, po strąceniu kosztów utrzymania budynków
- C. Z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych, jakoto: z górnictwa, handlu i przemysłu, tudzież innych zatrudnień zysk noszących, łącznie z wartością pieniężną płodów własnego przemysłu spotrzebowanych w gospodarstwie domowym; dochód z prac literackich, artystycznych, lekarskich i naukowych; wszystkie te dochody po strąceniu kosztów przedsiębiorstwa i zatrudnienia
- D. Dochód z plac służbowych i zarobniczych, emerytur i tym podobnych: pensya, płaca, dodatek osobisty, dodatek aktywalny, kwaterowe, remuneracye, dochody kongruy, należności, opłaty stuły, tantiemy, taksy za obecność, czesne, taksy egzaminacyjne, prowizye, dochody poboczne (np. portyerów, kelnerów kasowych itp.), zapłaty ugodowe i od sztuki, emerytura tymczasowa, emerytura, emerytura wdowia i sieroca i wszelkie inne dochody ciągłe, nie objęte pod E; nadto wartość pieniężna mieszkania w naturze i innych przychodów w naturze. Moje płace służbowe, z których muszę pokrywać wydatki służbowe, wynoszą: zł., wydatki z nich pokrywane wynoszą: zł.
 (Nazwisko, stan i miejsce zamieszkania osób (korporacyi), wypłacających wzmiankowane przychody podać należy na trzeciej stronie zeznania.)
 Zarobek żony i uczestników gospodarstwa domowego, za których w myśl §. 173, ustęp 2 żąda się potrącenia, wynosi, a mianowicie:
 zarobek żony zł.
 zarobek zł.
 zarobek zł.

Stale dochody w roku	Chwijne dochody*)	Razem
nie więcej jak złotych		
	1	
	2	
	3	
	4	
	1	
	2	
	3	
	4	
	1	
	2	
	3	
	4	
Razem .		

- E. Z majątku w kapitałach: odsetki od książeczek kasy oszczędności, od udziałów w stowarzyszeniach, od wierzytelności kapitałowych bez względu, czy są czy nie są zahipotekowane i czy podlegają czy nie podlegają podatkowi rentowemu; odsetki (kupony) od wszelkich papierów wartościowych bez wyjątku; dywidendy od akcji; renty wszelkiego rodzaju; czynsze dzierżawne od przemysłów puszczonech w dzierżawę; udziały w zysku; udziały gwareckie; zyski eskomptowe
- F. Wszelki inny dochód: podległe opodatkowaniu płace członków wydziału krajowego, burmistrzów itp., tantiemy członków rad zawiadowczych

U w a g a *): W rubryce 4 wpisać należy obliczoną średnią; w rubrykach 1—3 można wpisać dochody z ostatnich lat wziętych do obliczenia średniej.

Prze str o g a: Ostrzega się strony w ich własnym interesie, żeby dla uniknięcia dalszych dochodzeń, oznaczały jak najdokładniej nieruchomości, budynek, kopalnię, przemysł itp., do których odnoszą się szczegółowy powyższe.

Podatnikowi wolno podać na tej stronie lub w osobnej załączce obliczenia, służące za podstawę wyjawieniom powyższym. wysokość wymienionych odpisań lub inne objaśnienia i dodatki; stosownie zaś do §. 202, ustęp 3—7 powinny tu być podane bliższe szczegóły co do nazwiska, stanu i miejsca zamieszkania obowiązanych do wypłacania płac służbowych. tudzież co do przychodów w naturze i co do poborów duchownych, nakoniec pod względem dochodu z majątku w kapitałach, podać tu należy przedmiot niosący intratę a mianowicie co do wierzytelności kapitałowych, wyjawić stopę procentową jakoteż nazwisko i miejsce zamieszkania obowiązanego do płacenia.

Podatnik może jednak powołać się tylko na szczegóły zeznane pod tym względem w poprzednim roku a wyszczególnić tylko zmiany, jakie zaszły.

Jeżeli dochód może być obliczony tylko drogą oszacowania, podać należy szczegóły do tego oszacowania potrzebne; co się tyczy dochodu nie podlegającego podatkowi osobisto-dochodowemu, wyszczególnić tutaj należy jego rodzaj i wielkość.

Odcinek, który Władza podatkowa odłącza.

Wypełnić ma strona.

Nazwisko

Zawód

Miejsce zamieszkania

Suma zeznanego dochodu ogólnego opodatkowaniu podlegającego (jak na stronie 2) zł. . . c.

Wypełnić
ma Władza
podatkowa.

Suma podatku osobisto-dochodowego przypadającego od zeznanego dochodu zł. . . c.

Lista główna

zawierająca

s p i s n a j e m c ó w

w domu Nr. k. . . .

przy ulicy, dzielnica . . .

Z . . listami szczegółowemi w załączeniu.

Zgodność z prawdą i zupełność szczegółów
wewnątrz podanych, potwierdza:

.
(Podpis właściciela domu lub jego zastępcy.)

Baczność na czwartą stronę.

Numer mieszkania lub części składowej domu osobno w najem puszczonej	Położenie mieszkania	Imię i nazwisko najemcy	Z a w ó d	Czynsz roczny najmu	
				zł.	c.

Stosownie do §. 200 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, posiadacze domów zamieszkałych lub ich zastępcy obowiązani są wypełnić formularz niniejszy przez wpisanie imion i nazwisk, zawodów lub sposobu zarobkowania mieszkańców i czynszu najmu, który takowi płacą; wypełnienie odnosić się ma do stanu z dnia 189 .

Jeżeli pojedynczy najemcy wypełnili zgodnie z przepisami listy szczegółowe, można dołączyć je do listy głównej; w takim razie nie trzeba wypełniać trzeciej strony niniejszego formularza; w przeciwnym razie trzeba wypełnić dokładnie także trzecią stronę.

Kto odmówi wyjaśnienia, jakiego wymaga się według powyższego, lub świadomie da nierzetelne wyjaśnienie, może być karany stosownie do §. 247 ustawy rzeczonej, grzywną aż do 200 zł.

Listę główną wypełnić należy najpóźniej w przeciągu dni 14 i trzymać w pogotowiu dla oddania funkcjonaryuszowi Władzy podatkowej lub gminnej, który po nią przyjdzie.

Wzór C.

Lista szczegółowa.

Objaśnienie.

Obowiązek wypełnienia przedziałek 2 aż do 9 formularza obowiązkowego ustanowiony jest na podstawie art. 200 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; za odmowne dopłaćcie lub ewentualnie za uzupełnienie tego obowiązku, może być według §. 241 wymierzona grzywna aż do 500 zł.

Formularz niniejszy wypełniać należy w następujący sposób:

Najprzód napisać należy w przedziale 2 imiona i nazwiska mieszkańców każdego mieszkanka podług stanu z dnia 189. jedno pod drugim; jeżeli małotetni członkowie rodziny dla wykształcenia swego, jako uczniowie, studenci itp. uczyniwali się za domem, trzeba ich pomimo tego wpisać w przedziale 2, a okoliczność tę podać w przedziale 38. Natomiast wolno nie wyszczególnić imionnie dzieci małotetnych, nie mających odrębnego dochodu, lecz w przedziale 2 podać jedynie ich ilość (na przykład 4 dzieci).

W przedziale 3 aż do 8 podać należy, czy osoba w przedziale 2 podana, jest sama głową gospodarstwa lub w jakim do niego zostaje stosunkiem; czyni się to w taki sposób, że w przedziale 3 odpowiednim napisem stawia się kropkę. To należy mieć na względzie, że za członków rodziny (przedziałka 4) uważa się w szczególności konie i dalsze (pastierki i wychowanków), tudzież wiatków,

Ulica Nr. domu

Mieszkanie

Czynsz najmu, który opłacać ma głowa gospodarstwa domowego

Należności poboczne

(rocznie)
(kwartalnie)
(miesięcznie)
(tygodniowo)

rodziców, świekrociwo, ziędów i siostrwo głowy gospodarstwa domowego. Imiębnych krewnych (rodzinsko, wędów, siostry, ciotki, siołecy, dozorzenie, kuzyni i t. j.) głowy gospodarstwa domowego, wymienie należy w przedziale 5 jako „bnych wsi dlinokucnow”. Co do uczniów i czeładków, zapisywać ich należy w przedziale 2 i 6 tylko w takim razie, jeżeli mieszkają u majstra.

Soborników wykazać należy w przedziale 8; należyż, aż doł przec nich, płaconę, czynsz (cołścięcy), płaconę przez podnajeźcą i nocelików, wykazywać się w przedziale 9.

Wypełnienie przedziałek 10 aż do 17 nie jest ustawą nakazane; jednakże zaleca się to głowom gospodarstw domowych w ich własnym interesie, mianowicie jeżeli nie sa obwiązani do składania zeznań do podatku osobisto-dochodowego, żeby wypełniali także inne przedziałki tego formularza, gdyż tym sposobem zapobiegnie się mylnemu przypisanu podatku i wywołacym z tego zuchodom, mianowicie zaś uzyskać moża na uwzględnienie powodów do anizienia stopy podatkowej (na przykład obarczenia rodzama).

Jeżeli przedziałki 12 aż do 17 wypełnia się dobrowolnie, nie należy wpisywać szczegółów mylne treści, w razie bowiem przeciwnym mogłyby według okoliczności być zastosowane postanowienia karne §§. 241 i 242 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	15	16	17	18
												Rodzaj	Kwota					
<p>(W odpowiedniej przedziałce podać należy następujące)</p> <p>1 Imię i nazwisko, tudzież zawód wyzatkich mieszkańców mieszkających w tym mieszkaniu (wzrost oznaczony)</p> <p>2 Głowa gospodarstwa domowego</p> <p>3 Członek rodziny</p> <p>4 Sługa</p> <p>5 Czładnik, pomocnik, uczeń</p> <p>6 Imię i nazwisko</p> <p>7 Podnajeźca, nocelny</p> <p>8 Co do podnajeźcy i nocelny, kwota czynszu najmu, nocelowego itp.</p> <p>9 Wiek</p> <p>10 Należność urodzenia</p> <p>11 Rodzaj i wysokość dochodu w pieniędżach i w naturze osób obok wymienionych</p> <p>12 Rodzaj</p> <p>13 Kwota</p> <p>14 Dochód z pracy członków rodziny obok wymienionych, z do których się łączy się potrącenia (§. 173, ustęp 2)</p> <p>15 Potrącenia uwzględnione alij mające przy obliczeniu dochodu, z mianowicie</p> <p>16 Premie asakuracyjao, odsetki od długów, udziały w rolnictwie, podatki, itd.</p> <p>17 Kwota</p> <p>18 Uwaga</p>																		

Podpis głowy gospodarstwa domowego:

W y k a z

mieszkańców domu Nr. w ulica

Objaśnienie.

Obowiązok wypełniania przedziałek 3 aż do 10 formularza niniejszego, naszczególny jest na §. 300, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; za odwołaniem dopóki nie ma świadomego niżej, które do uzupełnienia tego obowiązku, może być według §. 247 wymerzona Erywa aż do 200 zł.

Formularz niniejszy wypełniać należy w następujący sposób:

Najpierw napisać należy w przedziale 3 imiona i nazwiska mieszkańców od każdego mieszkańca, podług stanu z dnia 189 Jedno pod drukiem jeżeli małżonkowie członkowie rodziny dla wyłączenia swego jako użalowie, student itp. utrzymywani są za domem, trzeba ich pomimo tego dopisać w przedziale 3, a okoliczność tę podać w przedziale 19. Następnie wódnio nie wyzerować i w przedziale 4 jeżeli małżonkowie nie mający odstępstwa dołodu, być w przedziale 8 podać jedynie ich imię (naprzykład 4 dzień).

W przedziałkach 4 aż do 9 podać należy, czy osoba w przedziale 3 podana, jest samą głową gospodarstwa lub w jakim do niego zostaje stosunku; czy jest to w taki sposób, że w przedziale 5 z odpowiednim nadpisaniem stawia się kreskę. Tu należy mieć na względzie, że za członków rodziny (przedziałka 5) uważa się w szczególności żonę i dzieci (posierbów i wychowanków), tudzież wnuków,

rodziców, świnkrostwo, zięciów i szyrowe głowy gospodarstwa domowego. Pobocznych krewnych (rodzeństwo, wujów, siostry, ciotki, synowce, siostrzenice, kuzynów itd.) głowy gospodarstwa domowego wymieniać należy w przedziale 8 jako „innych współmieszkańców”. On do uznania i zosolidyfikacji, zapisywał ich należy w przedziale 9 i 7 tylko w tym razie, jeżeli mieszkała u nasza.

Stobowników wykazać należy w przedziale 9; należyżność za ich przez nich placoną, oznacz (nieobowiązkowo) placowi przez podmiętników i noclegników, wykazano się w przedziale 10.

Wypełnianie przedziałek 11 aż do 18 nie jest ustawą nakazane; jednakże zaleca się to głowom gospodarstw domowych w ich własnym interesie, mianowicie jeżeli nie są obowiązani do składania zeznań do podatku osobisto-dochodowego, żeby wypełniali także inne przedziałki tego formularza, gdyż tym sposobem zaobieganie się mu innemu przypisanu podatku i wyliczającym z tego zaobowiązanym, mianowicie zaś uzyskać można uwzględnienie powodów do zniżenia stopy podatkowej (naprzykład obarczenia rodziny).

Jeżeli przedziałki 13 aż do 18 wypełnia się dobrowolnie, nie należy wpisywać szczegółów mynie) treści, w razie bowiem przeciwnym mogłyby według okoliczności być zastosowane postanowienia karne §§. 241 i 242, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

Oznaczenie mieszkańca		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19	
		Liczba bieżąca		Imię i nazwisko, zawód wszystkich mieszkańców w tej rodzinie		Głowa gospodarstwa domowego		Członek rodziny		Sługa		Czeladnik, pomocnik, uczeń		Inni współmieszkańcy		Podnajemcy, nocleżnicy		Co do podnajemców i nocleżników kwota czynszu najmu, noclegowego itp.		Wiek		Miejscę urodzenia		Rodzaj i wysokość dochodu w pieniądzu i w naturze osób obok wymienionych		Kwota		Dochoód z pracy członków rodziny obok wymienionych, co do których żada się potrącenia (§. 173, ustęp 2)		Rodzaj		Kwota		Wszelkie inne uwagi ważne do nałożenia podatku dochodowego, naprzykład szczególne kleski, trwała choroba itp. (§. 174)		Uwaga			

Podpis właściciela domu lub jego zastępcy:

Miejsce: Ulica , Nr. domu

Imię i nazwisko:

Zawód:

Rok podatkowy	Nr. rejestru szacunkowego	Czy podaje zeznanie?

Źródła dochodu.

A. Posiadłość gruntowa. Oznaczenie własności ziemskiej: gmina podatkowa: , miejscowość: , Nr. domu

Rodzaj uprawy	Rozległość własnej posiadłości gruntowej	Z tego puszczone w dzierżawę	Rozległość dzierżawionej posiadłości gruntowej	Czynsz dzierżawny				Bydło	Sztuk	Połączone z gospodarstwem rolnem i leśnym gałęzie produkcji i prawa (rybołówstwo, polowanie, puszczenie w dzierżawę źródeł, wyzyskiwanie gruntów paryfikacyjnych):
				otrzymane za grunta puszczone w dzierżawę		opłacane za grunta dzierżawione				
hektarów				zł.	c.	zł.	c.	Przemysły poboczne rolne i leśne, o ile nie są wykazane pod C:		
Ogrody								koni	Przemysły poboczne rolne i leśne, o ile nie są wykazane pod C: przypisany od tego $\frac{\text{podatek zarobkowy powszechny:}}{\text{podatek zarobkowy i dochodowy:}}$ Wymienienie zakładu sprzedaży plodów rolnych, jeżeli istnieje:	
Winnice								byków		
Pola orne								krów		
Łąki								wołów sprzężajnych		
Pastwiska				Uwagi (co do jakości itp.)				bydła opasowego		
Lasy								jałownika		
.								owiec		
.								świń		
Razem ha		
Czysta intrata katastralna:									

Uwaga: W rubrykach powyższych zapisywać należy szczegóły dotyczące się posiadłości ziemskiej podatnika leżącej w jego siedzibie, jeśli ma ich kilka, szczegóły dotyczące się największej. Do wykazania innych posiadłości ziemskich użyć należy załączek. W razie zmian czyni się poprawki lub zapisuje się je w rubryce uwag.

Załączka:

B. Posiadłość budynkowa.

Nr. bieżący	Miejscowość	Nr. katastralny	Nie puszczone w najem	Cała puszczone w najem	Ilość części składowych mieszkalnych, których sam posiadacz domu używa	Wartość czynszowa budynku lub części budynku użytkowanej przez posiadacza domu poddana podatkowi domowoczynszowemu	Intrata czynszowa z budynku lub części budynku w najem puszczonej poddana podatkowi domowoczynszowemu	Wynagrodzenie za sprzęty, ogród itp., wartość wszelkich innych świadczeń pobocznych nie poddana podatkowi domowoczynszowemu	Oznaczenie świadczeń pobocznych	Uwagi:

Uwaga: Czterech rubryk (Nr. bież. 1—4) można w razie potrzeby użyć do rozmaitych budynków tego samego posiadacza lub do uwidocznienia zmian, gdyby zaszyły. Zresztą zmiany uwidocznia się poprawkami, w rubryce uwag, lub przez powołanie się na załączki.

Załączka:

C. Samoistne przedsiębiorstwa i zatrudnienia (z podaniem podatku zarobkowego powszechnego).

Załączka:

D. Przychody służbowe i zarobnicze (oznaczenie i kwota przychodów [w pieniądzu, w naturze], tudzież oznaczenie obowiązanych do ich wypłacania):

Załączka:

E. Majątek w kapitałach (z oznaczeniem stopy procentowej, dywidendy):

Wkładki w kasie oszczędności, udziały w stowarzyszeniach:
 Papiery wartościowe tutejszo-krajowe (także akcje):
 Papiery wartościowe zagraniczne (także akcje):
 Dochody z rent:
 Kapitały zahipotekowane:
 Inne wierzytelności itp.:

Załączka:

F. Wszelkie inne źródła dochodu:

Załączka:

G. Doliczalny dochód członków rodziny:

Wyszczególnienie na wkładce:

Zapiski co do potrąceń.

1. Podatki rządowe i inne					2. Odsetki od długów i renty:					3. Trwale ciężary				4. Opłaty do funduszów emerytalnych itd. 5. Premia za ubezpieczenie na życie			
Oznaczenie podatku rządowego lub innego	Kwota podatku rządowego		Kwota wszelkich innych podatków		razem	Nazwisko i miejsce zamieszkania wierzyciela	Data dokumentu	Kapitał	Stopa procentowa	Suma	Nazwisko i miejsce zamieszkania wierzyciela	Oznaczenie wypłaty	Data dokumentu	Suma	Nazwa zakładu	Data i numer polisy itp.	Premia (opłata)
	zł.	c.	zł.	c.													

Dochód z pracy drugiego z małżonków lub innych członków rodziny, za których czynią się potrącenia (§. 173, ustęp 2):

Okoliczności, uzasadniające ustawowe zniżki podatkowe, a mianowicie:

w myśl §. 173, ustęp 1.

(Ilość członków rodziny nie licząc drugiego z małżonków.)

w myśl §. 174.

(Stosunki szczególne utrudniające istotnie opłacalność podatnika.)

Zapiski dotyczące się podanych rekursów i zażaleń do Trybunału administracyjnego.

(Data decyzji, orzeczenia, rok podatkowy i przedmiot, treść i ważniejsze uzasadnienie.)

Zniżki i ulgi podatkowe.

Nr. reg. szacun.: . . .

Rok podatkowy: . . .

L. . . .

Do Świet. c. k. Administracyi podatkowej
Starostwa

w

z prośbą o wypełnienie.

G. k. Administracya podatkowa
Starostwo

dnia 189 .

L.

Do Świet. c. k. Administracyi podatkowej
Starostwa

w

po wypełnieniu zwrot.

. , dnia , 189 .

Administracja podatkowa

Starostwo :

W y

tyczący się posiadłości gruntowej

Rodzaj uprawy	Rozległość własnej posiadłości gruntowej	Z tego puszczone w dzierżawę	Rozległość dzierżawionej posiadłości gruntowej	Czynsz dz	
				otrzymany za grunta puszczone w dzierżawę	
	hektarów			zł.	c.
1	2	3	4	5	
Ogrody					
Winnice					
Pola orne					
Łąki				Podatek gruntowy	
Pastwiska				9	
Lasy				Odsetki od długów hipot.	
				11	
Razem ha .					
Czysta intrata katastralna .					

16. Uwagi:

a Z,

Nr. domu w

Płatności za grunta dzierżawione		Bydło	Sztuk	13. Połączone z gospodarstwem rolnem i leśnym gałęzie produkcji i prawa (rybołówstwo, polowanie, puszczenie w dzierżawę źródeł, wyzyskiwanie gruntów paryfikacyjnych):
zł.	c.			
6		7	8	
		koni, byków, krów, wołów sprzężajnych, bydła opasowego, jałownika, owiec, świń		14. Przemysły poboczne rolne i leśne podatek zarobkowy powszechny przypisany od tego podatek zarobkowy i dochodowy
				15. Wymienienie zakładu sprzedaży piodów rolnych jeżeli istnieje:
Podatki nie skarbowe łącznie z dodatkami gminnymi				
10				
Inne ciężary				
12				

Nr. reg. szacun.: . . .

Rok podatkowy: . . .

L. . . .

Do Świet. c. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

z prośbą o wypełnienie.

C. k. Administracya podatkowa
Starostwo

dnia 189 .

L. . . .

Do Świet. c. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

po wypełnieniu zwrot.

. dnia 189 .

Nr. reg. szacun.: . . .

Rok podatkowy: . . .

L.

Do Świet. e. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

z prośbą o wypełnienie.

G. k. Administracja podatkowa
Starostwo

dnia 189 .

L.

Do Świet. e. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

po wypełnieniu zwrot.

. , dnia 189 .

Administracja podatkowa

Starostwo

W y k

tyczący się dochodu z majątku w kapitałach (E) i wszelkiego innego

Rodzaj przychodu	Tytuł prawny przychodu	Nazwisko	Mi zamię
		obowiązanego do wypłacania p	
1	2	3	

Legitymacya wyborcza

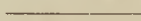
do wyboru członków i

. zastępców do komisji szacunkowej podatku osobisto-
dochodowego w okręgu szacunkowym

Ważna tylko dla

Zawód

Miejsce zamieszkania

Stosownie do tutejszego obwieszczenia z dnia 189 . . L.
uskuteczniłoby zostało zaliczenie kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego powyższego okręgu do
kół wyborczych w myśl §. 181 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 tworzyć się
mających; Wielmożny Pan zostałeś zaliczony do koła wyborczego.

Uwiedomienie niniejsze służy zarazem za legitymację do wykonania wyboru.

Wybór odbywać się będzie w Nr.
dnia 189 połudn . . od aż do

Dołączon . . / . kartk . wyborcz . , któr . . zawierać ma . . . nazwisko, zatrudnienie i miejsce
zamieszkania wybran . . . tudzież podpis wyborczy trzeba albo osobiście z okazaniem dokumentu
legitymacyjnego oddać komisarzowi wyborczemu w godzinach wyżej oznaczonych albo nadesłać pocztą
przed oznaczonym terminem z dołączeniem legitymacyi do tegoż komisarza jako reprezentanta Władzy
wyborami kierującej w oznaczonem powyżej miejscu wyborów.

L. S.

Z c. k.

Legitymacya wyborcza

do wyboru członków i
. zastępców do komisji szacunkowej podatku osobisto-
dochodowego w okręgu szacunkowym

Ważna tylko dla

Zawód

Miejsce zamieszkania

Stosownie do tutejszego obwieszczenia z dnia 189 . . L.
uskutecznione zostało zaliczenie kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego powyższego okręgu do
kół wyborczych w myśl §. 181 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 tworzyć się
mających; Wielmożny Pan zostałeś zaliczony do koła wyborczego.

Uwiedomienie niniejsze służy zarazem za legitymację do wykonania wyboru.

Wybór odbywać się będzie w Nr.
dnia 189 połudn . . od aż do

Dołączon . . / . kartk . wyborcz . , któr . . zawierać ma . . . nazwisko, zatrudnienie i miejsce
zamieszkania wybran . . . tudzież podpis wyborczy trzeba albo osobiście z okazaniem dokumentu
legitymacyjnego oddać komisarzowi wyborczemu w godzinach wyżej oznaczonych albo nadesłać pocztą
przed oznaczonym terminem z dołączeniem legitymacyi do tegoż komisarza jako reprezentanta Władzy
wyborami kierującej w oznaczonym powyżej miejscu wyborów.

L. S.

Z c. k.

Królestwo }
Kraj }

Wzór J/1.

Urząd podatkowy

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr.
na podatek osobisto-dochodowy za rok 189 .

Podatnika: Imię i nazwisko
Zawód
Mieszkanie
Numer rejestru szacunkowego

Stosownie do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, podatek osobisto-dochodowy nałożony został jak następuje:

Stopień dochodu	Dochód		Stopa podatkowa	
	zł.		zł.	c.

Podatek w myśl §. 174 nie został niżony.
został niżony o . . . stopnie.

Powyzszą kwotę podatku zapłacić należy w dwóch równych ratach płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w rzeczonym Urzędzie podalkowym.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23 a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi

Gdyby podatnik chciał odwołać się od niniejszego nakazu płatniczego, może wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30 licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie zawiesza obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

L. S.

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

Podpis doręczyciela.

Królestwo }
 Kraj }
 Urząd podatkowy

Wzór J/2.

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr. . . .
na podatek osobisto-dochodowy za rok 189 .

Podatnika: Imię i nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer rejestru szacunkowego

Stosownie do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, podatek osobisto-dochodowy nałożony został jak następuje:

Stopień dochodu	Dochód	W nim objęte przychody służbowe w kwocie	Stopa podatkowa						
	zł.	zł.	zł.	c.					
Podatek w myśl §. 174 $\frac{\text{nie został niżony.}}{\text{został niżony o . . . stopnie.}}$									
W myśl artykułu 79 p. w. podatek osobisto-dochodowy od powyższych przychodów służbowych przypadający, ma być pobierany w następujących kwotach drogą potrącenia przez służbodawcę, a mianowicie:									
Przez Pana	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 50%;">Od przychodu służbowego w kwocie</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">zł.</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;">.</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;">.</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;">.</td> </tr> </table>				Od przychodu służbowego w kwocie	zł.
Od przychodu służbowego w kwocie									
zł.									
.									
.									
.									
.									
.									
.									
Przeto do bezpośredniego zapłacenia pozostaje kwota									

którą zapłacić należy w dwóch równych ratach, płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w rzeczonym Urzędzie podatkowym.

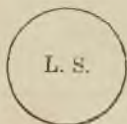
Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23 a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Gdyby podatnik chciał odwołać się od niniejszego nakazu płatniczego, może wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30 licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie zawiesza obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

Nakaz płatniczy co do podatku pensyjnego, przypadający od przychodów służbowych powyżej oznaczonych, o ile takowe przenoszą 3200 zł., doręczony będzie podatnikowi w najbliższym czasie za pośrednictwem urzędu podatkowego; wysokość obliczonych przychodów służbowych można jednak zbijać tylko drogą rekursu przeciw niniejszemu nakazowi płatniczemu.

W końcu uprasza się podatnika w jego własnym interesie, żeby o każdej zmianie siedziby, jakoteż o każdej zmianie stanowiska służbowego, uwiadomił natychmiast rzeczony wyżej Urząd podatkowy lub podpisaną Władzę podatkową (z podaniem nazwiska i miejsca zamieszkania nowego służbowodawcy, tudzież wysokości przychodów służbowych).

C. k. Administracja podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

.....
Podpis doręczyciela.

Wzór K.
(Na półarkuszu.)

Numer rejestru szacunkowego	Numer nakazu płatniczego	Nazwisko	Zawód	Miejsce zamieszkania	Stopień dochodu	Stopa podatkowa		Z powyższej stopy podatkowej				Stopa podatkowa drogą rekursu sprostowana	U w a g a
						zł.	c.	na podatnik sam zapłacić	zł.	c.	zł.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			

U w a g a. W rubryce Uwaga podać należy nazwisko służbodawcy iudziej numer wezwania płatniczego do niego wydanego.

Okrąg szacunkowy

Urząd podatkowy

Gmina

Numer rejestru szacunkowego

Arkusz rekursowy

co do podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego za rok 189 .

Numer konsygnacyi

Rekurs wniosła		Wynik dalszych dochodzeń i uzupełnień, jeżeli z powodu rekursu były przeprowadzone	Oświadczenie komisji szacunkowej	Według okoliczności dalsze przedstawienie stanu rzeczy; treść rekursu	Wniosek referenta	Uchwała komisji	U w a g a
Strona	Władza podatkowa						
10	11	12	13	14	15	16	17

Wzór O.

Władza skarbowa krajowa

Z a p i s e k

co do przyrostów i ubytków podatku osobisto-dochodowego — które stosownie do artykułów 67—75 P. W. zaszyły w . . kwartale podatku pensyjnego roku 189 .

1 Liczba bieżąca	2 Liczba dziennika po- dawczego	3 Okręg szacunkowy	4 Okręg urzędu podatko- wego	5 N a z w i s k o, miejsce zamieszkania i zawód podatnika	6 Według okoliczności bliższe oznaczenie powodu zarządzenia (Przedz. 9 i 15)	7 Polecono przypisać				8 Pozwolono odpisać								
						za czas		wysokość kwoty	na rekurs		na prośbę o zmniejszenie artykuł 70		na rekurs do Mini- sterstwa		z innych powodów w przedział- ce 6 ozna- czonych			
od	aż do	od	aż do	zł.	c.	od	aż do	zł.	c.	od	aż do	zł.	c.	od	aż do	zł.	c.	
7	8	9	10	11	12	13	14	15										

Spis osób, czerpiących dochód

Numer bieżący	Numer rejestru szacunkowego	Podatnika		Służbodawcy		Dochód (przedz. 28 rejestru szac.)		Dochód z przychodów służbowych (przedz. 29 rejestru szac.)		Stopa podatkowa (przedz. 32 rejestru szac.)		Na dochód z przychodów służbowych przypada podatek osobisto-dochodowy		Według art. XVII. nie podlega poborowi	
		Nazwisko i zawód	Miejsce zamieszkania	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11					

z przychodów służbowych.

Podatek pensyjny		Jeżeli przychody służbowe płyną z kilku źródeł; wymienienie takowych a w szczególności także wzmiankowanych w art. 24, l. 3		Podatek, który potrącać ma służbowodawca, a mianowicie kwota				Pozostaje więc do ściągnięcia od samego podatnika, a mianowicie								Uwaga			
								od przychodów oznaczonych w art. 24, l. 3				ogółem							
								Służbowodawca, a wzgl. oznaczenie przychodu podległ. opodatkowaniu w myśl art. 24, l. 3		Wysokość dochodu		podatku osobistodochodowego		podatku pensyjnego			na podatek osobistodochodowy		na podatek pensyjny
zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.		
12		13		14		15		16		17		18		19		20		21	

Królestwo }
 Kraj }
 Urząd podatkowy

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr. . . . na podatek pensyjny za rok 189 .

Podatnika: Nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer rejestru szacunkowego

Odnośnie do tutejszego nakazu płatniczego Nr. . . na podatek osobisto-dochodowy za rok 189 .
 wymierza się podatek pensyjny od wyższych płac służbowych w myśl § 233, ustawy z dnia 25. paź-
 dziernika 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jak następuje:

Według rzeczzonego nakazu płatniczego suma zbadanych przychodów służbowych wynosi . . . zł.

	zł.	c.
Przeto . . procentowy podatek pensyjny wynosi		
Do tego dodatki nie skarbowe, a mianowicie:		
Dodatek krajowy procent		
„ powiatowy „		
„ okręgowy szkolny „		
„ powiatowy drogowy „		
.		
.		
Dodatek gminny „		
[w gminie miejsca zamieszkania podatnika (funkcyjonyusza)] *)		
Ogółem procent		
należytość całkowita wynosi .		
Z niej pobiera się drogą odciążania przez służbo- dawcę, a mianowicie przez		
pana	{ podatek pensyjny . .	
	{ dodatki do niego . .	
.	{ podatek pensyjny . .	
	{ dodatki do niego . .	
.	{ podatek pensyjny . .	
	{ dodatki do niego . .	
Przeto do bezpośredniego zapłacenia pozostaje suma		

*) Rubryka „dodatek gminny“ wypełnia się tylko w tym razie, jeżeli dodatki gminne pobierane są za pośre-
 dnictwem urzędu podatkowego; w przeciwnym razie Władza gminna uwiadamia osobno o dodatku i tenże pobiera

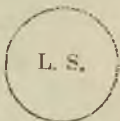
którą zapłacić należy w dwóch równych ratach płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w rzeczonym Urzędzie podatkowym.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Rekurs od niniejszego nakazu płatniczego może zwracać się tylko przeciw niezgodności płac służbowych wyżej podanych z płacami służbowemi wykazanemi w rzeczonym nakazie płatniczym na podatek osobisto dochodowy, lub przeciw liczebnej dokładności powyższych obliczeń i należałoby podać go w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28 w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu niniejszego nakazu płatniczego do podpisanej Władzy podatkowej, co jednak nie zawiesza obowiązku do uiszczenia podatku z dodatkami w terminach powyższych.

Gdyby chciano zaprzeczać obowiązkowi opłacania dodatków nie skarbowych, rekurs podać należy bezpośrednio do tej Władzy samorządnej, o której dodatki chodzi.

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

.

(Podpis doręczyciela.)

Królestwo	}		
Kraj				
Urząd podatkowy			Gmina podatkowa	

Wezwanie płatnicze Nr. . . .

na podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny z dodatkami **za rok 189 . .**, który służbodawca ma pobierać drogą potrącenia i odsyłać do kasy państwa.

Służbodawcy: Nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer spisu Q.

Na podstawie uwiadomienia o wypłacanych przychodach służbowych, uczynionego w myśl §. 201, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, a względnie na podstawie dochodzeń w tym względzie przeprowadzonych stwierdzonem zostało, że Wielmożny Pan wypłaca m. i. następujące wykazane w załączce przychody służbowe, a mianowicie:

Panu	Przychody służbowe w zbadanej wysokości	Ze względu na wszelkie inne stosunki dochodów osób w przedziale 1 wymienionych, pobierać należy w myśl artykułu 79 p. w. drogą potrącenia przez służbodawcę							
		podatek osobisto-dochodowy		podatek pensyjny		Dodatki do podatku pensyjnego*)		Razem	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
.
Przeto podatki, które drogą potrącenia przez służbodawcę mają być pobierane, wynoszą

i służbodawca ma takowe w ratach miesięcznych odsyłać do powyższego urzędu podatkowego.

*) Porównaj wyszczególnienie tych dodatków na odwrotnej stronie.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl §. 237, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, bez względu na ich wysokość do płacenia odsetek za zwłokę, w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, ustanowionych.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągniętą będą drogą egzekucyi.

Funkcjonaryuszów uwiadamia się osobnemi nakazami płatniczymi o wysokości stwierdzonych przychodów służbowych i podatków od nich przypadających, od których odwołanie się jest im dozwolone

Przeciwno obowiązkom służbodawcy stwierdzonym niniejszem wezwaniem płatniczem, można w przeciągu dni 30, licząc od doręczenia niniejszego nakazu płatniczego, wnieść rekurs do podpisane, Władzy podatkowej co jednak nie zawiesza obowiązku odsyłania podatków z dodatkami w terminach powyższych.

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

.

(Podpis doręczyciela.)

Uwaga: Wyszczególnienie dodatków do podatku pensyjnego, a mianowicie:

Dodatek krajowy	procent	}	ogółem	procent.
„ powiatowy	„			
„ okręgowy szkolny	„			
„ powiatowy drogowy	„			
.				
Dodatek gminny	„			
<small>[w gminie miejsca zamieszkania podatnika (funkcjonaryusza)]</small>				

Rubrykę „dodatek gminny“ wypełnia się tylko w tym razie, jeżeli dodatki gminne pobierane są za pośrednictwem urzędu podatkowego; w przeciwnym razie Władza gminna uwiadamia osobno o poborze.

Jeżeli podatnicy (funkcjonaryusze) nie mieszkają w tej samej gminie, rubrykę powyższą „Dodatek gminny“ zostawić należy nie wypełnioną i zliczyć tylko sumę innych dodatków; natomiast dodatek gminne podatników mieszkających w tej samej gminie, podać należy oddzielnie a następnie doliczyć do sumy innych dodatków powyżej wykazanej.

T r e ś ć.

Część I.

Obowiązek podatkowy, dochód, zeznanie podatkowe, stopa podatkowa.

Oddział I.

Obowiązek podatkowy.

	Strona
Artykuł 1. Obowiązek podatkowy a w szczególności ze względu na przynależność do państwa i zamieszkanie (§. 153)	475
Artykuł 2. Uwolnienia (§§. 154 i 155)	476

Oddział II.

Dochód.

1. Zasady ogólne.

Artykuł 3. Opodatkowanie gospodarstwa domowego i wspólnych dochodów (§§. 157, 158 i 173)	477
Artykuł 4. Zeznanie dochodu (§. 159)	478
Artykuł 5. Potrącenia (§§. 160 aż do 162). Koszta obrotu	479
Artykuł 6. Potrącenia (ciąg dalszy): premie asekuracyjne. Podatki (§. 160, l. 2 aż do 5)	480
Artykuł 7. Potrącenia (ciąg dalszy): odsetki i ciężary (§. 160, l. 6)	481
Artykuł 8. Potrącenia (ciąg dalszy): ograniczenie policzalności. Sposób obrachunku	482
Artykuł 9. Pozycje nie kwalifikujące się do potrącenia (§. 162)	482
Artykuł 10. Okresy stanowe dla podstawy opodatkowania (§. 156)	483
Artykuł 11. Postanowienia szczególne co do przypadków, w których dochody nie istniały przez cały okres stanowy	484

2. Postanowienia szczególne.

Artykuł 12. Uwaga wstępna	484
-------------------------------------	-----

a) Dochód z posiadłości gruntowej (§§. 163 i 166).

Artykuł 13. Wstęp; Dochód z posiadłości gruntowych nie puszczonej w dzierżawę	485
Artykuł 14. Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków	485
Artykuł 15. Uwagi szczególne co do gospodarstwa leśnego	487
Artykuł 16. Budowiska itp.	487
Artykuł 17. Posiadłość gruntowa wypuszczona w dzierżawę (§. 163, ustęp 2)	487

b) Dochód z budynków (§. 164).

Artykuł 18. Czynnosc najmu, czynsz dzierżawny, komorne itp.	488
Artykuł 19. Budynki nie puszczone w najem (§. 164)	488

c) Dochód z przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień samoistnych (§. 165).

Artykuł 20. Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków	489
Artykuł 21. Uwagi szczególne co do pojedynczych gałęzi zarobku	490
Artykuł 22. Przedsiębiorstwo po części zagraniczne	491

d) Dochód z płac służbowych i zarobniczych tudzież emerytur (§. 167 i 168).

Artykuł 23. Wstęp. Płace stałe	491
Artykuł 24. Płace zmienne	492
Artykuł 25. Wynagrodzenia za wydatki służbowe	493
Artykuł 26. Pozyccye potrącalne	493

e) Dochód z majątku w kapitałach (§§. 169, 170 i 171).

Artykuł 27. Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków	493
--	-----

f) Wszelki inny dochód.

Artykuł 28. Gałęzie dochodu o których nie mówi się szczegółowo w §§. 163 aż do 171	495
--	-----

Oddział III.**Zeznania do podatku osobisto-dochodowego.**

Artykuł 29. Obowiązek podawania zeznań (§§. 202 i 204)	495
Artykuł 30. Skutki niepodania zeznania (§. 205)	496
Artykuł 31. Zachowywanie w tajemnicy zeznań podatkowych	497
Artykuł 32. Forma i treść zeznań podatkowych (§. 202)	497
Artykuł 33. Wykazy potrzebne do oszacowania dochodu	498

Oddział IV.**Stopa podatkowa.**

Artykuł 34. Wymiar podatku (§§. 172 i 175)	498
Artykuł 35. Uwzględnianie licznosci rodziny i szczególnych stosunków utrudniających opłacalność (§§. 173 i 174)	500

Część II.**Postępowanie rozkładowe.****Oddział I.****Miejsce opodatkowania (§. 176).**

Artykuł 36. Właściwość organów wymierzających	501
Artykuł 37. Miejsce przypisania	502

Oddział II.**Przygotowanie rozkładu.****1. Spis osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.**

Artykuł 38. Wstęp; ustanowienie doradców poufnych (§. 199)	502
Artykuł 39. Wykazy właścicieli domów (§. 200)	503
Artykuł 40. Wykazy słuźbodawców (§. 201)	504
Artykuł 41. Postanowienia szczególne, które zachowywać należy przy wygotowywaniu spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu (§. 199)	504
Artykuł 42. Forma i pierwsze założenie spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu. Spis źródeł dochodu	505

2. Zgromadzanie zeznań.

Artykuł 43. Wezwanie do podawania zeznań i odbiór tychże (§§. 202 aż do 205)	506
--	-----

3. Dalsze przygotowania.

Artykuł 44. Badania u Władzy podatkowej (§. 206)	508
Artykuł 45. Uwiadomianie komisji szacunkowej (§. 208)	508

Oddział III.**Komisje szacunkowe.**

Artykuł 46. Postanowienia ogólne. Skład komisji szacunkowych (§. 177 aż do 181)	509
Artykuł 47. Okres urzędowania. Uzupełnianie komisji szacunkowych (§§. 189 i 190)	510
Artykuł 48. Porządek czynności komisji szacunkowych (§§. 191 aż do 198)	511
Artykuł 49. Obowiązki i prawa przewodniczącego komisji szacunkowej (§§. 191, 209, 210, 211)	512
Artykuł 50. Prawa komisji szacunkowej (§§. 209 aż do 211)	514

Oddział IV.**Oszacowanie i przypis podatku osobisto-dochodowego.**

Artykuł 51. Postępowanie formalne. Regestr szacunkowy (§§. 212 i 215)	515
Artykuł 52. Zadanie oszacowania w ogólności (§§. 210, 211 i 213)	516
Artykuł 53. Używanie zeznań za materiał pomocniczy do szacowania	516
Artykuł 54. Postanowienia ogólne co do zużytkowania przy szacowaniu wszelkich innych materiałów pomocniczych a w szczególności oznak zewnętrznych (§. 214)	517
Artykuł 55. W szczególności co do posiadłości gruntowej i budynkowej	518
Artykuł 56. Postanowienia szczególne co do dochodu z plac służbowych, — w szczególności duchownych (§. 202, ustęp 5, §. 206, ustęp 3, §. 158, ustęp 2)	520
Artykuł 57. Postanowienie szczególne co do dochodu z majątku w kapitałach i z zysków na spekulacjach	520
Artykuł 58. Szacowanie podług wydatków	520
Artykuł 59. Obliczenie stopy podatkowej i wstawienie jej w regestrze szacunkowym (§§. 212, 215 i 216)	521
Artykuł 60. Dalsze czynności urzędowe Władzy podatkowej (§§. 215 i 217)	521

Oddział V.**Srodki prawne.**

Artykuł 61. Podawanie rekursów (§§. 218, 219 i 220)	522
Artykuł 62. Komisje rekursowe (§§. 177, 178, 182 i 183)	522
Artykuł 63. Obowiązki i prawa przewodniczących. Tok czynności w komisjach rekursowych	524
Artykuł 64. Dalsze czynności urzędowe co do rekursów	524
Artykuł 65. Zażalenie do Trybunału administracyjnego (§. 225)	525

Cześć III.

**Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.
Postanowienia szczególne co do plac służbowych. Podatek pensyjny. Zakaz zwalania
podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.**

(§§. 227—238.)

Oddział I.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 66. Zasady ogólne (§§. 227 i 232)	527
Artykuł 67. Przyrosty (§. 227)	528
Artykuł 68. Ubytki (§. 229): a) Wyprowadzenie się i ustanie plac służbowych	528

	Strona
Artykuł 69. Ubytki (Ciąg dalszy): <i>b</i> Śmierć podatnika	527
Artykuł 70. Zniżenie podatku (§. 232)	527
Artykuł 71. Postępowanie co do przyrostów (§§. 228 i 231)	527
Artykuł 72. Postępowanie co do ubytków (§§. 230 i 231)	528
Artykuł 73. Postępowanie przy odpisywaniu z powodu śmierci podatnika (§§. 229 i 230)	528
Artykuł 74. Postępowanie w razie zniżenia podatku (§. 232)	529
Artykuł 75. Wymiary uzupełniające	529
Artykuł 76. Utrzymywanie w ewidencji przypisów podatkowych i podatników w ciągu roku podatkowego; w szczególności co do zmiany mieszkań	529

Oddział II.

Postanowienia szczególne co do płac służbowych. Podatek pensyjny.

Artykuł 77. Podatek pensyjny (§. 233)	530
Artykuł 78. Pobór podatku osobisto-dochodowego od płac służbowych przypadającego i podatku pensyjnego przez służbodawcę (§. 234)	531
Artykuł 79. Postępowanie u Władzy podatkowej	531
Artykuł 80. Uwolnienie funkcjonaryszów państwa w artykule XVII ustawy oznaczonych od opłacania podatku osobisto-dochodowego od płac nie przenoszących 630 zł.	531
Artykuł 81. Wygotowywanie nakazów płatniczych i wezwań płatniczych	532
Artykuł 82. Bliższe postanowienia co do potrąceń przez służbodawcę (§. 234)	533
Artykuł 83. Odsyłanie potrąconych kwot podatku (§. 235)	534
Artykuł 84. Środki prawne (§§. 218, 233, ustęp 5 i 234)	534
Artykuł 85. Odpowiedzialność obowiązanych do czynienia potrąceń (§. 237)	537

Oddział III.

Zakaz zwalania podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.

Artykuł 86. Dowiedzenie się o umowach w §. 238 zakazanych	538
---	-----

Załączki i wzory.

Wzór A. Zeznanie do podatku osobisto-dochodowego	537
„ B. Lista główna, zawierająca spis najemców	541
„ C. Lista szczegółowa	545
„ D. Wykaz mieszkańców domu	546
„ E/1. Uwiadomienie o dochodach służbowych wypłaconych	547
„ E/2. Tożsamo	548
„ F. Źródła dochodu	549
„ F/2. Wykaz, tyczący się posiadłości gruntowej	554
„ F/3. Wykaz, tyczący się posiadłości budynkowej	556
„ F/4. Wykaz, tyczący się dochodu z majątku w kapitałach i wszelkiego inne dochodu	558
„ G. Legitymacya wyborcza	559
„ H. Regestr szacunkowy	561
„ I/1. Nakaz płatniczy	563
„ I/2. Nakaz płatniczy	565
„ K. Wyciąg z nakazu płatniczego	567
„ L. Arkusz rekursowy	569
„ M. Zapisek co do zmian w przypisie	573
„ N. Zapisek tyczący się przyrostów i ubytków	574
„ O. Zapisek Władzy skarbowej krajowej	577
„ P. Spis osób, czerpiących dochód z przychodów służbowych	579
„ Q. Nakaz płatniczy na podatek pensyjny	581
„ R. Wezwanie płatnicze służbodawców	583